Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Moravská zemská knihovna v Brně poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů Digitální knihovny MZK podléhá autorským právům. Využitím Digitální knihovny MZK a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z Digitální knihovny MZK není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Národní listy**
Vydavatel: **Julius Grégr**
Vydáváno v letech: **1861 - 1941**
Číslo ročníku: **30**
Číslo výtisku: **28**
Datum vydání čísla: **29.1.1890**
Identifikátor ISSN: **1214-1240**
Stránky: **(1), (2), (3), (4), (5), (6)**

Ročník XXX. V Praze, ve středu dne 29. ledna 1890. Číslo 28.

Na ranní a odpol. listy předplácí se:
v Praze v administraci
na měsíc . . . . . 1 zl. 30 kr.
na čtvrt leta . . . . 3 zl. 90 kr.
s dvojí donáškou:
na měsíc . . . . . . 1 zl. 50 kr.
na čtvrt leta . . . . . 4 zl. 50 kr.
ve filialkách:
na měsíc . . . . . . 1 zl. 45 kr.
Poštou:
na měsíc . . . . . . 1 zl. 90 kr.
na čtvrt leta . . . . 5 zl. 70 kr.
s dvojí zásylkou:
na měsíc . . . . . . 2 zl. 20 kr.
na čtvrt leta . . . . 6 zl. 60 kr.

NÁRODNÍ LISTY.

V drobném prodeji:
ranní číslo o sobě . . . . za 5 kr.
odpolední . . . . za 3 kr.
Ve filialkách na venkově:
ranní číslo . . . . . . 6 kr.
odpolední . . . . . . 3 kr.

Inseráty platí se hotově napřed.
Předplacení a inseráty přijímá administrace v Marianské ulici č. 3.

Tamtéž nacházejí se též redakce, tiskárna a expedice „Národních Listů".
Rukopisy se nevracejí.

Dnešní číslo pro Prahu je o 1½ archu.

Čís. 1707.

Jménem Jeho Veličenstva císaře!

C. k. zemský co tiskový soud v Praze uznal k návrhům c. k. státního zastupitelství ze dne 21. ledna 1890 čís. 922 takto za právo: Obsah článků nadepsaných »Dokonáno jest«, »Nebezpeční franktireři«, uveřejněných v periodickém tiskopisu »Národní Listy« ze dne 19. ledna 1890, čís. 18. zakládá skutkovou povahu přečinu proti veřejnému pokoji a pořádku naznačeného v § 302. tr. zák.

Zavádí se ve věci této, ano c. k. státní zástupnictví na určitou osobu žalobu nepodalo, na základě § 493 ř. tr. řízení objektivní, schvaluje se dle čl. 489 ř. tr. zabavení čísla 18. periodického časopisu »Národní Listy« ze dne 19. ledna 1890, zapovídá se dle § 493 ř. tr. další rozšiřování čísla téhož, nařizuje se dle čl. 37. zákona ze dne 17. prosince 1862 č. 6 ř. z. ai 1863 zmaření výtisků zabavených a dle čl. 20. téhož zákona uveřejnění tohoto nálezu na první stránce nejbližšího čísla časopisu shora uvedeného.

Důvody:

Obsahem článků nadepsaných; »Dokonáno jest«, »Nebezpeční franktireři« uveřejněných v periodickém tiskopisu »Národní Listy« ze dne 19. ledna 1890 č. 18. mají býti obyvatelé státu k nepřátelským spolčením proti sobě podněcováni a zakládají tudíž tyto články skutkovou povahu přečinu proti veřejnému pokoji a pořádku naznačeného v § 302. tr. z.

Z důvodů těchto bylo návrhům c. k. státního zastupnictví místa dáno a byla konfiskace dle § 489. tr. ř. potvrzena.

V Praze, dne 25. ledna 1890.

C. k. dvorní rada:
Procházka.

Pan Josef Anýž, zodpovědný redaktor časopisu »Národní Listy« v Praze, Marianská ul. č. 3.

Zvláštní telegramy „Nár. Listů".

E. **Z Vídně,** 28. ledna. Na tužbu dnešní »N. fr. Presse« aby se stala změna kabinetu a hr. Taaffe sám odstoupil, odpovídá »Fremdenblatt«, že takové řeči, jako jsou pochybnosti, přečká-li kabinet vyrovnání, mají se ponechati pozdější době.

Pozoruhodno jest, že uherské listy jak vládní, tak i opposiční, vyslovují se o českoněmeckém vyrovnání velmi nedůvěřivě. Neví se, zdali činí tak ze zjevného i tajného nepřátelství Kolomana Tiszy proti hr. Taaffovi, či z obavy, že by důsledky česko-německého vyrovnání mohly býti také provedeny v Uhrách.

»Pester Lloyd« praví: »V podstatě znamená českoněmecké vyrovnání administrativné rozdělení Čech, jak si toho přáli Němci. Je to jakýsi spůsob federalismu v malém, pro školní, soudní a kulturní záležitosti s oddělenými a společnými institucemi. Jest tudíž pochopitelno, že takovýto spůsob rozřešení, ačkoliv se tím jediné značí ústupky Němcům, musil míti velikou přítažlivost na Čechy. Strana, která si přeje federalisování Rakouska, nemůže odporovati, aby tohoto principu bylo konkretně užito ve vlastní zemi. Tato strana musí naopak nastoupiti důkaz, že ona zásada je možna a že se dá prakticky provésti. Strana ta jediná jen důsledně činí ze země české zkušební pole pro onu myšlénku. Avšak jest otázka, zdali Němcům tanul na mysli takovýto účel. Zdaž nejímá je jakási tesknota, když pomýšlí na logické důsledky pokusu toho proti celistvosti rakouských poměrů. V organisované shodě obou národních kmenů v Čechách spočívá nepopíratelné sílení rozkladného panujícího elementu. Tu se jedná o to, aby tato dekomponace nečinila další pokroky. Toho se však dosáhne jen tím, když místo nynějšího seskupování stran na říšské radě nastoupí koalice, která nebude čerpat své popudy jedině z motivu národnostního. Podnět k této koalici musí pocházeti od vlády. Mají-li poměry rakouské dokonale se pozdraviti, a chce-li se zabrániti dalšímu vzmáhání se separatistické politiky, podle zemí, pak bude musiti vláda doplniti neb posilniti se muži, kteří vzhledem k svému postavení k stranám mají schopnosti některý tvar parlamentární účinně podporovati. Přejeme hr. Taaffovi a doufáme také, že dovede k šťastnému konci to, co dříve slibně počal. — »Egyetértés« nazývá vyrovnání hotovou věcí, jejíž účinky se jeví na všechen politický a parlamentární život v Rakousku a jež působiti budou i na konstituční život uherský. Nelze prý o tom pochybovati, že nastávající eventuality zahraniční politiky, přiměli mocnáře k tomu, že osobním zakročením vyrovnání spůsobil. Jednotlivé odstavce tohoto vyrovnání spočívají na zásadách, které přesahují daleko obor moderních státních občanských pojmů. Znamenají zeměpisné, správní, soudní, kulturní a obchodní rozdělení národností, takže nebude ani společenských styků obou národností. Němci a Čechové užívají starou patriarchální moudrosť, dle kteréž šel Abraham v pravo, kdežto Lot ubíral se v levo. Je však velmi pravděpodobno, že rozhodujícím kruhům v říši tanulo na mysli nikoli toto rozřešení, nýbrž nějaké provisorní vyrovnání svárů. To je prý hlavní účel vyrovnání. — »Neues Pest. Journ.« praví: Odpomůže zásadám právního státu, aby němečtí občané a čeští služebníci v tétéž obci přikázali se různým soudům. Zřízení národních kurií je federalismus. Právo veta upomíná příliš na polský říšský sněm neblahé paměti. Zdravý parlamentarismus nelze si mysliti bez principu majoritního. Také tento list myslí, že dojde ku změnám ve skupení rakouského parlamentu a změně v kabinetu.

Jest však dle tohoto listu nepochybno, že klerikály zaplaší toto česko-německé vyrovnání. To je ta největší část tohoto vyrovnání, která je činí pamětihodným pro celé Rakousko. — »Budapester Tagblatt« přijímá vyrovnání česko-německé sympaticky, ale ve vetu kurií spatřuje zárodek budoucích konfliktů. — »Budapesti Hirlap« těší se, že úmluvy vídeňské nejsou v odporu s dualismem. Není v nich prý ani potuchy o nějaké státopravní změně poměrů mezi Rakouskem a Uherskem. Obsah vyrovnání je vnitřní záležitostí předlitavskou. Jedno je však jisto, že Uhersko vůči česko-německému vyrovnání má provozovati jinou rozumnou politiku, totiž politiku jednoty a centralisace a zřízení jednotného maďarského národního státu.

Také z německé strany ozývá se odpor proti speciálnímu ujednání Němců z Čech s vládou a Čechy. Orgán štyrských Němců »Grazer Tagblatt« píše: »Němci mimočeští si musí položiti vážnou otázku: má-li ujednání s vládou smluvené účinek na jejich další chování k ministerstvu. Jest-li že hr. Taaffe s Němci z Čech se dohodl o podmínkách jejich návratu na český sněm, nemůže takovéto ujednání přispěti celistvosti Němců v Rakousku, aby změnila své politické chování k předsedovi ministerstva. — Štyrští Němci musí vystoupiti dále proti politice, kterou vláda provádí naproti Němcům. Pro tyto není prý dosud proč, aby se vládě byť jen na jediný krok přiblížili. Mohli by změniti své chování jen tehdá, kdyby dosavadní cesta vnitřní politiky rakouské byla naprosto opuštěna. Zatím se prý nic nezměnilo, než že Němci rozhodli se vstoupiti na český sněm. Němci musí i na dále jako dosud zápasiti pro své národní právo a mají právo žádati od Čechoněmců, aby v této věci byli s ostatními Němci rakouskými stejně solidárními, jako tito byli naproti Němcům v Čechách.

— Ve včerejší schůzi ústřední jednoty demokratů měl dr. Kronawetter řeč o nynějších úlohách demokratických spolků v jednotě sloučených se zřetelem k situaci spůsobené česko-německým vyrovnáním. Pravil: Dvě události dokazují, že to jde s reakcí s kopce. Zločinný útok na školu jest odražen a zejmena děkovati jest za to Mladočechům. (Hlučná pochvala.) Jest to hanba pro Vídeň, že rolníci měli více smyslu a pochopení pro důležitost školy, než ve Vídni šosáctví, jehož program zní:

»Budeme bohatšími, budeme-li opět tak hloupými, jako dříve jsme byli!« (Hlučná veselost.) Zpátečníci užili jen národnostních svárů. Kdyby se bylo v těchto pokračovalo, byli by zvítězili klerikálové, kteří jsou v parlamentě jazýčkem na váze. Nyní vláda toho jazýčku nepotřebuje. Nastává doba nová. Klerikalismus a federalismus jsou přemoženy.

— Kn. Schönburgovi udělen velkokříž řádu Leopoldova.

— »N. Fr. Pr.« oznamuje, že přibude sem deputace krakovských akademiků, odevzdat skrze posl. dra. Edv. Grégra neb dra. Kronawettra dotaz k ministru Gautschovi pro relegování tří mediků krakovské university.

L. **Ze Lvova,** 28. ledna. Posluchači zdejší university a techniky zaslali dnes krakovským akademikům souhlasný telegram, v němž vyslovují nevoli nad příliš přísným jednáním krakovského senátu. Zároveň zahájeny sbírky pro relegované mediky krakovské.

d. **Ze Splitu,** 28. ledna. (»D. Ztg.«) Mezi novým biskupem dr. Nakičem a chorvatským duchovenstvem nastal ostrý konflikt pro biskupský zákaz, že kněz nesmí se zabývati politickými záležitostmi. Duchovní podali do Říma žalobu na svého představeného.

a. **Z Říma,** 28. ledna. Obecní rada se usnesla, že tělesné ostatky terstského básníka Revera budou pochovány důstojným spůsobem v Italii tak dlouho, dokud Rakousko nedovolí je převézti.

č. **Z Bělehradu,** 28. ledna. Na povolaných místech prohlašují se za bezpodstatné nebo přemrštěné zprávy o velkých přípravách vojenských. Ukazuje se k tomu, že také Bulharsko své hranice naproti Srbsku upevnilo. Styky srbsko-bulharské nejsou sice bezvadné, ale nemohou býti příčinou k opravdovým válečným přípravám. Vládní kruhy doufají, že neshody s Bulharskem budou smírně urovnány.

— Pověsť o demisi ministra vojenství a jmenování generála Horvatoviče jeho nástupcem pocházejí z opposičního tábora a jsou bezpodstatné. Horvatovič prohlásil, že nevstoupí do aktivní služby, dokud jeho největší nepřítel (Protič) bude spoluvladařem.

G. **Z Bělehradu,** 28. ledna. (»N. Fr. Pr.«) Vláda, pokoušejíc se naposled o uzavření obchodní smlouvy s Bulharskem, poslala do Srědce Stefanoviče, který jmenem vlády měl oznámiti tamějšímu ministru Salabaševu, že přijel do Srědce jen na tři dni a setrvá-li bulharská vláda při svých návrzích, že přeruší všeliké další vyjednávání a vrátí se do Bělehradu. Salabašev žádal ho, by ničeho nepodnikal, dokud on sám nepromluví se Stambulovem a Stránským. Když ho včera Stefanovič navštívil, řekl mu, že bulharská vláda chce učiniti vše možné, aby se obchodní smlouva skoncovala.

Zejtřejší ministerská rada rozhodne o zprávě Stefanoviče.

n. **Z Berlína,** 28. ledna. Čeká se, že kancléř Bismark v poslanecké sněmovně pruské bude míti řeč o vnitřní situaci.

x. **Z Londýna,** 28. ledna. Portugalský vyslanec Antas opustí skutečně svůj úřad a protože nemá nástupce, bude zde jen správce vyslanectví. Podobně bude také u anglického vyslanectví v Lissaboně, jehož titulár Pètre náhle »churaví«. V diplomacii jmenuje se takový poměr polovičnou roztržkou.

Telegramy „Nár. Listů".

Z Vídně, 28. ledna. (C.-B.) Dnešní schůzi městské rady zahájil purkmistr dr. Prix proslovem, v němž poukazoval na česko-německé vyrovnání. Jím ukončen mnohaletý, ničivý zápas mezi dvěma vysoce nadanými národnostmi, kterýž působil škodně ve všech oborech státního života. Nyní nalezen prý konečně základ pro pokojné spolupůsobení. Každý vlastenec bude považovati tuto událost za vymoženost pro celou říši. Děkoval německým vůdcům a všem, kdo působili k dílu smíření. Říše a Vídeň byly prý ušetřeny těžkého navštívení a mohou nyní věnovati všecky síly k zlepšení hospodářských a společenských poměrů. Konečně vyslovil řečník naději, že bude se pokračovati na nastoupené dráze a končil holdem císaři.

Městští radové, již vyslechli řeč stoje, přijali její konec s hlučnou pochvalou.

Z Říma, 28. ledna. (C.-B.) »Popolo Romano« konstatuje důležitost česko-německého vyrovnání.

Z Berlína, 28. ledna. (C.-B.) »Nat. Ztg.« myslí, že pokojná shoda mezi národními kmeny v Čechách bude míti dobrý účinek na poměr všech kmenů mnohojazyčné říše rakouské, jejíž blahobyt získá tím jako její moc a vážnost mezi evropskými státy, neboť domácí mír v Rakousku je pevným, ba nezbytným základem evropského pokoje.

Z Paříže, 28. ledna. (C.-B.) »Rép. française« považuje ujednané narovnání za velkou událost pro německé i slovanské Rakousko; »J. des Débats« vykládá je příznivě ministerstvu a Staročechům a domnívá se, — neznaje poměrů — že Němci draze (!) zaplatí své vymoženosti.

Z Pešti, 28. ledna. (C.-B.) V dolní sněmovně podal ministr osvěty hrabě Csaky předlohu o zvýšení úvěru povoleného na stavbu státních elementárních a měšťanských škol per zl. 500.000 o zl. 200.000. (Všeobecné Eljen.)

Z Bělehradu, 28. ledna. (C.-B.) Dle »Agence de Belgrade« jsou naprosto bezpodstatny zdejšími opposičními časopisy rozšiřované sensační zprávy dostavší se částečně také do zahraničných novin o mobilisaci srbského vojska, reaktivování generála Horvatoviče, bezodkladném svolání skupštiny, aby povolila mobilisační úvěr, a opevňování Zaječaru proti soustřeďujícímu se vojsku bulharskému. Ve vojenských věcech je pravda jen, že bude podána předloha o dodatečném úvěru na rozmnožení dělostřeleckého materialu. Výše úvěru není doposud zjištěna.

Ze Srědce, 28. ledna. (C.-B.) »Temps« oznamuje, že vláda usnesla se na nové půjčce, aby mohla zaplatiti zbytek ruské válečné náhrady.

Z Bukurešti, 28. ledna. (C.-B.) Při doplňovacích volbách zvítězila vládní strana na pěti místech (ze šesti). Ve Fokšanech pokoušela se opposice o nepokoje, avšak sama volba odbyla se v nejlepším pořádku.

Z Helsingöru, 28. ledna. (C.-B.) Bezpodstatna je německá zpráva, že jedná se o obmezení finské samosprávy. Dosazená komise má se postarat o snadnější železniční dopravu a zkoumati, jak by se odstranila různost v clech, minci a poštovnictví, aniž by se tím ublížilo finským financím.

Z Haagu, 28. ledna. (C.-B.) Ve sněmovně navrhla vláda rozdělení veškeré železniční sítě mezi holandskou společnost a dopravní společnost státních drah, aby zabezpečila výhodné využitkování mezinárodní a domácí železnice. Náklad vypočítaný na 45 mil. hol. zl. bude uhražen 3 prct. přirážkou.

Ministr zahraničných záležitostí oznámil, že rozhodčí soudce dožádaný k rozřešení hraničního sporu holandsko-francouzského v Guyaně (udávalo se v novinách, že úřad ten byl nabídnut carovi) činí námitky proti přijetí tohoto čestného úřadu.

Z Paříže, 28. ledna. (C.-B.) Divisionář Negrier stane se prý besançonským velitelem místo odstouplého divisionáře Logerota.

— Ministr-president Tirard předložil ministerské radě osnovu zákona o vyvlastnění Marsova pole z vojenského užívání a zachování hlavních budov světové výstavy.

— Vyšetřování pro úpadky v obchodu s mědí jest ukončeno a co nevidět bude se líčiti celá pře před policejním soudem.

— »Liberté« pochybuje o pravdivosti zpráv o nastávajícím uzavření obchodní smlouvy s Rakouskem a Tureckem. Domnívá se, že budoucnost evropského míru byla by jista, kdyby se ony zprávy osvědčily.

Z Bernu, 28. ledna. (C.-B.) Spolková rada pozve vlády průmyslových státův evropských, aby súčastnily se 5. května konference v stavovském sále bernském a zároveň pošle jim seznam otázek, o nichž se bude rokovati.

Z Brusselu, 28. ledna. (C.-B.) Protiotrokářský sjezd, pozdrževší se pro chorobu několika členů, byl včera obnoven. Komise k prozkoumání opatření na potlačení otrokářství na pevnině začala rokovat o článcích stran dovozu zbraní.

Z Masavy. 28. ledna. (C.-B.) »Agenzia Stefani« oznamuje: Prohlídková výprava generála Orerydo Aduy zdařila se úplně. Italské vojsko dorazilo tam předevčírem o 3 hod., provázeno pomocnými houfy domorodců. Duchovenstvo přivítalo příchozí velice radostně. Generál Orero vykonav svou úlohu vrátí se bez průtahu do Asmary.

Kolona generála Orera skládá se z Italův a domorodců, čítajíc 6000 ručnic a 8 děl. Orero oznámil adujským notáblům, že nechce podmaniti Tigru a obsaditi ji pro Italii, nýbrž přichází na pozvání obyvatelstva vyslechnout jejich přání a učiniti, čeho třeba, doloživ, že — proved vše — vrátí se do Marebu, neboť nechce, aby pobyt italského vojska v Adue vzbudil podezření, že italský král chce obsaditi Menelikovu zemi.

Bezpečnostní služba v čele a bocích a zásobování přispělo k úplnému zdaru výpravy, ač krajina je dosti neschůdnou. V adujské tvrzi nalezen kulomet, jejž ras-Alula ukořistil u Dogal. Vojáci zmocnili se ho s jasotem. Duch ve vojště je výborný. Orero, provázený duchovenstvem, notábly a obyvatelstvem v svátečných šatech, navštívil chrám a přední budovy adujské.

Z Berlína, 28. ledna. (C.-B.) Dle večerních listů došla ze Zanzibaru soukromá depeše Wissmannova oznamující, že levská plantáže blíže řeky Pangani (v uzambarském kraji) je zase obsazena. Arabským povstáním je celá zničena.

(Ostatní telegramy viz na třetí straně.)

FEUILLETON.

V Praze, 27. ledna.

š— (Kronika.) Podle statistiky Všeobecné insertní kanceláře naší, vychází v Čechách 51 krajinských listů českých a 61 německých. Náklad českých obnáší přes 30 tisíc výtisků, náklad německých přes 90 tisíc.

Kolik kde časopisů se odbírá, platí z pravidla za měřítko intelligence obecenstva. Časopis v domě znamená potřebu obyvatele, býti ve styku s událostmi kulturního světa. Kde vychází mnoho časopisů, tam se mnoho čte a kde se mnoho čte, tam je potřeba velká. Je tedy číslice dosti spolehlivým měřítkem. A tu vychází na jevo, že se na českém venkově v Čechách čte méně, než — na německém venkově v Čechách. Číselný poměr jeví se dokonce jako 90 : 30. Naši Němci čtou tedy třikrát tolik, co my.

Nevysvětluje to mnoho?

U nás se říká od nepamětných časů: náš lid mnoho čte! Nevím, kdo ten výrok učinil první, ale jisto je, že přecházel nekontrolován z úst do úst, z péra do péra, jako nepopíratelná, svrchovaná pravda, jako něco, proti čemu není námitky, pravá fable convenu. Až jsme všichni přijali za pravdu, že jsme vlastně ukrutně vzdělaný národ. U nás se mnoho čte! chtělo vlastně říci: čte se víc, než kdekoli jinde. Pyšné slovo!

Snad to jednou bývala pravda. Husitské války a česká reformace zjednaly nám ve světě pěknou pověsť. Co Čech to pilný čtenář bible, co Čech to vykladač písma, hloubal, rozený reformátor! To bylo přece vysvědčení intelligence! V každé české chalupě nacházelo se aspoň Písmo svaté, ne-li jiné knihy. Když šlo o potlačení českého hnutí, zahájena honba na — české knihy. To bylo přec karakterické. A snadno mohlo vzniknouti tvrzení: náš lid čte mnoho, to jest, čte víc, než jiný.

Je někdo, kdo by chtěl tu větu zastávati dnes? Dnes celý svět mnoho čte. Kdo by chtěl čísti víc, byl by chlapíkem v literatuře. Nevím, smíme-li to o sobě tvrdit?

Byl jsem jednou upoután celý rok na uherskou vesnici. Docházel jsem na poštu a vídal balíky časopisů, které se expedovaly. O maďarském lidu vždy jsem slýchal, kterak co do čtení s naším se nemůže ani rovnat. Nemohl jsem si tedy věc vysvětlit. Co s takovou spoustou tištěného papíru na uherské vesnici? Má bezpochyby jediný účel: sloužiti za balivo paprikované slaniny. Brzo na to projížděl jsem krajským městem českým. Náhodou měl jsem co činiti na poště. Právěse vydávala denní zásylka časopisů. Byla dost skrovná na město s 15.000 obyvateli i s okolím! Vzpomněl jsem si na svoji uherskou vesnici, která neměla ani sto čísel!

Není to také komentář k záviděným maďarským úspěchům? Co tomu říká naše fable convenu?

V Pešti vychází přes deset maďarských denníků, krajinské nepočítaje. Českých máme v Praze pět, krajinský žádný.

Snad čte náš lid více knihy? Nevím, jak by dopadlo srovnání naší bibliografie s maďarskou na příklad.

Ovšem, počet nerozhoduje, nýbrž jakost! Můžeme snad říci, u nás se čte málo, ale samé — dobré věci?

* * *

Jindy bývala měřítkem vzdělanosti kniha. Kniha v domě, vzdělanost v domě. Kolik knih kdo přečetl, podle toho byl vážen a učen.

Zatím se změnilo stanovisko. Kniha platí dosud, ale obmezilo se její panství. Dávno není kniha vším. Papír potištěný kulturními dokumenty, pravidelně do domu přicházející, nahradil ji. Vzdělanost kráčí obrovskými kroky, kniha jí nestačí. Je na to příliš tlustá a nehybná. Denní produkce je tak silná, že celé vrstvy vzdělaného světa žijí z novinek. Odtud význam časopisů. Obecenstvo žije v přítomnosti a té jediné slouží časopis. Kniha je konservativní element, přináší usedlé věci, staré pravdy, a těmi se zabývati, nemá obecenstvo času.

A přece význam knihy neklesl! Knih neubylo, přibylo jich. Ale čtou se jinak. Časopis dal četbě jiný ráz. Čte se mnoho, a proto rychle. Časopis zrodil nový sloh, lehký, svižný, takový, jaký umožňuje pohodlnou četbu. A ten sloh přešel i do knih. Jindy pilný čtenář vrátil se častěji ke své knize. Bylo to možná, protože kniha nestárla. Byla mu věrným rádcem, přítelem, dnes i po letech. Kdo měl svou bibliotéku, měl zajištěnou moudrost pro celý život. To je dnes překonané stanovisko. Kniha dnes vyšlá do zejtřka je stará, protože zejtra vyjde nová. Není možná vraceti se ku včerejší, není na to zkrátka času. Vyšlo zatím sto nových, stejně zajímavých. Dnes ještě zakládati bibliotéku málem není pošetilost. Přečteš knihu a už nemá ceny, leda pro souseda, který ji dosud nezná. Podej ji dále! Nejlépe, když se tak z ruky do ruky roztrhá. Kniha už také není než druhem — časopisu. V časopisech je celé dnešní dílo kulturní.

Jejich prostřednictvím stala se vzdělanost majetkem lidu. Dřív byla aristokratická, teď je demokratickou. Dokud byla v knihách, tekla vzdělanost v pramenech, ku kterým jen učení poustevníci měli přístup. Dnes stojí lidstvo na břehu papírového moře. Kdo chce, nepotřebuje se než nahnouti a ukojí svoji žízeň.

Anatol France vypravuje pěknou anekdotu. Měl veřejného posluhu, kterému dal častěji něco vydělati. Komissionář věděl, komu slouží. Jednou si dodal kuráže a oslovil učeného pána.

— Něco bych rád věděl, pravil. Tázal jsem se už několika osob, ale nikdo mi to nemohl pověděti. Vy to jistě víte. Už pět let mne to trápí.

— A co pak to bude?

— Smím se ptáti?

— Jen se ptejte, můj milý.

— Tedy bych prosil, pane, jak to vlastně dopadlo s císařovnou Kateřinou?

— Což mělo dopadnouti?

— Dal bych za to mnoho, kdybych věděl, jestli se jí podařilo?

— A co se mělo podařiti?

— Zůstal jsem tam, jak spiklenci pokoušejí se o bezživotí cara Petra. Četl jsem tu věc na kornoutu od tabáku. A víte dál to nešlo.

— Nuže, milý příteli, cara zardousili a Kateřinu prohlásili za císařovnu.

— Opravdu?

— Zcela jistě.

— Děkuju pěkně, jsem rád, že to vím.

Máme každý svou potřebu vědění, která nás trápí jako toho komissionáře. Někdo si přečte kornout, který mu padl do ruky, někdo občas proletí řádky časopisu, druhý má denně svou hodinku určenou knize, třetí čte od rána do večera, knihy a časopisy a všickni dohromady známe jen úryvky. Není možná znáti všecko, jako není možná vypíti moře.

Pařížští knihkupci vykládají literaturu na ulici, na holých lavicích, jako zelenářky karfiol a pomeranče. Můžete přistoupit a hrabati se ve vyložených knihách, postát si hodinu, dvě, tři, jak je libo, nikdo si vás nevšimne. Mnozí Pařížané odbývají si tak všecku svoji potřebu lektury. Vyjdou si na procházku a zastaví se na hodinku u knihkupce. Čtou — v nerozřezaných knihách a to jim stačí. Lavice knihkupců na boulevardech jsou stále obklopeny. Jeden z nich má najato celé podloubí divadla Odeonu. Bývá u něho tlačenice, že neprojdeš. Pravé moderní čtenářstvo. Čte nejnovější věci, ale čte je v úryvcích — ani knihu nerozřeže.

* * *

Ty doby dávno minuly, kdy mohl vzdělanec znáti celou literaturu. Dnes četl z nás každý něco jiného a všickni se považujeme za vzdělance. Každý zvedl a přečetl svůj kornout, svůj útržek papíru, užší nebo širší, povrchní neb obsažnější, ale každý jen svůj útržek. Mnozí chtěli vzdělanost uniformovati: navrhovali jakousi kostru vědomostí literárních. Sestavu jednoho sta světových děl literárních, které by měl každý vzdělanec znáti. Vypsány na to ceny. A ku podivu! Všickni navrhovatelé odporučovali — jiné knihy.

Ale přistupme k návrhu. Jak to s námi stojí, můžeme si položiti otázku: když se u nás tolik čte, mohla by naše literatura tu stovku literárních děl poskytnouti?

Zatím než bude rozhodnuto, těšme se svými časopisy, které mají tak malý odběr.

Znalci tvrdí, že jsou obce v Čechách, kde poštovní expeditoři nemají vůbec žádnou práci s časopisy. Tam žijí šťastní lidé, které netrápí žádná otázka k době, ku vzdělanosti, kteří nezvedli a nepřečtli ještě svůj — kornout od tabáku.

Jaké změny nastanou dle vídeňských úmluv.

Uveřejněné protokoly vídeňských konferencí poskytují v zásadách, jež vyslovují a kteréž celou řadou jak nových osnov zákonných, tak opatření vládních domáhati se budou praktického provedení, dostatečného materiálu ku srovnání se stavem posavadním. Chceme dnes, majíce jednak zření k platným dosud zákonům, jakož i k praksi na nich založené, jednak k ústním výkladům mužů, již se súčastnili jednání na konferencích vídeňských, podati věcný přehled zamýšlených změn. Podle souhlasných výroků čelných účastníků konference, byly předmětem jednání požadavky Němců v Čechách čili podmínky návratu Němců na sněm království českého. Ve smyslu tom vyslovil se zejmena i dr. Mattuš, vedle účastníků německých dra. Schmeykala, dra. Plenera a barona Scharschmida. — K tomuto výstovně projevenému úmyslu účastníků konference musí se stále přihlížeti, má-li se správně vystihnouti rozdíl mezi stavem posavadním a tím, jenž nastati má.

Dosud pronikala naše zákonodárství, pokud se týkalo království českého naprostá jednota nejen veškerých administrativních, nýbrž i samosprávných instancí, pokud se týče zákonodárných sborů. To platí předem o zemské školní radě. Dle § 10. ř. zák. šk. z r. 1868 zřízena ku správě o dozoru nad školstvím v každé zemi jedna zemská školská rada, kteráž měla péči o veškeré školství národní v obvodu jí podřízených školních rad okresních, dále ústavy pro vychování učitelů a učitelek a školy střední, soukromé a odborné. Podle konferenčních protokolů o složení a zřízení zemské školní rady, bude míti příští zemská školní rada jednotu jen v těchto záležitostech: společného předsedu; bude se scházeti k plným schůzím pouze při záležitostech, jež se týkají všech škol, pak při zřizování škol pro národní menšiny; ve všem ostatním bude školní rada rozdělena na dvě sekce, z nichž jedné přikáží se školní okresy české, druhé německé. Těmto sekcím přikážou se dle řeči vyučovací i školy menšin národních.

Podle posavadního zákona mohla se školní rada sice rozstoupiti také v sekce, ale tyto sekce dělily se o práci dle předmětů, na př. jedna vyřizovala jmenování učitelů, druhá jednala o poukázání platů učitelských, třetí o stížnostech a pod. Toto rozdělení práce ovšem zůstane v budoucích sekcích školní rady dle národnosti, tak že tyto nové sekce ve skutečnosti budou samostatnými dvěma školními radami.

Ukázati nutno při nových sekcích ještě na dva momenty. Členové zemské školní rady vládou jmenovaní a členové sbory církevními vyslané nerozeznávají se dle národnosti, což může namnoze býti rozhodným pro zřízení škol menšinských. Jak známo, jest nedostatek takových škol hlavně pro menšiny české; a budou o jejich potřebě jednati a rozhodovati schůze plné, tedy i němečtí členové školní rady zemské. Vůbec budou na příště podmínky zřízení škol pro menšiny národní na mnoze jiné než dosud.

Dle posavadního zákona stačilo, prokázati v pětiletí průměrný roční počet nejméně 40 školou povinných dítek; budoucně požaduje se, aby rodiče dítek byli tétéž národnosti, aby bydleli aspoň pět let (je-li dítek přes 80, pak tři leta) v obvodu školní obce, a aby žádali, by dítky jejich byly vyučovány jazykem své národnosti. Veškeré tyto okolnosti vyšetří se úředně (kým?) a písemným doznáním. Větší náklad, jenž zřízením a trváním škol těch obci vzejde, nahradí se školní obci z fondu zemského.

Ustanoveními těmi stíží se národnosti, jež nemá dosud potřebné školy menšinské, zřízení jich hlavně požadavkem pětiletého pokud se týče tříletého obývání rodičů v obvodu školní obce, dále požadavkem složitým, aby o školu nejen žádali, nýbrž i úřednímu šetření se podrobili a ještě zvláště písemné doznání (prokolární?) učinili. Veškeré tyto kombinované procedury provedou se ovšem úřady německého okresu, pokud půjde o školy české, nechť to již budou úřady obecní či místní či okresní školní rady neb instance politické, a na konec ještě, až se všecky tyto podmínky splní — bude o potřebě školy takové rozhodovati plenum zemské školní rady — a nikoliv sekce národnosti, o jejíž potřebu jde.

V ohledu národnostním jsou vedle těchto ujednání v příčině rozdělení školní rady na dvě národní sekce a škol pro menšiny národní neméně důležity otázky o upravení poměrů v soudnictví. Tyto části konferenčních ujednání jsou proto nanejvýše vážné, že z nich ještě určitěji vyzírá cíl drem. Plenerem vytčený, »aby se utvořila ochranná organisace pro Němce, kteří by jinak byli vydáni české přesile«.

Dle zásad a pravidel dosud platných nečinil stát v království našem rozdílu mezi úřadníky soudními ve příčině jejich národnosti a vyžadoval zásadně od nich znalost obou zemských jazyků. Budoucně bude tomu jinak. Až ohraničeny budou okresy dle národnosti a až v souhlase s rozdělením tímto se zřídí okresy samosprávné, pak bude dle čl. VIII. ujednání konferenčních zůstaveno správě justiční, aby při jmenování úřadníků soudních, u státních zastupitelstev, pak personálu kancelářského a služebního jednala v každém jednotlivém případě obezřele, uvažujíc a hledíc po každé ku potřebám služby a k oprávněným požadavkům uchazečů. —

Jinými slovy řečeno, až budou okresy zaokrouhleny dle národnosti, pak potřeba znalosti obou zemských jazyků u soudu se zmenší, a budou proto veškerá místa u soudů první instance okresních a krajských) obsazována dle oprávněných požadavků uchazečů t. j. osobami, jež majíce jinak náležitou spůsobilost a nárok na postup, neznají oba zemské jazyky. Třeba tedy ne hned, tož jistě průběhem doby bude zajisté v Čechách značný počet soudů, zejmena okresních, v německých okresích, jež budou četně obsazeny úřadníky a zřízenci jen jediného totiž německého jazyka znalými. Ježto pak jest jisto, že menšiny národnosti naší, třeba i dosti nepatrné, vyskytují se téměř ve všech německých okresích, nastane ovšem možnost, že příslušný soud nebude s to vyříditi českou soudní záležitost. Jak v takových případech se dopomůže ke právu, ve protokolech konferenčních se nedočítáme.

To, co na konferencích ujednáno ve příčině zřízení dvou senátů u vrchního soudu zemského, jest pouze dovršením příští organisace soudní. Z 41 radů tohoto soudu promíjí se 15 radům znalost jazyka českého. Další ustanovení, že ostatních 26 radů musí se vykázati znalostí obou zemských jazyků, doplňuje pak tuto novou soudní organisaci v následující obraz: Veškeří soudní úřadníci v okresích českých budou zachováni požadavku, aby znali oba zemské jazyky. Učiněn tudíž rozeznáváním radů vrchního soudu zemského na Němce a utrakvisty vážný krok ve směru německého státního jazyka. Co do oboru soudní činnosti nebude sice vrchní zemský soud rozdělen, ale v otázkách osobních na př. při návrzích na obsazování míst soudních a řízení disciplinárním bude se jednati v senátech, z nichž 15 radům německým náležeti bude rozhodování ve příčině soudních okresů německých; 26 pak utrakvistickým radům ve příčině soudních okresů českých. To důležito jest hlavně proto, že o potřebě jazykové znalosti při soudech první instance v okresích německých bude míti vážný hlas senát ryze německý.

Bude tedy záležeti mnoho na tomto senátu, jak »správa spravedlnosti v každém jednotlivém případě hleděti bude na potřeby služby a oprávněné nároky uchazečů«, při čemž rovněž nelze přehlednouti, že »při obsazování míst radů u vrchního soudu zemského bude se přihlížeti zvláště k těm uchazečům, již službu svou konali v oněch krajinách, jež shodují se po národnosti se skupinou, v níž místo má býti obsazeno t. j. do řady 15 německých radů dostanou se z pravidla uchazeči z okresů, pokud se týče krajských soudů německých; Němci pak, zříkajíce se znalosti češtiny, sami se vylučují ze řady 26 radů utrakvistických.

Za těchto poměrů zdá se býti skoro zbytečným ujednání ve čl. IX., že nařízení ze dne 19. dubna 1880 ve příčině užívání jazyků zemských ve styku soudů a státních zastupitelstev se stranami a samosprávnými úřady se podrobí po provedeném zaokrouhlení soudních okresů revisi, neboť upravením nových soudních okresů dle národnosti stane se četným soudům v okresích německých nemožným, aby jednaly v jiném jazyce než německém.

Při těchto poměrech může učiniti se za dost rovnému právu českého jazyka jen tím spůsobem, že jednací a úřadní řeči soudů v okresech českých stane se čeština. Že požadavek takový se dá dobře srovnati se zájmy státu, toho nejlepším dokladem je Halič a jižní Tyroly.

K dalším změnám, jež nastanou dle konferencí vídeňských, se vrátíme.

Politické zprávy zahraničné.

V Praze, 28. ledna.

Ruská armáda ztratila v několika dnech dva výborné generály: Radeckého a Náhlovského. Radecký nějakou dobu před vánocemi přijel do Varšavy, kde nebezpečně onemocněl. Když lékaři prohlásili, že jest úplně zdráv, vydal se na cestu do Kyjeva, aby opět zastával svůj vysoký úřad. Avšak jedva do Kyjeva přijel, nemoc se vrátila a sklátila znamenitého vojevůdce do hrobu. — Dne 25. t. m. zemřel ve Varšavě náčelník štábu varšavského vojenského okruhu, generál-poručík Dimitrij Stanislavovič Náhlovský, jeden z nejvíce vynikajících generálštábových důstojníků ruských. Jmeno Náhlovského bylo i za hranicemi chvalně známo. V Rusku do něho kladeny velké naděje pro případ nepřátelského vpádu do království polského. Byl poměrně ještě mlád — narodilť se roku 1838 v kazanské gubernii. V 17. roce vstoupil na universitu v Kazani a dokončil na ní studium věd mathematických. R. 1859 vstoupil do vojska, roku 1860 stal se dělostřeleckým důstojníkem, roku 1861 vstoupil do michajlovské dělostřelecké akademie, jejíž kurs skončil roku 1862, roku 1865 vstoupil do nikolajevské akademie generálného štábu. Od r. 1872—1875 byl pobočníkem velikého knížete Michaila Nikolajeviče a vychovatelem jeho starších synů. Roku 1876 v hodnosti plukovníka byl komandován ke štábu petrohradského vojenského okruhu a byl jmenován velitelem batterie v osobní gardě 1. dělostřelecké brigády. Tu začíná se jeho válečnická činnost. S armádou ruskou táhl na Balkán a súčastnil se všech jejich výkonův od začátku do konce. Měl činné účastenství při volbě místa přepravy přes Dunaj a ukázal na výhodu, provede-li se přeprava u Zimnice, což se i stalo s nejlepším zdarem. Za to byl vyznamenán zlatou šavlí s nápisem »Za chrabrost.« Hned po přechodu Dunaje byl jmenován náčelníkem štábu generála-pobočníka Gurka, od něhož se již neodloučil ani v době kampaně, ani po jejím ukončení. S Gurkem podnikl dvojí přechod přes Balkán, byl s ním při obléhání Plevna, při obsazení sofijské silnice a v trojdenním boji u Plovdiva, jenž byl skvělým zakončením kampaně. Vynikal klidnou rozvahou a chladnokrevností v nejvíce kritických okamžicích. Po válce byl povýšen za generála, vyznamenán řádem sv. Vladimíra 3. stupně a nejvyšším vojenským řádem sv. Jiří Vitěze 3. stupně. Byl zdráv do posledního dne a konal službu. Vrátiv se večer do svého kabinetu, pocítil prudkou závrať, chopil se za hlavu a v tomtéž okamžiku mrtev sklesl, raněn mrtvicí.

* * *

O »německém carství« na ruském jihu čteme ve »Světě«: Na jihu Rusi tvoří se německé carství, silné kapitálem i těsnou organisací. Před ruským obyvatelstvem Němec se chlubí, že ruská vláda stará se především o »svůj německý národ« a při tom Rusy nenazve jinak, než »russische Kerle,« »russische Schweine« a pod. Kde smějí, Němci dávají takové titulatury i ruským úřadům. Každý administrační ruský úřadník může o tom vypráveti na sta příkladů. Nenávisť Němců ke všemu ruskému jeví se i v drobnostech. V máloktere německé škole v Rusku znají jmeno ruského panovníka. V jedné německé škole tázal se vládní komisař po německu; »Jak se jmenuje náš císař?« Žák na to odpověděl: »Wilhelm.« V jedné německé osadě sám učitel neznal titulu »imperatorského veličenstva« a tituloval cara »jeho vysokoblahorodí.« Němci ruští mají ohromné společné jmění. Tak společný kapitál chortinské volosti obnáší na 2,500.000 rublů. Hraje-li v tom aktivnou úlohu německá vláda či nehraje, nebude se moci nikdy dokázati, protože takové věci nedělají se veřejně; avšak dokázáno je, že němečtí kolonisté užívají zahraničného úvěru.

* * *

Volby v Německu.

Vše v Německu nasvědčuje tomu, že volby jsou již velmi blízky. Ruch volební na venkově jest již velmi živý a ze všech stran docházejí zprávy, že následkem posledních událostí parlamentárních vyhlídky opposičních stran velice stouply. Zvláště v Německu jižním, kdež r. 1887 vládní strany následkem poplachu mnoho mandátů dobyly, jsou prý nyní čáky opposice veliké. Ve Virtembersku dokonce nebyly prý již od let šedesátých vyhlídky ty tak příznivy jako letos. Volební provolání vydaly dříve již strana středu, Welfové i svobodní konservativci. S obsahem jich jsme již čtenáře seznámili. Včera a předevčírem následovali národní liberálové a němečtí konservativci.

V provolání liberálů národních, opportunistické to strany německé, jejíž neúspěchy však nejlépe svědčí proti její taktice, praví se, že voliči v r. 1887 projevili mínění: vyhnouti se zbytečným konfliktům s vládou, povoliti potřebné prostředky pro zachování moci říše a na tomto základě zachovávati dosavadní svobodná zřízení i práva lidu (Již hlasování pro septennát a pro trvalost zákona socialistického jest úkazem, že nár. liberálové se touto vůlí voličstva neřídili!) a pokračovati v politice sociálních reform. Úkol ten říšský sněm prý splnil a posílil též brannou moc říše. Prostředky k tomu poskytnouti musily — nová daň cukerní a kořaleční; o zvýšení cel obilních se provolání raději ani nezmiňuje. Za to připomíná schválení zákona o pojištění dělníků ve stáří; pověsti opposicí šířené o zkrácení práv lidu a monopolech osvědčily prý se klamem. (Což prodloužení období zákonodárného? Což septennát? Což socialistický zákon? Pozn. red.) Skutečné nebezpečí hrozí prý říši od útoků spojených odpůrců, kteří prý vše jen popírají a nic společného nedovedou utvořiti. Vzhledem k tomu jest prý nutným sjednocení všech stran, kteréž, ať liberální, ať konservativní, chtějí prý silnou a spravedlivou vládu. Příští sněm má velké úkoly: dokonání občanského zákona a další opravy sociální i předlohy na ochranu dělnictva. Jako dříve má prý strana za povinnost, hájiti stát proti převratným snahám soc. demokracie a poskytnouti vládě nezbytné k tomu prostředky. Strana bude i nadále podporovati zahraniční politiku kancléřovu, jemuž sluší prý děkovati zachování míru a pevnou jeho záruku: vřelé spojenství s Rakouskem a Italií. Dále vyslovuje se provolání pro pokračování v »opatrné« nynější politice osadní, avšak zároveň též pro lepší spořádání financí říšských, i doufá, že říšský sněm bude míti opět většinu, jež odmítne každý krok nazpět, jež provede potřebné opravy, mír mezi všemi vrstvami obyvatelstva zachová a bezpečnost státu pojistí. Za obrovská břemena, kteráž nár. liberálové ve spolku s konservativci na lid uvalili a za zkrácení práv jeho, nestačí tomuto zajisté laciná splátka planých slibů a krásných frásí volebních!

Zatím vydali též němečtí konservativci volební provolání. Pronášejí v něm stesk na neblahé poměry hospodářství polního i malého průmyslu. Přičítají je však ne jen špatným žním, nýbrž charakteristicky vlivu »neunavného a často se ukvapujícího rozvoje techniky a světové dopravy.« Po té mluví se o vážných úkolech, jež dlužno rozřešiti, a nebezpečích, jež hrozí. »Uprostřed národů nepřátelských neb nedůvěřivých, praví se tu, nuceno jest Německo v silném vyzbrojení očekávati okamžik, kdy zbraněmi bude musit hájiti svoji samostatnost a jednotu. Socialistické hnutí, které v posledních cílech svých směřuje ku zničení všech základů nynějšího státního a společenského pořádku a jež ve spolku s revolucionáři všech zemí domáhá se sociální republiky, vzbuzuje obavy před vážným otřesením státních a hospodářských poměrů našich. Jest tudíž povinností všech mužů konservativních, oddaně a rozhodně hájiti základy našeho života státního: církev, monarchii, rodinu i národní jednotu a působiti ve smyslu pravého křesťanství s německou věrností pro zachování vnitřního míru u veškerém životě lidu a pro stejnoměrný rozkvět blahobytu všech jeho tříd.« Zvláštního hesla volebního provolání to neobsahuje; spokojuje se rovněž všeobecnými frásemi, z nichž ovšem duch strany jasně vyzírá.

Dobrou odpovědí na provolání tato jest přehled parlamentární činnosti vládních stran v Německu, liberálů národních i konservativních, kterýž svobodom. »Berl. Morgenzgt.« podává a z něhož následující velezajímavá data vyjímáme: V roce 1874 obnášely běžné výdaje roční na vojsko pozemní 319 millionů, v rozpočtu právě předloženém již — **377 millionů.** K tomu ale sluší přičísti pense: v r. 1874 — 44 a nyní 63 millionů! Mimo to povolovány v každém roce značné položky na mimořádné vydaje — v posledním rozpočtu žádala vláda dokonce skorem **300 millionů!** Svobodom. strana hlasovala tu jen pro položku na zdokonalené pušky, celou řadu položek měla ale za zbytečnou, zvláště položky na nové kasárny, na důstojnická kasárna, na zvláštní chrámy pro vojsko atd. Spořivost v tomto ohledu jest již nejvýše na čase — praví se v řečeném přehledu — a rovněž jest žádoucím zkrácení doby služební. Naloďstvo vydalo se (vydaje běžné) r. 1874 14, r. 1882/3: $22\frac{1}{2}$ a nyní žádá se již 38 millionů! Jelikož není dosud rozřešena otázka, jaké lodi obrněné, obrovské či menší pro Německo jsou vhodny, jest náhlé rozmnožení loďstva jen nákladným experimentem, jehož útraty zaplatí lid. Také politika osadní vyžaduje stále nových obětí a výdaje, jí spůsobené, páčí se dnes již na 22 millionů marek. Výhody může přinésti politika ta teprve v daleké budoucnosti, ale dnes již stená lid pod nesnesitelnými berněmi a břemeny. **V r. 1876 nemělo Německo dosud žádných dluhů, letos dostoupí tyto ale již výše půl druhé milliardy. Roční výdaje na dluh státní obnášejí $46\frac{1}{2}$ millionů.**

A při tom — vzdor rozkvětu v některých oborech průmyslových a v některých krajích — trpí největší massy lidu právě nyní citelným zdražením všech potřeb životních, k čemuž přispěly hlavně nové daně a nová cla. Bez dobrých financí nemůže však stát ve válce obstáti a podmínkou jich jest především, šetrnost k poplatní síle lidu. Mělo by se tudíž zabrániti, aby nemrhalo se penězi země a to tím spíše, když cla a daně, jimiž se vydaje kryjí, uhražují z největší části lidé nezámožní. Vládní strany povolily však od roku 1879 **400 millionů nových cel a nepřímých daní** a sice z valné části na potraviny připadající, bez nichž lid nemůže žíti. V roku 1887 zvýšena obilní cla na 5 marek za dvojitý cent! Takového cla obilního nemá žádná země! Na jednoho obyvatele připadalo cel — nehledě k daním konsumním — v r. 1869 1·80 marek, v r. 1878 2·4 m., letos ale již 7 marek! Co připadne tedy na rodinu, čítající 3, 5 až 7 hlav. Jen obilní cla tvořila v r. 1888 pětinu všech celních příjmů! K tomu pak přidružena nová, vysoká daň kořaleční, kteráž nyní již 124 mill. vynáší a příště ještě mnohem více bude vynášeti. **V jediném r. 1887 povolily vládní strany 200 mill. nových daní,** aniž bylo pro to nutné potřeby. Když ale svobodomyslná strana navrhovala, aby zavedena byla říšská daň z příjmů, jež by se uvalila toliko na zámožné, mající příjem roční přes 6000 m., tu návrh ten byl nynější majoritou zamítnut. Za to však zdraženo vysokými cly vše, čeho prostý venkovan, řemeslník a vůbec lid má nezbytně zapotřebí: chleb, petrolej, sůl, káva, maso, železo, látky na oděv, dříví, kůže atd. Z mouky platí se za kilogram clo $8\frac{1}{3}$ pf., ze soli 12, z masa 20, z petroleje za litr 6, z kořalky přes 30 pf. Již nyní následkem nových daní má Prusko přebytek 80 millionů, říšské příjmy pak budou daleko vyšší než bylo rozpočteno, ale o snížení břemena úlevě daní není ani slechu! Ano naopak ohlašují se k účelům pojišťovacího zákona invalidního a za účelem zvýšení platů úřadnických opět nové daně. Poměrům těmto — končí přehled řečený — musí býti učiněn konec, a rozhodnouti o tom může co nevidět voličstvo samo. Žádáme, aby se konečně pomýšlelo na úlevu chudého poplatnictva!«

Přehled týká se tudíž jen finančního hospodářství vládní většiny, pomíjeje jiné hříchy její, avšak již samo hospodářství toto vysvětluje nám proč dnes strany vládní samy již přestávají doufati ve volební své vítězství.

* * *

Z Berlína, 27. ledna. (Stávka a socialisté.) Bebel, jenž jede do Brusselu, aby vykonal tam přípravy k svolání mezinárodního sjezdu horníků, zasadí prý se ve Vestfalsku všemožně, aby stávka nyní byla odvrácena, i když by zaměstnavatelé k požadavkům dělníků nesvolili. Bebel soudí v souhlase se stranou svojí, že by nyní stávka vládním stranám při volbách jen prospěla.

* * *

Z Berlína, 27. ledna. (Car a Vilém II. — Zasnoubení dánského prince.) »Nordische Correspondenz« má za pravděpodobné, že Vilém II. setká se s carem v letě ve Fredensborgu (?) — Taktéž je prý pravděpodobným, že nejstarší syn korunního prince dánského zasnoubí se s pruskou princeznou Markétkou.

* * *

Říšský sněm německý.

Rokování o zákoně socialistickém.

(Dokončení.)

Princ **Carolath Schönaich** (z říšské strany) prohlašuje, že jest rozhodným odpůrcem socialních demokratů, ale připomíná, že se zákon socialistický příkře provádí a že se ho zneužívá. Připomíná z vývodů posl. Dietze, že hamburský odborný jedenlist pro krejčí nenáležející ke straně socialistické, přinesl básničku, v níž dle skutečné události slaví se jeden dělník anglický, kterýž s nasazením života vlak zachránil. Pro báseň tu, nezávadnou úplně, zakázáno další vydávání listu a redaktor jeho, chudý krejčí, jenž měl sotva tolik, co na živobytí stačilo, vypověděn. Na vydavatele listu osopil se pak hamburský senator dr. Hachmann slovy: »Budete-li tak pokračovati, budeme bíti do vás pažbami!« Každý musí doznati, dí řečník, že byly tu úřady rozhodně v neprávu: zasloužil zajisté odvážný čin statečného muže uznání, ať muž ten náleží ku kterékoli straně neb třídě obyvatelstva. Dále připomíná řečník trapnější ještě případ, jak praví, z vývodů posl. Dietze. Spisy, vydávané nakladatelstvím Schobehtovým v Curychu (básně Herweghovy atd.) bývají v Německu ihned, sotva vyjdou, zakázány, ale když nedávno vyšla tam brošura »Spoluvladaři a cizí ruce v Německu«, nebyla zakázána, ač obsahuje urážky vysoko stojících osob — jednáť se v ní o anglických paních a vlivu jich na dvoru německém. Knížku tu sepsal prý jakýsi Ernst, jenž bydlí v Koburgu neb v Gothě, a k rukopisu přiloženo bylo ihned několik bankovek po stu markách k uhrazení výdajů za tisk. Upozorňuji na tuto brožuru, dí řečník, aby se v Anglii nesoudilo, že bezdůvodné podezřívání britské královny v Německu se trpí, a rozšiřuje. Řečník vyslovuje se dále rozhodně proti právu vypovídacímu, jest odpůrcem soc. demokracie, jsa si vědom ovšem, že otázka socialní bude hlavní otázkou budoucnosti, ale vyhražuje si volnosť, aby směl býti jiného svobodného mínění o prostředcích proti soc. demokracii. Vypovídáním přenáší se agitace na venek, mimo to ničí se jím celá řada existencí, kteráž pak agitacím socialistickým do náručí zúplna se vhánějí. Mimo to neměl by žádný občan vlasti své býti zbavován a nikdo nemá práva vlasť mu odníti. I bez vypovídacího práva dávají se německé vládě ostatní části socialistického zákona do rukou prostředky, kteréž, dí řečník, zřídka kdy některé zastupitelstvo lidu vládě povolilo. A vedle těchto prostředků mělo by se bojovati raději ještě proti soc. demokracii prostředky duševními, volnou diskusí. Prostředky ty příliš se podceňují. Němec jest uvyklým, má-li zákon policejní, stáhnouti noční čepici přes uši a říci si: policie bdí nade mnou a stará se za mne: nemusím ničeho již činiti. Ovšem, snadnějším nežli prostředek volné diskusse jest skrýti se za policii, já ale mám prostředek onen za vydatnější. Nezneuznávejte — končí princ své vývody, vyslechnuté s největším napjetím — též ideální stránku této věci. Jsou mezi socialisty přečetní svedení a přečetní idealisté. Dovoltež mi, bych na místě tomto vyslovil: My v Německu jsme na tom, pozbyti všech ideálů, žijeme v době materialismu, v době střebrů! (Živý souhlas v levo, nepokoj v pravo.) Dejte lidu jeho ideály! Milujte bratry své, dokazujte skutkem lásku k bližním, buďte milosrdnými a vraťte lidu ideály, přičiňte se, by si jich zachoval! To bude též politika socialní a nebude to politika nejhorší! (Pochvala ve středu.)

Posl. **Liebknecht** popíral po té ještě, že socialisté podněcují ku stávce, jak se jim vytýká. Uvádí na doklad toho sobotní socialistický »Volksblatt«, jenž výslovně varuje horníky před stávkou, poněvadž vláda přeje prý si jí nyní, aby mohla před volbami malovati »červené strašidlo« na zeď. Řečník končí obrácen k vládním stranám: Jest pozdě nyní na teoretické vývody a podrobnosti. Voliči dají vám 20. února odpověď.

Zajisté, velice charakteristická debata pro poměry v říši německé.

»Freisinnige Ztg.« sděluje z parlamentárních kruhů zprávu, že do poslední skorem chvíle byly v ministerstvě různosti stran trůnní řeči, takže císaři nemohl býti ani předložen tištěný text trůnní řeči, jak zvykem, nýbrž pouze napsaný. Přijetí Helldorfa císařem a nepřítomnost kancléřova při ukončení říšského sněmu souvisí prý s tím. Pokud pověsti ty jsou pravdivy, nelze ovšem kontrolovati.

Denní zprávy.

— Orgán staročeského klubu tvrdí, že prý se na vídeňských konferencích »právě o nejrozhodnějším požadavku německém, o státní řeči přešlo k dennímu pořádku.« Tomu není tak, a sice z té jednoduché příčiny, že otázka ta vůbec nebyla položena na denní pořádek, o čemž píše včerejší »Montagsrevue«: »Otázka státní němčiny není žádnou otázkou českou, nýbrž otázkou říšskou. Kdyby byla měla býti na konferenci pro parlament upravována, byli by bývali musili býti vedle Němců z Čech a vedle Čechů pozváni ku konferenci též zástupci všech ostatních zemí. Avšak otázka státní **řeči přijde** nyní do parlamentu za změněných okolností a vůči pošinutí stran na pravici, kteréž nyní nastane, lze očekávati klidnější a **úspěšnější** její projednání. Slušíť se přec upamatovati, že ještě před málo lety jistý vynikající vůdce strany české proti státní řeči co takové ničeho nenamítal, nýbrž uzákonění jejímu jedině tím důvodem odporoval, že němčina beztoho již za přirozenou sprostředkovací řeč ve státě slouží a tudíž není zapotřebí, aby skutek ten ještě zákonem výrazu docházel. Od těch dob odvážili se ovšem Slované pod nalehavým vlivem Mladočechů proti státní němčině zcela jinaký, totiž zásadný odpor klásti. Než, takovýto marný (!) přepjatý fanatismus (!) pozbyl zatím opět již silně půdy a rokování o státní němčině bráti se bude bezpečně drahami mírnými. Neboť, co má u jedněch jakožto výraz moci a jednoty státní svrchovanou cenu mravní, toho nebudou moci druzí pro neodbytnou (!) praktickou potřebu (!!) trvale odmítati.«

— Vyrovnání — Vídeň a Praha. Oficiosní »Wiener Tagblatt« končí svou narovnávací dythirambu následující větou: »V úspěšné hospodářské činnosti státu spočívá úkol budoucnosti a hrabě Taaffe nemůže býti dosti horlivě upozorňován na toto své poslání, neboť v blahobytu národním spočívá pravý základ vnitřního míru. Však šťastné Rakousko nelze mysliti si bez opětného rozkvětu Vídně, neboť Vídeň jest říše této střed a těžisko a jen z Vídně může vycházeti podnět k zdravému a silnému životu. — Rozumíme-li dobře, má býti následkem vyrovnání Praha dekapitalisována v zájmu Vídně.

— Liberecká »Volkszeitung« přináší následující zprávu: »Z Prahy dochází nás z pramene úplně spolehlivého zpráva, že z vrchního státního návladnictva a místodržitelstva nařízeno bylo všem instancím nižším, aby potlačily každý projev čelící proti vyrovnání. Pokud souditi můžeme z vlastních zkušeností o této věci, zdá se býti tato zpráva libereckého listu více než pravděpodobná.

— »Deutsche Zeitung o vyrovnání. Hlavní orgán německých nacionálů píše o přijatých praeliminářích smíru následovně: Mravní úspěch Čechoněmců nespočívá pouze v tom, že vláda, jež deset dlouhých let německé požadavky odmítala a jež snažila se německý odpor všemi možnými prostředky zlomiti, donucena byla konečně přistoupiti k Němcům — mravní úspěch Němcův záleží především v okolnosti, že Čechové, německým národním odporem donuceni, zříci se musili celé řady národně politických požadavků. — A mravní tento úspěch nedá se odčiniti ani politickými hymnami officiosů na hraběte Taaffa co šťastného strůjce vyrovnání ujišťováním staročeských listů a řečníků, kteří dokazují, že zásluhu o vyrovnání mají obě strany, poněvadž podařilo se českým delegátům nějaký ten caput zachrániti — — —. Skutečných úspěchů podařilo se Němcům dobyti ovšem jen v Čechách, však i to, čeho v této zemi dosaženo, nezůstane bez velikého významu pro veškeré Němectvo rakouské. Vždyť vyrovnáním byla celá čtvrtina rakouských Němcův značně sesílena a v existenci své zabezpečena . . . . Národním ohraničením soudních okresův, jež bude míti nezbytně v zápětí též ohraničení okresů volebních a politických, stalo se skutkem úplně ohraničené území jazykové, v němž Němec stane se uznaným pánem v domě. Nepodařilo se ovšem uvaliti náklad na školy národních menšin na tyto menšiny, leč pevná postavena nyní hráz přívalu českých škol, který by se byl vylil po německém území, kdyby byl se skutkem stal na českém sněmu chystaný zákon o školách minoritních. Nyní nebude možno zříditi pomocí několika na mnoze ani v dotyčném německém městě nebydlících českých dětí českou školu a s touto agitační středisko českonárodní, naopak, dle ujednání vídenských budou musit české školy v německém území již stávající prokázati, že existence jejich jest vedle ujednaných podmínek oprávněna. — — — — Pokus českého sněmu, vnutiti německému Liberci znak dvojjazyčnosti, se nezdařil . . . Německým soudcům jest nyní možno postoupiti až do senátu zemského vrchního soudu, a sice skutečným německým soudcům, poněvadž nebude se nyní na nich žádati znalost češtiny a poněvadž budou povoláváni do německého senátu z německého území . . . . Dnes stojíme, jak pravil dr. Schmeykal, před epochálním obratem v dějinách českých — a na vládě jest, aby vyvodila z tohoto obratu správné důsledky pro postavení Němcův ve státě . . . Dosavadní opory ministerstva ovšem prohlašují, že na po-

měru Čechův k ostatním klubům pravice ničehož se nezmění, poněvadž jde tu pouze o to, aby Němci opět do sněmu vstoupili. Však to je politika krátkozrakosti . . . . Němci v Čechách nikdy tak nepřirozenou politiku sledovati nebudou, naopak oni vždy budou míti na paměti německé rodáky v jiných zemích, jimž sami značně sesíleni budou pomáhati. V německo-národní práci musí se v Čechách pokračovati zrovna tak jako v ostatním Rakousku, na vzájemnou pomoc a vzájemný vzdor! —

— **Žofínský ostrov.** Zmínili jsme se včera již o touze Němců po ostrůvku Žofínském, jenž se strany »německého domu« byl dán před několika lety do klatby. Páni Němci ovšem domnívali se tenkráte, že směšná abstinence jejich bude míti za následek naprosté spustnutí ostrova a že na konec ještě prositi je budeme, aby na Žofín se vrátili a jej před zkázou zachránili. Sladké očekávání toto na štěstí se nesplnilo, naopak ukázalo se, že Žofín existovati může velmi dobře i bez p. t. publika, jehož přirozené středisko je německé kasino. Žofín stal se oblibeným dostaveníčkem elegantní společnosti české, jež chce také míti útulek a proto nikterak netouží, aby německý interdikt ze Žofína opět byl sňat, tím méně, aby stalo se to způsobem tak ponižujícím, jak navrhovala »Bohemia«. Žádá totiž, aby representace obecní odvolala »ůkaz«, týkající se zápovědi německo-nacionálních barev na Žofíně, potom že odvolán bude také »zákaz«, jemuž Němci pražští bez výjimky byli se podrobili a jejž dosud plnou měrou respektují. — Nevíme sice, co se stane, však bylo by věru charakteristické, aby Žofín otevřel se Němcům za cenu — prušáckých barev.

— **Projevy z kruhů studentských.** Členové krajinského akademického spolku »Jizeran« učinili ve včerejší schůzi své projev, jímž uznávají »Slavii« za středisko studentstva českého a protestují proti jednání některých stran vůči spolku tomu. Hlasovati o resoluci navržené, přítomný komisař nedovolil. — Správnímu výboru lit. a řeč. spolku »Slavia« zaslán byl dopis tohoto obsahu: Slavný výbore! Vzhledem k tomu, že nálezem říšského soudu rozpuštění Akademického čtenářského spolku stalo se definitivním, usnesl se spolek českých akademiků Židů ve své týdenní schůzi ze dne 25. t. m. na tom, prohlásiti, že uznává za ústřední spolek studentstva českého a tudy za nástupce bývalého Akademického čtenářského spolku literární a řečnický spolek »Slavii« a že souhlasí úplně se žádostí »Slavie«, podanou slavné městské radě král. hl. města Prahy, aby jí jako oprávněné dědice zrušeného Akademického čtenářského spolku bylo vydáno jmění, které studentstvo české dlouholetou prací si nastřádalo! Vykonávajíce s potěšením milý úkol, týdenní schůzí na nás vznesený, sdělujeme prohlášení toto s Vámi v té naději, že souhlasná prohlášení všech českých jednot akademických zmíněné žádosti Vaší vydatnou budou podporou! Na zdar! Z výboru českých akademiků-Židů v Praze dne 28. ledna 1890. JUDr. Arnstein, starosta, Hermann, jednatel.

— **Úspěchy Františka Ondříčka v Bělehradě.** Přinesli jsme telegrafické sdělení o úspěších, jichž docílil slavený náš umělec, komorní virtuos p. Frant. Ondříček v srbském Bělehradě. Byl předmětem hojných pozorností; koncert jeho navštívila též královna Natalie, jež po skončeném koncertu děkovala Ondříčkovi za návštěvu v Bělehradě a blahopřála mu k docílenému úspěchu. Z Bělehradu jede František Ondříček do Cařihradu.

— d. **Z Vídně**, dne 28. ledna. (Telefon. zpráva »Nár. Listů.«) Dle pražské zprávy »Deutsche Ztgu.« kníže Karel Schwarzenberg chce odstoupit do soukromí. Za příčinu toho uvádí se chystaná změna volebního řádu pro skupinu velkostatkářskou. Zaznamenáváme zprávu tuto se vší reservou.

— **Pan Karel Šebor**, hudební skladatel a vojenský kapelník 88. pěšího pluku vzdal se svého místa jako vojenský kapelník a hodlá, jak se nám sděluje, jinak umělecky v Praze působiti.

— **Zeměpanskými komisary pro zkoušení parních kotlů** jmenováni byli inženýři: Ant. Rytíř pro stavební obvod královéhradecký, Ant. Heyer pro čáslavský, Isid. Kletzl pro táborský, Jos. Kuber pro jindřichohradecký, Vil. Weingärtner pro smíchovský, Jan Dlabač pro mladoboleslavský, Alois Kodon pro litoměřický, Ferd. Maihaun pro klatovský, Jos. Svoboda pro děčínský a nadinženýr Ign. Buberl pro planský.

— **Ze zemské školní rady.** Ve včerejší schůzi byla žádost obce Kaniny ve školním okresu poděbradském za zřízení školní expositury zamítnuta. Žádosti obce Bechova ve školním okresu jičínském za zřízení jednotřídní obecné školy bylo s dodatečným schválením zemského výboru vyhověno. — Ustanovení p. Bern. Eccksteina za učitele židovského náboženství v Nečtinách bylo schváleno.

— **Tělocvičný spolek paní a dívek** zařídil vyučování tělocviku i v hodinách večerních od 5—6 a od 6—7 hodin jednak pro dívky školní, jež pro vzdálenost škol nemohou navštěvovat vyučování o 4. hod. odpol. v místnostech Sokola pražského, jednak i pro dívky při různé práci ruční, při obchodech atd. zaměstnané, kteréž mohou jen večerní chvíle věnovati svému zotavení. Tělocvik poskytuje dle výroku věhlasných lékařů zotavení tělesné i duševní; dívky ku práci a různým povinnostem poutané potřebují zajisté tohoto zotavení i posily tak dobře, jako příslušníci kruhů obchodních a p., kteří vyhledávají pilně cvičení tělocvičných. Nejenom v úterý, ve čtvrtek a v sobotu o 4. hod., nýbrž i ve středu od ¼3—4 hodin se cvičí. Na odpolední cvičení ve středu a v sobotu upozorňují se zejmena p. t. rodičové dívek vzdálenější školy navštěvující, kteréž večerní hodiny mají již zadané. Ve schůzi výborové vysloveny vřelé díky ctěným dámám za vzácnou přízeň, kterou po léta spolku osvědčují. Nově přistoupily pí. B. Voitlová a pí. E. Kabešová.

— **V minulé schůzi spolku českých lékařů** odbývané dne 24. t. m. v Karolinu za předsednictví p. prof. Reinsberga a za přítomnosti 28 členů demonstroval nejprvé p. dr. Štýbr, assistent patholog. anatomie, dva zajímavé preparáty: primárního carcinomu nadledvinek a interstitjelní pneumonie s následující bronchoektasií, z nichž první svou vzácností zvláště byl interessantní. Po té následovala velmi poutavá přednáška p. dra. Mitvalského: »O zánětech oka při sepsis«. — Za nové členy činné přihlásili se a přijati byli pp. dři Hnátek Jan, Chalupecký Jindřich, Opatrný Václav, Procházka Franť., Kirián Václav, Wagner Karel, Arnstein Jos., Horníček Michael, externí lékaři všeob. nemocnice v Praze, dr. Jos. Erben, sekundární lékař všeob. nemocnice dr. Ferd. Malkovský, assistent porodnické školy, za dopisujícího pan dr. Preininger Vladimír, sekundární lékař c. k. Rudolfovy nemocnice ve Vídni. — Příští schůze koná se dne 31. ledna o 6. več. v Karolinu. Na programu demonstrace p. prof. dra. Hlavy a dra. Franty »anthrax u člověka«.

— **Ústřední Matice školská** vydržuje roku 1890 dvě gymnasia o 16 třídách, 33 obecných škol o 81 odděleních a 31 mateřských škol o 42 odděleních, celkem 66 škol o 139 odděleních, k nimž po prázdninách přibudou dvě oddělení gymnasijní. Mimo to podporuje Ústřední Matice 4 české školy pokračovací a má před sebou nevyhnutelný úkol pořiditi stavby v Opavě a Hodkovicích. Finanční a vychovatelská péče o matičné ústavy jest nemalá, avšak druží se k ní ještě také starosti o jiné Matice a spolky školské, které Ústřední Matici úsilovně o podporu žádají a posud dostávají. Pokud prostředky a síly stačí, Ústřední Matice žádostem o podporu na školy nevlastní ráda hoví; vydalať roku 1889 k těmto účelům přes 12.000 zl. Ačkoliv výbor matičný v rozpočtu na tento rok náklad na školy nevlastní umenšil a kde možno úspory zavádí, činí rozpočet přece zl. 179.000·—. Ústřední Matice docházejí napořád naléhavé žádosti o pomoc. Za tou příčinou jest zvýšení činnosti a soustředění obětivosti pro Matici velmi žádoucí, poněvadž jest další zápas o školu českou nevyhnutelný a jen vytrvání může vésti k cíli, kdežto ochablost zmařila by, co pracně bylo posud dobyto. Ústřední Matice školská dovrší letos desátý rok svého blahodějného působení — kéž by slavila veselé jubileum! — Zpráva kteréhos listu moravského, jako by po docíleném přímeří vídenském pomýšlelo se na vyloučení činnosti Ústřední Matice a Schulvereinu z našeho království, zakládá se patrně na neznalosti poměrů. Trváme, že uplyne ještě mnoho vody, než dosavadní žalostné poměry stran zřizování veřejných škol českých za své vezmou. Další trvání a mohutnění Matice jest žádoucí i kdyby to mělo býti jen k vůli zubožené Moravě a Slezsku. Leč i zde, v království, bude míti Matice ještě mnoho práce na čas delší a mohl by to býti sebeklam osudný, kdybychom předčasně opouštěli tuto školní baštu naší národnosti v bludném domnění, že po ujednání vídenském jí už v království nepotřebujeme. To Němci o svém Schulvereinu nikdy neřeknou, ač jim ho skutečně třeba není, kdežto Matice je pro naše menšiny napořád národní otázkou životní.

— **Učitelské a školské zprávy.** Odbor ku pěstování ručních prací na školách chlapeckých koná dnes o 6. hod. večer důležitou schůzi v místnostech měšť. školy pro chlapce ve Vladislavově ulici. Účastenství všech pp. členů žádoucí. — Učitelská jednota »Komenský« v Lomnici pořádá v neděli dne 2. února o 3. hod. odpoledne ve škole obecné veřejnou schůzi vychovatelskou v Nové Vsi. Rodina a škola. Přednese p. V. Pomezný, učitel v Lomnici. Literatura a národ. Přednese p. A. Kosina, řídící měšť. školy. Něco z dějin Nové Vsi. Přednese p. Josef Fučík, správce školy v Lhotě. — Libeňsko-karlínská Budeč koná valnou hromadu v měsíční schůzi dne 1. února o 2. hod. odpol. v budově dívčí školy v Karlíně. O významu kreslení se stránky esthetické přednese p. Ant. Madiera, okresní školní inspektor.

— **Občanský klub na Smíchově** odbýval v pondělí po 8. hod. večer v hostinci »u bílého lva« v Komenského třídě 7. řádnou valnou hromadu. Místopředseda p. Jos. Jeřábek zahájiv schůzi, zmiňuje se o útrapách a nesnázích, jichž během roku museli někteří členové a obzvláště předseda p. Hejk vytrpěti. Ze zprávy jednatelské jest vidno, že za minulý rok odbývalo se celkem 6 veřejných schůzí, 23 schůzí výborových a 10 volebního komitétu, zemskému výboru zaslány 2 petice, městské radě několik žádostí. Klub čítá nyní 160 členů. Zpráva tato schválena a nad úmrtím člena klubu p. Breitlera povstáním projevena soustrasť. Jednatel tlumočil návrh výboru, kterým se členský příspěvek na tento rok zvyšuje na 2 zl., což schváleno jednohlasně. Na programu nalézaly se dále volby. Přítomní členové přijali jednohlasně kandidátní listinu veřejně publikovanou a tak zvoleni do výboru pp.: Hrabě Jos., Jeřábek Jos., Koldínský JUDr. Al., Koutek Kar., Kukla Jos., Neubert Václ., Pač Gust., Švagrovský Em. a Weyr Fr.; za náhradníky pp.: Korbel Mat., Petrovický Jindř., Roubalík Hya., Šprdlík Jos.; za revisory účtů pp.: Houžvička Fr. a Šlehover Jos. Zvolení veskrz volbu přijímají. Přechází se ku rokování o schůzích obecního zastupitelstva ve dnech 18. a 19. prosince 1889. Pan Švagrovský v obšírnější řeči vysvětluje, kterak se mýlili nepřátelé klubu a jich žurnály, když nazvali námitky, proti obecnímu rozpočtu Občanským klubem podané, »frivolním podezříváním prací mužů poctivých«. Bylo nám pověděno, že jsme se měli dříve na radnici informovat, než jsme podali své námitky. V zákoně není předepsáno, aby občan, který námitky chce podati, dříve šel na radnici poptat se po detailech. Z kyselých obličejů většiny pánů na radnici jakož i z projevů konservativní žurnalistiky vidno jest, že jsme ťali do živého. Při debatě o rozpočtu udály se také některé vysoce zajímavé a charakteristické výjevy. Tak ku př. když pan Krejčí navrhoval, aby se hřbitov převzal do obecní správy, řečeno mu jedním radním, že se o tom ve výboru již ode dvou roků jedná, hned na to však jiný radní pravil, že by se to muselo odkázat dříve komisi. Pan Krejčí, který se vřele zastal zájmů poplatnictva, byl potom kaceřován. Z toho jest vidět, kdo vlastně pěstuje »perfidii« a komu se jedná o prospěch obecní. Pan Kukla objasňoval, proč se název ulice Kinského nezměnil. Příspěvek 20 zl. chudinskému fondu tomu zabránil. Pan Jeřábek rovněž některé punkty námitek vysvětluje. Při položce o služném purkmistra navrhováno, aby 500 zl. slevil. Tu vystoupil p. Pick a pravil, že pan purkmistr zasluhuje si ty dva tisíce, neboť prý je to velká sekatura a oběť býti starostou od těch dob, co se na Smíchově Občanský klub utvořil. K vůli několika fabrikantům učiněna v tištěném řádu jednacím změna, kde se připouštějí oba zemské jazyky za řeč jednací. To dává našemu městu nátěr, jakobychom zde byli obojjazyčnými, ačkoliv tomu ve skutečnosti není. (Tak jest!) Pan Koutek. Z bilancí našich je vidět všechno. Kdo chce, aby mu vyšel zisk, stane se mu to a naopak zase deficit. Řečník za všeobecné veselosti pravil, že mu v »Hlasu Národa« slíbili, že jakmile svobodomyslný živel na Smíchově zvítězí, budou jej podporovat. — Na programu nacházely se volné návrhy. Místopředseda p. Jeřábek přečetl písemný návrh, podepsaný 7 členy, aby se uvedl v rozhovor výsledek o vyrovnávacích konferencích, i prohlásil, že byl hned na začátku schůze p. vládním komisařem upozorněn, že nepřipustí žádnou kritiku oněch konferencí. Pan Švagrovský odůvodňoval písemný návrh článkem 15. stanov klubu, kde stojí výslovně, že klub má právo: »rokovati a usnášeti se o návrzích výboru, schůzí a komisí a písemných návrzích členů«. Pan Jeřábek vzhledem k zápovědi prohlásil, že dlužno vyčkati, až ukončeny budou porady klubu poslanců národní strany svobodomyslné. Pan Švagrovský vyžádal si svolení, aby alespoň malý odstavec z elaborátu onoho přečetl. Když se tak bylo stalo, prohlásil předseda schůzi za skončenu.

— **Obecní výbor v Libni** svolán jest ke schůzi na pátek dne 31. ledna t. r. o 2½ h. odpol. do zasedací síně obecního úřadu. Na denním pořádku mimo jiné: Zpráva o stavu obecní pokladny a všech obecních fondů jakož i o darech, učiněných chudým; volba odborů pro různé záležitosti a práce obecní; volba revisorů účtů; návrh na rozdělení přebytečného sborům učitelským; schválení narovnání, učiněného obecní radou o vytýčení obecní cesty od lihovaru firmy »Fr. X. Brosche syn« k »Podvinnému mlýnu«; prohlášení o žádosti za koncesi k prodeji lihovin v malých částkách; volné návrhy.

— **Sjezd mistrů tesařských z Čech a Moravy**, o němž již včera jsme přinesli zprávu předběžnou, konán bude v neděli dne 2. února t. r. o 9½ hod. dopol. ve velké dvoraně Měšťanské besedy s tímto pořádkem: 1. Zahájení sjezdu a volba předsednictva. 2. Porada o osnově zákona ve příčině upravení živností stavebních. 3. Pojišťování dělnictva proti úrazům. Přihlášky přijímá a bližší zprávy podává člen výboru pořadatelského p. Antonín Kubeš, mistr tesařský v Praze č. 989-I. Důležitost věci vyžaduje, aby projev sjezdu velkým počtem účastníků nabyl váhy náležité a stal se osvědčením, s nímž v příslušných kruzích dlužno počítati.

— **Veřejná schůze pomocníků zednických, tesařských a kamenických** konati se bude v neděli dne 2. února o ½10. hod. dopoledne v sále ostrova Střeleckého. Na programu jest rokování o nové vládní předloze na upravení stavební živnosti. Jelikož osnova také poměrů dělnických se dotýká, jest záhodno, aby všichni do schůze se dostavili. Páni poslanci obou politických stran českých, jakož i ostatní pánové, kteří súčastnili se sjezdu pánů stavitelů, i do této schůze se uctivě zvou.

— **Z kruhů živnostenských.** Z Řemeslnicko-živnostenské besedy pražské. Páni členové žádají se za hojné účastenství při pohřbu dlouholetého i zasloužilého člena pana Václava Jaurisa, mistra kloboučnického. Průvod vyjde dnes o 3 hod. odpol. z českého pathologického ústavu. — Výkonný komitét pro jubilejní výstavu v Praze dožádal Řemeslnicko-živnostenskou besedu, aby ze svého středu vyslala do komitétu 4 delegáty. Ve schůzi správního výboru dne 21. t. m. konané zvoleni za delegáty pánové: Josef Jiroušek, Josef Wittmann, Jan Toužimský a Matěj Bílek. — Ve čtvrtek dne 30 t. m. o 8. hod. večerní koná se v místnostech besedních »u Doušů« na Václavském náměstí schůze vzdělávacího odboru, ve které pojednáno bude o exekuční novele a zasahování obchodníků do živností řemeslných. V týž den o 8. hodině večerní koná se řádná schůze odboru pro zřízení nadace Sladkovského. — Řádná valná hromada besedy svolána jest na den 20. února o 7. hod. večerní do místnosti besedních. Kdo nechce pozbýti práva hlasovacího musí míti alespoň za jedno čtvrtletí toho roku příspěvky zaplaceny. Každý účastník valné hromady musí se vykázati legitimací. — Společenstvo mydlářů a voňavkářů v Praze a v obcích k pražskému policejnímu obvodu náležejících konalo v neděli dne 26. ledna t. r. valnou hromadu za předsednictví starosty p. Vladimíra Pera. Po sdělení předsednictva o činnosti společenstva za rok 1889 schválena účetní zpráva za rok uplynulý, z níž jeví se stav jmění společenstva v obnosu: 1049 zl. 69 kr. Vydání běžné v roce 1889 obnášelo 62 zl. 07 kr. Schválen dále rozpočet na rok 1890 a vykonány volby jedné třetiny výboru i zvoleni do představenstva p. J. Šeps, náhradníkem p. V. Krček, do výboru rozhodčího p. O. Hubínek, náhradníkem p. Fr. Holoubek. Do výkonného komitétu jubilejní výstavy v roce 1891 delegován starosta společenstva p. Vladimír Per.

— **Ples obchodnictva pražského »Merkur«** koná se již dnes ve středu v sálech Žofínských. Není pochyby, že četná návštěva opětně dosvědčí, že ples »Merkuru« náleží k nejpřednějším podnikům toho druhu v našem hlavním městě. Výbor staral se všemožně, aby i letos byl obchodnický svět na jediném plesu svém v každém případě důstojně representován. Kancelář plesového výboru otevřena jest dnes v hôtelu »u černého koně« od 10 hodin dopoledne do 3 hod. odpoledne. Velectěné dámy se žádají, aby se u vchodu pozvánkou laskavě legitimovaly.

— **Ples vzájemné se podporujících řemeslníků a živnostníků v Praze** odbýval se v sobotu dne 25. t. m. v sálech Žofínských a těšil se velmi četnému účastenství tancechtivé omladiny a předních zástupců výrobních kruhů pražských. Velečinnému komitétu plesovému sluší vzdáti veškeré uznání. Bylť hlavní jeho zásluhou, že se ples vydařil k úplné spokojenosti všech účastníků a skvělý podal důkaz, že živnostenské a řemeslnické kruhy mají svou intelligenci, která slouží zajisté celému stavu ke cti. Sál žofínský byl velmi vkusně ozdoben. Pod balkonem hudební kapely upraveny byly v rozích skupiny palem a jiných tropických květin, z nichž vypínaly se allegorické sochy. V průčelí, uprostřed palmového háje umístěna byla socha Čechie, mající po stranách velké vasy s květinami. Příjemné překvapení uchystáno dámám tanečními pořádky, vyrobenými v závodě p. Jeřábka v Karlíně. Záležely z kytičky, na jejíž spodním lupenu byla upevněna atlasová knížečka s pořadem tanců. Hudbu obstarala vojenská kapela 75. pluku za řízení kapelníka pana Mahra, hrající dovedně vybrané taneční skladby. Ples byl uspořádán ve prospěch nemocných členů bratrstva a měl úspěch v každém ohledu dokonalý. Návštěva byla tak hojná, že prostorný sál Žofínský takměř byl přeplněn. Ku plesu zavítal též zemský poslanec p. Němec. Protektorem plesu byl p. Emilian rytíř Skramlík. V zábavním výboru zasedali pp. J. Čelikovský, předseda, J. Nový, místopředseda, N. Stallich, jednatel, J. Kaše, pokladník; dále pp. V. Cmíral, J. Černý, B. Fiala, J. Hubáček, A. Huml, J. Hovorka, F. Hoder, A. Hellebrand, J. Choděra, A. Tůma, A. Herrmann, J. Chabus, V. Heřman, V. Zima, J. Zeman, E. Weisser, J. Vojtíšek, Č. Váňa, V. Täubl, A. Schleichert, M. Reichl, J. Nepraš, J. Maiwald, V. Kopejska, V. Jahoda.

— **O upravení nákladů z přenešené působnosti obcím vyplývajících**, jak toho zájem obcí nevyhnutelně vyžaduje, zasazuje se právě výdatným způsobem sněm dolnorakouský. V posledním svém zasedání uložil týž sněm zemskému výboru, aby sestavil údaje potřebné k tomu účelu, aby sněm zakročiti mohl u vlády a rady říšské, by požadavky, kladené na obce v přenesené působnosti, byly zmenšeny a upraveny. Zemský výbor dolno-rakouský se obrátil následkem toho k zastupitelstvům obecním zvláštním oběžníkem, žádaje za číselná udání, jimiž všeobecné, tak zhusta v tomto ohledu pronášené stesky, byly by platně doloženy. Za tím účelem vyzvány veškeré obce, aby 1. jasně označily úlohy v oboru přenesené působnosti, jež svým počtem, rozměry neb obtížností obci zvláště mnoho obtíží a výloh spůsobují; 2. aby předložen byl co možno podrobný číselný výkaz výloh, jež obci následkem přenesené působnosti vzcházejí, a jež by obec ušetřila, kdyby odkázána byla výhradně na záležitosti samostatného oboru působnosti a 3. aby činěny byly případné návrhy, jak by se dalo předejíti výlohám, jež vznikají obcím následkem přenesené působnosti. Dotazy tyto mají býti zodpověděny do konce dubna. — Jest známo, že předmět tento jest po dlouhou již dobu příčinou stesků a stížností všech obcí v Čechách; o oprávněnosti stesků těch nebude pochybovati nikdo, komu povědomo, co nákladů spůsobuje obcím na př. jediné vymáhání taxy vojenské, jež na obce přeneseno jest. Obci pražské na př. vymáháním vojenské taxy vzniká náklad tak značný, že — jak svého času vypočteno bylo — pochodila by lépe, kdyby eráru výnos této daně zapravila přímo a ze svého. Dosud však k těmto steskům obcí českých zřetel vzat nebyl.

— **Hledají se dědicové.** Dne 19. července 1889 zemřela v Praze bez závěti sl. Adéla Guibert-Böhmova, učitelka francouzského jazyka, a zůstavila jmění mnoha tisíc zlatých. O nějakých dědicích sl. Guibert-Böhmovy není ničeho známo, avšak nalezeny po ní listiny, které by snad mohly vésti na stopu těch, kdož by měli právo po ní děditi. Dle jedné z těchto listin, vydané smírčím soudcem kantonu vouvrayského v departementu d'Indre & Loire ve Francii dne 16. října 1836, žil v Marais v obci Notre-Dame d'oi okresu vouvrayského mlynář Vavřinec (Laurent) Guibert, jenž asi 18 let před vydáním řečené listiny, tedy asi r. 1818 zmizel, aniž by se bylo vypátralo, kde se zdržoval. Zůstala po něm manželka jeho, Marie Guibertová, rozená Gouebaultova, a tři dcery: Marie Guibertova, tehdáž (1836) 24letá, Desirée Guibertova, tehdáž 22letá, a Kateřina Guibertova, tehdáž 19letá. To dosvědčili před smírčím soudcem Jakub Gouebault, rolník v obci Notre-Dame d'oi, děd těchto tří dcer Vavřince Guiberta, pak strýcové jejich Jakub Gouebault ml., rolník v Notre-Dame d'oi a František Gouebault, rolník v Notre-Dame d'oi. Úředním spisem ze dne 5. září 1837 Marie Gouebaultová, žena téhož Vavřince Guiberta, dělnice v Sonzay v okresu neuilléském, Kamenný most (Pontpierre) v arrondissementu tourském v departementu d'Indre et Loire dala svolení, aby dcera její a Vavřince Guiberta, Marie Guibertova, tehdy ve službě u francouzského konsula v Lipsku, provdala se za Bedřicha Böhma z Čech, tiskářského dělníka, jak svědčí o tom oddací list farního úřadu u sv. Petra v Praze ze dne 29. listopadu 1841 a sice dne 27. června 1841 za Jana Böhma, narozeného dne 15. července 1801 v Zákupech č. 42 v okr. mladoboleslavském, syna Jana Böhma, kominíka a Marie Böhmové roz. Bergrovy. V oddacím tomto listu vyznačena jest nevěsta Marie Guibertova za dceru Jana Guiberta, mlynáře a Marie Guibertové, rozené Gouebaultovy, která přišla na svět dne 19. dubna 1812. Dle úmrtního listu farního úřadu v Ošicích na panství českodubském ze dne 19. prosince 1837 zemřel v Ošicích 20. října 1817 Jan Bedřich Böhm, nejspíše otec Böhma, manžela Marie Guibertovy, barvíř, pocházející z Rossweinu v Sasku, ve věku 47 let. Jan Böhm pak zemřel 16. února 1849 v Geře, jak dosvědčuje stvrzení superintendentury v Geře ze dne 21. února 1849. Dle všeho toho byla zemřelá v Praze učitelka francouzského jazyka Adela Guibert-Böhmova dcerou Marie Guibertovy, provdané Böhmové, dcery zmizelého Vavřince Guiberta. Také matka Adély Guibert-Böhmovy byla učitelkou francouzského jazyka. Zůstavitelka Adéla Guibert-Böhmova narodila se prý v Paříži. Poněvadž však soudu, jenž má pozůstalost tuto projednati, není známo, zdaž někomu a komu k pozůstalosti Adély Guibert-Böhmovy dědičné právo přísluší, byli ti, kdo se k ní z jakéhokoliv důvodu hlásiti míní, vyzváni úředními novinami, aby své právo do dne 16. srpna 1890 soudu oznámili, jinak se zůstalost s těmi, kdož se k dědictví přihlásí a svůj právní důvod dědičný prokáží, projedná a jim odevzdá; část pak, ku které by se nikdo nepřihlásil, nebo kdyby se vůbec nikdo nepřihlásil, celá zůstalost připadne státu. Opatrovníkem zůstalosti této ustanoven jest JUDr. Emil Herrmann, advokát v Praze, čís. 783-II.

— **Chřipky v Praze** rychle ubývá. Včera nebyl ze dne 27. t. m. již žádný případ onemocnění úřadně ohlášen.

— **O vlivu chřipky — na ptáky.** Když chřipka nejvíce řádila, a nespokojenost v těžce zkoušeném lidstvu byla veliká, vyskytly se v některých odborných listech velmi konejšivé a slibné zprávy, že nová nemoc — bude bohatým zdrojem nových výzkumů a bádání. Jeden »badatel« se již dostavil, ačkoliv nikomu prozatím nenapadá zařaditi jej mezi povolané . . . Jakýsi bedlivý pozorovatel přírody, přebývající bl že Ambergu, uveřejnil těchto dnů zprávu o zvláštním úkazu. Tím dnem, kdy chřipka počala, zmizeli prý veškeří ptáci, kteří se v letě v zimě v jeho zahradě zdržují. Daleko široko nebylo prý ptáčka viděti, ani slyšeti. Úkaz ten sluší prý připočísti na vrub influenze. — U nás, pokud informace sahají, nebylo podobného cos pozorováno, ač by se mělo za zvláštní úkaz považovati, že chřipka neušetřila krutostí svou ani tak mnohého otužilého — »nočního ptáka«.

— **Nemilá situace.** Když včera ke 4. hodině odpoledne ujížděla drožka čís. 95 Václavským náměstím, vysmekl se šroub z nápravy a kolo vyletělo. Drožka se naklonila a byla několik kroků smýkána. Z nemilé situace vysvobodil drožkář své panstvo, které nehodu odneslo pouhým leknutím.

— **Krádeže.** V prosinci m. r. bylo professoru německé dívčí školy ukradeno 109 zl. Úředním pátráním zjistilo se, že se krádeže dopustil 23letý lučebník Edm. Morva, o němž se dosud ani neví, odkud pochází. Zjistilo se, že vylákal také na p. Vil. Frieblovi 16 zl., načež z Prahy beze stopy zmizel. Na jeho vypátrání a dostižení vydán jest zatykač. Dle popisu jest Morva prostřední postavy, má kulatý obličej, mluví německy dialektem vídeňským, francouzsky, anglicky a maďarsky, má černé malé kníry, na pravé tváři krví zalitou asi 10 ctm. velkou skvrnu t. zv. oheň a živě gestikuluje. — Krejčovský pomocník Ferd. Friedlovský z Prahy, který nerad pracuje a nemá stálého bytu, byl důvěrným přítelem Frt. Prchala, bytem č. 504—I. Z nenadání zmizel Friedlovský z Prahy, když byl Prchalovi odcizil z bytu šaty a hodinky s řetízkem v ceně 25 zl. Za tou příčinou vydán byl na zmizelého zatykač. Friedlovský jest 20 let stár, prostřední postavy, má podlouhlý obličej, modré oči, rusé vlasy a široký, tupý nos.

— **Lichá pověst o zavraždění dítěte.** V Dušní ulici na Starém městě roznesla se v pondělí dne 30. prosince m. r. zpráva, že v jistém domě nalezena byla mrtvola novorozeného děcka, mající rozbitou hlavičku. Pověst měla za následek veliký sběh lidí před domem čís. 887-I., kdež skutečně nalezena v záchodě mrtvola novorozeňátka. Bylo zřejmo, že se dítko dostalo do záchodu ihned po svém zrození. Pátráním zjistilo se, že matkou dítka jest 19letá Anna N., svobodná mlékařka ze Záběhlic, jež náhle stala se matkou. Pro tento svůj skutek byla vyšetřována u trestního soudu, který však spisy obžalovací postoupil okresnímu soudu na Ovocném trhu. Včera octla se N. před soudem, jsouc obžalována z přestupku § 431. tr. z. Po skončeném průvodním řízení ujal se obhájce p. dr. Podlipný vřele své klientky a s takovým úspěchem, že vynesl soudce, adjunkt pan Mareš, rozsudek osvobozující. Nebyloť prokázáno, že mohla obžalovaná věděti, kdy stane se matkou a v lékařském dobrozdání udáno, že novorozeně zemřelo smrtí přirozenou.

— **Zastřelen.** Přítel listu našeho nám píše: Krajina skutečská vzrušena byla po krvavé události v Krouně opět novou příšernou příhodou ve vsi Hluboké. V pátek večer as po 7. hodině bylo obyvatelstvo klidné této dědinky vzrušeno střelnou ranou, kteráž padla ve vsi. V době té nacházela se právě hromada lidí v jistém stavení, kde se konaly obyčejné zde předpohřební modlení u zemřelého děvčete. Ihned dali se do pátrání a tu se shledalo, že ve světnici své usedlosti zastřelen byl rolník Cepl. Rána do světnice padla z venčí oknem a sice střeleno bylo kulkou. Cepl se svalil na podlahu ihned mrtev. Příhoda oznámena byla okresnímu soudu ve Skutči a četnictvu, které po dalším pátrání po pachateli zatklo souseda v Hluboké, Filipiho, jejž odvedlo ve vyšetřovací vazbu. Proč by jmenovaný zločin tento spáchal, nelze předběžně udati a to tím méně, jelikož Filipi vinu mu přikládanou popírá a odmítá. O něm se však ví, že rád si, obzvláště při opičce, i na návsi pro zábavu vystřelil. Filipi se zastřeleným Ceplem v dobré vůli prý nežil. — Objasnění věci čeká se však od soudního vyšetřování.

— **Usmrcen.** Dělník J. Palina z Jablonného, zaměstnaný ve strojírně dříve Daněk a sp. v Karlíně byl včera transmisí parního jeřábu zachycen, vytažen nahoru a tak pohmožděn, že smrt okamžitě následovala. Mrtvola byla odnešena do pathologického ústavu.

— **Nový cenník z oboru hodinářství a spřízněných odvětví řemeslných.** Stará a chvalně známá firma V. J. Rott, obchod s nástroji a zbožím kovovým na Malém staroměstském náměstí v Praze, vydala právě tiskem nový, obšírný cenník potřeb pro hodináře a zlatníky. Létací spisek jest velmi úpravně a přehledně illustrován, a což zvláštního povšimnutí zasluhuje, české názvosloví jest naskrze správné a pečlivě sestavené. Jeví se v tom snaha firmy, vyhověti v každém směru požadavkům doby a poměrům. Cenníky jsou česko-německé a jest k nim přidán věcný seznam, jenž umožňuje rychlé a pohodlné vyhledání potřebných nástrojů.

* * *

= y. **Z Nového Yorku**, 28. ledna. (Zvl. tel. »Nár. L.«) Veliké železniční neštěstí událo se včera v Louisville (New-Albany) na chicagské dráze. Osobní vlak z Chicaga sjel s prasklé kolejnice, blíže se mostu přes malou zátoku nedaleko Salen-Indiany. Vlak jel tuze rychle a nežli mohl býti zastaven, čtyři vozy, mezi nimi vagony pro dámy a kuřáky a spací vagon strženy do vody. V dámském vagonu vyšel krom toho oheň. Tři cestující uhořeli, tři zabili se pádem a 19 jiných bylo těžce raněno.

= L. **Z Vídně**, 28. ledna. (Zvl. tel. »Nár. L.«) Všichni kominičtí pomocníci zdejší oznámili svým mistrům, že zejtra zastaví práci, protože jejich požadavky nebyly splněny.

Zprávy spolkové.

Záb. výbor »**Hlaholu**« koná dnes o 8. hod. večer důležitou zkoušku v místnostech »Merkuru« (Staroměstské náměstí). Přítomnost všech účinkujících je nutna. — »**Všehrd**«, spolek česk. právníků, pořádá ve středu 29. ledna t. r. o 6. hod. večerní v Karolinu IV. mimořádnou valnou hromadu. Program: 1. Zprávy funkcionářů. 2. Rozhovor o usnešení týdenní schůze ze dne 24. t. m. 3. Volné návrhy. — **Spolek pro pěstování řezby lupenkou.** Schůze správního výboru a členů dnes o 7. hodině večer »u Bubeníčků« v Myslíkově ulici. — **Bratrstvo vzájemně se podporujících řemeslníků a živnostníků v Praze a okolí** zve členstvo, aby v hojném počtu sešlo se na pohřeb kloboučníka V. Jaurise dnes o půl 3. hodině z kaple českého pathologického ústavu. —

Ze soudní síně.

Při „barvičce.“

(Zločin těžkého zranění.)

V hostinci Jana Vlčka v Libušíně u Kladna sešla se večer dne 15. října m. r. veselá společnost, sestávající hlavně z horníků. Byli unavení, vysílení po úmorné »šichtě« a šli se občerstviti sklenicí piva. Bohužel nezůstalo při sklenici jedné neb několika. V proudu hospodského tlachu zapomněli brzy na domov, na to, že by se měli po namáhavé práci osvěžiti dlouhým, zdravým spánkem, zapomněli na ženy a děti, kteréž doma netrpělivě očekávaly manžely a otce, kteří měli v kapsách výdělek, určený pro rodinu — zapomněli na vše. Padni oko nebo zub! — jen když besedáři seděli při plných sklenicích, z nichž prázdnili jednu po druhé.

Než nezůstalo jen při pití. Brzy zašustily na stolech karty a již hrála »barvička« veselé kousky. Někteří hosté odešli, vytrhnuvše se z opojení přece vzpomínkou na domov, ale u několika stolů nikdo se nehýbal. A byla to hlavně společnost čtyřčlenná, která vytrvala: Jan Lev, 25letý horník, Vojtěch Panenka, starší muž, otec sedmi dětí, František Loskot a Adolf Hlíza. Hráli do půlnoci, hráli do rána, hráli do desíti hodin dopoledne druhého dne, až se jim už oči zavíraly, až jim hlavy mdlobou klesaly. Ale hráli nepřetržitě a hostinský naléval. Jaké pro ně vězí kouzlo v »barvičce!«

Bylo k desáté hodině dopoledne druhého dne, 16. října, když do hospody přišel a ke stolu hráčů se postavil František Liška, 22letý horník z Libušína. Díval se chvíli, díval, pozoroval hráče, a viděl ovšem lépe než oni, kteří už klímali. Pojednou chytil Liška kamaráda Lva za rameno a zvolal:

»Panenka hraje falešně! Fixluje! Uhoď ho, nebo ho uhodím já, a budeš-li hráti dále dám ti pohlavek!«

Ospalý Lev vyvalil oči, jako by nebyl dobře rozuměl, ale když Liška vyzvání své opakoval — jak svědci udávají — vzchopil se Lev, popadl sklenici a mrštil jí po Panenkovi. Nechybil se. Sklenice litla, dopadla vší silou na hlavu Panenkovu a ten skácel se se židle. Byl zasažen na temeni a z rány vytryskla krev. Poplach. Zvedli Panenku, omývali ho, křísili, ale toto domácí léčení nestačilo. Musil se uchýliti do nemocnice ve Slaném, kde na hlavě jeho shledána rána 4 centimetry dlouhá, 1 cm. široká, sahající až na kosť lebeční, kteráž byla zbavena okostice. Nemoc a neschopnost k povolání trvala u Panenky přes dvacet dní a následkem toho vzat Lev do vyšetřování a žalován pro zločin těžkého ublížení na zdraví. Liška, který byl podezřelý, že neurvalým vyzváním svým násilný skutek nastrojil, žalován jest pro spoluvinu na zločinu řečeném.

Krom toho na Lva, který se přiznal, že hrál zapovězenou »barvičku«, žalováno ještě pro přestupek proti veřejné mravopočestnosti dle § 522.

Ve vyšetřování Lev zapíral srdnatě, že by byl Panenku sklenicí udeřil a poranění mu způsobil. Teprve při včerejším závěrečném líčení přiznal se k surovému skutku svému. Naproti tomu Liška také včera vytrvale popíral, že by Lva byl podněcoval a k bití Panenky vybízel. Výpovědi svědků pak se docela různily. Kdežto polovice jich tvrdila, že Lev byl na Panenku Liškou poštván, vypovídala druhá polovice určitě, že Liška nepronesl slov, pro něž k soudu byl pohnán. Sám zraněný a poškozený Panenka doznával, že neslyšel, že by byl Liška promluvil tak, jak mu žaloba za vinu klade, ano že ho vůbec neslyšel mluvit.

A kdežto svědci Šafránek a Crk, kteří tehdáž seděli dále od hráčů, Lišku obviňovali, vypověděl spoluhráč Loskot, že Lišku neslyšel. Dodal k tomu ovšem, že sám již dřímal. Tím způsobem nenabyl soud přesvědčení o vině Liškově a sprostil ho žaloby. Naproti tomu Lev, který se přiznal a jehož čin byl prokázán, odsouzen byl vzhledem k okolnostem polehčujícím do prostého žaláře na měsíc.

Soudu předsedal rada pan Wildner, žalobu zastával náměstek státního zástupce p. Morstadt.

—on.

Zvláštní telegramy „Nár. Listů“.

E. **Z Vídně**, 28. ledna. V nejbližších dnech bude zde velká schůze vídeňských měšťanů, v níž baron Scharschmid a dr. Plener podají zprávu o česko-německém vyrovnání.

— Agitace ústřední jednoty demokratické čelí nyní v první řadě proti dr. Luegrovi. Jednota postaví společně s německými liberály proti němu ve čtvrti Landstrasse při blízkých obecních volbách svého kandidáta a doufá, že svým volebním provoláním získá také české voliče.

Telegramy „Nár. Listů“.

Z Paříže, 28. ledna. (C.-B.) Ve sněmovně zvolen dnes 55členný celní výbor, v němž je 39 ochranářů, 13 přívrženců svobodného obchodu a 3 neznámého smýšlení. Mezi zvolenými jsou: Ribot, Flourens, Mezières, d'Autresme, Méline, Raynal, Lockroy, Peytral, Waddington, Baihaut, Develle, Say, Delunsmonteau a Berger. Všichni zvolení ochranáři jsou protivníky obnovení obchodních smluv.

— Arrasská společnost Lensova propustila včera tři horníky, již jsou členy nedávno zřízeného syndikátu, a protože nechtěla je do práce zase přijati, usnesli se ostatní horníci na všeobecné stávce. V dolech pracuje jen skrovná část dělnictva.

— Teprve k 5. únoru budou známa jména osob, jež budou pohnány před policejní soud pro úpadky v obchodě s mědí. Pověsti o zatýkání a předvolání se odvolávají.

— Do Cherbourgu připlul dánský následník s křížovou lodí »Sv. Tomáš«.

* * *

Z Washingtonu, 28. ledna. (C.-B.) Poslanecká sněmovna přijala předlohu, dle níž ukládá se na hedvábné stužky dovozné clo 50%. Následkem chyby v zákoně platilo se doposud jen 20 procent.

* * *

R. **Z Vídně**, 28. ledna. (Zvl. tel. „Nár. L.“) (Večerní bursa.) Smýšlení značně ochablo na mdlé záznamy berlínské. Teprve na konec dostavilo se malé zlepšení. Znamenaly: kreditky 324·50, uherské 348·50, anglobanka 167·50, unionka 261·25, länderbanka 238·—, státní dráha 211·75, Karla Ludvíka 187·—, jižní 135·75, polabská 210·—, severozáp. 196·—, buštěhr. B. 413·—, alpinky 109·—, květnová renta 88·40, uherská papírová 99·40, uher. zlatá 103·15, Napoleondor 9·38½, marka 57·75. V soukromém obchodě zůstaly: kreditky 324·37, anglobanka 167·20, laenderbanka 238·20, státní dráha 211·75, alpinky 109·20, uherská zlatá renta 103·20.

Pozvání ku předplacení na měsíc únor

XXX. ročníku

„NÁRODNÍCH LISTŮ.“

Na „**Národní Listy**“ ranní a odpolední předplácí se

v Praze:

na měsíc . . . . 1 zl. 30 kr.
na čtvrt leta . . . . . . 3 » 90 »

s dvojí donáškou:

na měsíc . . . . 1 zl. 50 kr.
na čtvrt leta . . . . . . 4 » 50 »

ve filiálkách:

na měsíc . . . . 1 zl. 45 kr.

Poštou:

na měsíc . . . . 1 zl. 90 kr.
na čtvrt leta . . . . . . 5 » 70 »

s dvojí zásylkou:

na měsíc . . . . 2 zl. 20 kr
na čtvrt leta . . . . . . 6 » 60 kr.

Dále předplácí se **čtvrtletně s jednou zásylkou:**

do Německa a Srbska . . . 6 zl. 90 kr.
do Ameriky, Francie, Švýcarska, Italie, Belgie, Turecka, Anglie, na Černou Horu, do Bulharska, Rumunska a **do Ruska** . . 7 zl. 90 kr.

Předplacení na odpolední vydání zvlášť **— se nepřijímá.**

Předplacení s donáškou do domu v Praze přijímá a jediné pak za správné dodání ručí

administrace „Národních Listů“

v Marianské ulici číslo 920—II., 3 nové.

Bez donášky přijímají též předplacení veškeré filiální expedice v Praze a mimo Prahu.

Dr. Hersch,

I. e. sekund. lékař pro odděl. tajných nemocí na c. k. všeob. nemocnici, ordinuje od 7—8 hod. ráno a od 12 do 4 hod. odpol. **Novom. masný trh č. 10.** Lazarská ul., kavárna Tůmova. Plat mírný. Též písemně. 59

Lososy, pstruhy, šíly

každodenně čerstvé, jakož i jiné druhy ryb a

živé humry

nejlevněji lze dostati.

Gustav Fischel
v Praze, Starom. nám. 935, naproti ruskému kostelu. 186

Žíně
do
nábytku
a 110
žíněnek

1 kilo od 25 kr. do zl 3.—

F. KALIVODA,
ve Vídni, III., Hetzgasse, **31,** pobliž Žofínských sálů.

Tajné

a kožní nemoci, slabost hojí důkladně a přiměřeně rychle po dlouholeté zkušenosti adle **nejlepšího** osvědčeného způsobu

odborný lékař
Dr. Rosenfeld,
býv. nemocniční lékař, Ord. denně od 9—4 hod. Honorář velmi mírný. **V Praze,** Ostrovní ulice č. 146, naproti Uršulinskému klášteru. Též písemně. Račte si dobře mé jméno a číslo domu pamatovati. 65

Dámy

hledající spolehlivé rady a pomoci, nechť s plnou důvěrou obrátí se na paní

Ludm. Zorn-Macháčkovou,

vdovu po lékaři a zkoušenou babičku v Praze, Celetná ulice, číslo 10 nové.
Ku přání též celé zaopatření. 60

Praktické a velmi pěkné
sváteční dárky
odporučuje
vídeňská
tržnice nábytku
R. BUNZLA
ve Ferdinandově třídě č. 20, v I. posch.
Velký výběr hracích, psacích a šicích stolků, fauteuilů všeho druhu, skříní na doutníky, etagèrů, skříní na knihy, ozdobných skříní a tak dále. 236

Pražská filiálka
španělského velkoobchodu s vínem
Viňador
Vídeň Hamburk
nalezá se u pana
Eugena Patsche,
ve Ferdinandově tř. 16, na Smíchově „U hradu“.
— Sklad výborného medoč. malaga. madeira, sherry, rýnského, moselského, bordeauxského vína a franc. cognacu. —
13

Nabídnutí k sňatku.

29 roků starý, inteligentní úředník se zajištěnou budoucností, příjemného zevnějšku, s ročním příjmem 1.800 zl., míní se za příčinou brzkého sňatku seznámiti s dívkou neb vdovou příjemného zevnějšku v stáří od 18-25 let. Jmění není hlavní podmínkou, nýbrž domácí vzdělání a mírná povaha. Lask. nab. pod šifr. „Amor 18 0“ do adm. „Nár. Listů“. 1546

Loketský porculán
trvanlivý a levný
odporučuje 82
ROBERT KOFFLER
v Eliščině třídě č. 5.

Přeplavní lístky

I., II. a III. třídy do Spojených států prodává za levnou cenu a podá na požádání bližší zprávy zdarma

GUSTAV TIEMANN
v Lipsku, Löhrstrasse, 7. 974

Velevážen.nému a zasloužilému
protektoru Ústředního spolku číšníků v Praze
pánu, panu

FRANTIŠKU MOŽNÉMU,

hostinskému a maj. domu na Král. Vinohradech,
vyslovujeme k dnešním ctěným jmeninám
nejsrdečnější blahopřání.

Za správní výbor:
Antonín Škába,
t. č. starosta.
1602

Velmi důležitý vynález!

C. k. výhr. výs. opatřené galvan.-elektro-magneticky účinkující
mezinárodní
třicí kartáčové přístroje

dle soustavy prof. svob. pána z **Volta,** továrníka a maj. patentu Biermannova

☛ Přes 20.000 lidí od svých chorob osvobozeno. ☚

S tímto sensačním prospěchem účinkovali tyto přístroje proti **hostci, dně, nervosní slabosti žaludku, bezsennosti, nahromadění, popudům míchy, ochrnutí, neuralgii, ischias, nemocem čivů všeho druhů.** Upotřebení přístrojů jest velmi jednoduché a **bezbolestné;** proud 300 milliamper silný a k upravení. **Četná vysvědčení od nemocných dokazují výsledky léčivé; též vyslovují se znamenití lékaři o lehkém upotřebení a dobrém účinkování chvalně.**

Cena s vyobraz. **návodem k upotřebení 12 zl.** Vynálezce zaručuje, že při **300krátém** použití proud nikdy neselže, když přístroj z jeho továrny neb z jeho níže uvedeného skladu zakoupen jest a vyplatí zaplacený obnos zpět, když se mu dokáže, že výše uvedené na pravdě se nezakládá. Takovou záruku, jaká při této soustavě se umožňuje, není s to nikdo jiný učiniti. **Sklad v Praze,** u lékárníka **Alex. Tersche na Můstku.** 1619

Díků vzdání.

Za všecky tak četné důkazy srdečného účastenství, za veškeré projevy soustrasti a věnování věnců i kytic, jakých se nám za příčinou úmrtí drahé, nezapomenutelné naší matky, paní

MARIE JAHNOVÉ

roz. SEIDLOVÉ,

dostalo, vzdáváme tímto

své nelíčené nejvroucnější díky.

V PRAZE, dne 28. ledna 1890.

Truchlící pozůstalí.

1608

Nejlepší z tu- i cizozemska!

Kaučukové mazadlo, kaučukové leštidlo na obuv

lučební továrny
J. POLLATSCHEK v Mnich. Hradišti.

Jediná továrna v Rakousko-Uhersku, uvedená u c. a k. armády. Vyznamenaná na více výstavách. Sta dopisů uznání od **vojska, hospodářů, lesníků** dokazují **výbornou jakost** mých výrobků.
Na prodej jen pravé s uvedenou ochrannou známkou v každém obchodě se smíšeným zbožím a s kůží.
☛ Cenníky pro obchodníky franko. ☚ 1604

K zimnímu období
výtečné
mazadlo na kůže „Bohemia“,
rybí tuk, oleje a p.
nabízí
c. a k. výhr. továr. na barvy,
laky a lučeb. výrobky
Josefa Kleina
v Praze, č. 917-I.

Tmel sklenářský,
parní silou
z pravé fermeže vyráběný
nabízí 104
c. a k. výhr. továr. na fermež,
barvy a laky
Josefa Kleina
v Praze, čís. 917-I.

Správa parostrojního pivovaru v Hor. Beřkovicích J. Černého,

doporučuje velectěnému obecenstvu své 19 stupňů silné, z nejjemnějšího sladu a chmele beze všech přísad vyrobené, velice rozšířené

☛ **výtečné černé pivo „kozel“.** ☚

Lahodný nápoj ten předčí co do jakosti a účinku drahá piva cizozemská a používá se ho také jakožto léku a sílícího prostředku pro rekonvalescenty.

„Kozel“ jest vždy stejné jakosti a zasýlá se v každém množství v ½ litrových láhvích od 50 láhví počínaje, láhev po 10 kr., loco stanice Jenšovice. — K placení v pivovaře. 678

Voskové svíce

velikonoční paškaly, triangle, svíce zádušní, každé velikosti, voskové i polovoskové za cenu nejlevnější může jediné dodati **František Sezemský,** továrna na voskové výrobky, pečetní vosk a smolné pochodně ve Mladé Boleslavi. Ceny velmi levné, lhůta k placení 3 měsíční. Zakázky sebe větší vyřídí se obratem. Cenníky zdarma a franko. 4408

Činžovní dům na Smíchově,

velmi solidně stavěný, se prodá za příznivých podmínek. Vše bližší pod šifrou „O. L. 1.“ restante hlavní pošta v Praze. 983

Dům v Praze

se prodá za výhodných podmínek. Tento dům má rozsáhlou frontu zdélí as 40 metrů a dvůr dosti prostorný, leží v regulační čáře, kde co nejdříve jedna z nejživějších částí města povstane, a hodí se zvláště dobře pro stavitele, kapitalisty a pod. Podmínky a cenu sdělí Max Buchar, hotelier v Příbrami. 1500

Tajné a nemoci paní jakož i slabost
léčí velmi rychle a důkladně specialista 4
Dr. Schneider
v Praze, Eliščina tř. č. 2 n. K mluvení od 7—9 a 12—4. Mimomístním též dopisem.

Zejtra a každý příští čtvrtek doma dělané
nejjemnější jaternice,
jelitka a klobásy, taktéž chutná **jaternicová polévka u** 18740
J. F. Krásy
(„U Angličana“), roh Jungmannovy třídy číslo 15.

Dámy

hledající spolehlivé rady a pomoci, nechť s plnou důvěrou obrátí se na pí **Hojavovou,** zkouš. babičku v Praze, Jezdecká ul. č. 11, v III. p., proti stát. nádraží, 3 dům od krásnobřez. pivnice. — Dámám vznešenějším eleg. byty se zvlášt. vchodem. 53

Výhodné
uložení kapitálu.

Panství v Chorvatsku, ku každému průmyslov. podniku se hodící, 3 hod. od jednoho hlavního města vzdálené, na hranicích při Krainsku a při řece ležící, s **650** jitry orné půdy, luk, vinic a lesa, s velkým zámkem, hospodář. stavením, 2 čínž. domy, 2 mlýny, s pilou, honitbou, rybolovem a výčepným právem v 11 vesnicích jest za levnou cenu 55'000 zl. za výhodných platebních podmínek, dále

☛ **statek** ☚

se 180 jitry, ¾ hodiny od Záhřeba vzdálený, v úrodné rovině jest za 30.000 zl. jakož i více menších statků na prodej. Bližší sdělí maj. koncesované obchodní kanceláře F. z Genzića v Záhřebě, ulica Preradovićova čís. 1 a. 1621

Dům

nově vystavený, 1patrový, v obci blíže Prahy, s kupectvím a trafikou, prodá se za 5.500 zl. K slož. 1500 zl. Nejlépe by se hodil pro řezníka, an v obci dosud řádný není. Nab. pod zn. „D. J.“ do Všeob. ins. kanc. v Praze, v Bazaru. 1613

1535

Deštníky
z kepru nebo satinu po zl. 1.50. 1.80, 2, 2.50 až 3,

Deštníky
z látky „Gloria“. Novinka! zvlášť trvanlivé a jako hedvábí od zl. 4.50, s automatem zl. 5.50.

Deštníky
z hedvábí, po zl. 3.50, 4.50, 6 a 7.

Deštníky z lyonského hedvábí, velmi jemná úprava, s automatem i bez něho, zl. 6, 7, 8, 9—10.

Deštníky původní anglické, velejemné, též s rukojetí ze slonoviny pro dámy i pány od zl. 8, 10, 12, 14 až zl. 18

doporučuje **u výběru největším**

Hynek Gottwald, 76
Praha, Příkopy. „u Špinků“.

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Více než 60letý výsledek na vyléčení rýmy, prsních irritac (dráždivost) hostce a bolesti v kříži, úrazů, ran, kuřích ok atd. Ku koupi ve všech lékárnách. (Žádati s podpisem jména.) 18

Petra Möllera TUK JATERNÍ,

lékařsky uznaný za
nejúčinnější a **příjemně chutnající**
léčivý prostředek proti chorobám prsním a plicním, krticím, lišeji, slabosti a t. d.

☛ Cena láhve 1 zl. — K dostání ve všech větších lékárnách, drogueriích a obchodech se zbožím materiálním. 24

Dohlížitele
ve spilce
a zkoušeného
nadtopiče
přijme cukrovarna Moravě. 1598

Mladí, zdraví uchazeči nechť zašlou opisy vysvědčení do 15. února t. r. do administrace tohoto listu pod šifrou „Cukrovar“.

Obchodně vzdělaný, 30 roků starý 1614
spolehlivý muž,
hledá místo vážného neb skladníka v cukrovaru, v továrně nebo velkoobchodě; týž jest vedení prací kancelářských dobře znalý. La k. nab. pod zn. „V. C. D. I“ do Všeobecné insert. kancel. v Praze, v Bazaru.

Pulsoměr,

výbor. a nejlevnější parní pumpa, žádné sestrojování, zvláště k vyčerpávání hlubokých studní nabízí a půjčuje, dle přání též i s přísl. kotly, **Max Goldmann,** v Praze Smíchově. 1611

Ctěným firmám

doporučuje zkušený muž a přijal by

jednatelství

jakéhokoli druhu. Josef Burger v Pleteném Újezdě č. 10, pošta Unhošť. 1895

Co nejlépe známý po 22 roků s příznivým výsledkem, při velkém počtu stálých odběratelů provozovaný
obchod se sklem a porculánem
Max. Fischera v Brně,
Ferdinand. ulice, jest z ohledů rodinných za podmínek nejpříznivějších jež sobě mysleti lze, s malým kapitálem ihned k převzetí. Bližší u majitele. 1556

Místo hospodářského

příručího neb hospodářské vůbec, hledá muž 24½ l., který s dobr. prosp. vyš. hosp. školu absolvoval, ze samost. činnosti na menším. hospod. a ze služby (z níž bez příčiny propuštěn) na vyhláš. velkostat. dobrým odporučením a vysvědčením opatřený, záložní poddůst., obou zem. jaz. mocný, v hospod. od maličkosti činný, ve všem obeznalý, spolehlivý a věrný, prosí snažně slavné správy, p. t. pány statkáře neb nájemce za milost. udělení podobného místa. Ku přání se představí. Ct. nabíd. pod šif. „H. P. 25“ do admin. t. l. 669

Pravá francovka (koňak)

z chvalně známého **Gonobického horského vína vlastní sazby,** destilovaný, ducha i tělo oživující, velmi účinný od lékařských autorit uznaný prostředek **proti čivným nemocem dně, ochromenině, prohání vlasu, rheumatismu, trhání v údech** atd. Půl láhve **60 kr.,** celá láhev **zl. 1.20** s návodem k použití.

Starý koňak k odporučení **rekonvalescentum, trpícím žaludečními neduhy a chudokrevným.** Láhev **zl. 1.50,** čtyry láhve se zasýlají franko

BENEDIKT HERTL
majetník velkostatku na zámku,
Golič u Gonobic v Jižním Štýrsku.
Sklad u Alex. Tersche, lékár. v Praze na Můstku. 623

Vyhláška.

Osoby chudé,

stížené očním neduhem

takovým, který operací odstraněn býti může, chtějí-li se ucházeti za účelem tím o přijetí do zemského operačního ústavu pro nemajetné choré na oči, nechť přihlásí se u zemského lékaře pro oční nemoce prof. MUDra. Josefa Schöbla v Praze, II., v Ječné ulici č. 25, při čemž musí se vykázati řádným vysvědčením o chudobě a nemoci. 1395

Z výboru zemského král. českého.

V Praze, dne 9. ledna 1890.

BECHROVA KARLOVARSKÁ

ANGLICKÁ
HOŘKÁ

oblíbený, po 80 roků známý
zdravotní likér.
JAN BECHER,
továrna na likéry v Karlových Varech.
Založená 1807.

Zastupitelství a sklad u **Karla Panze v Praze, Jindřišská ulice čís. 16,** jakož i ve všech lepších obchodech se zbožím kolonialním a ahůdkářským.

■ Prosím ctěné P. T. obecenstvo by přesně na to pozorno bylo, aby na láhvových kalích a proužkách na krku láhví moje firma se nalezala, jelikož v poslední době mnoho jiných špatnějších likérů s mylně napodobenou úpravou pod názvem „Karlovarská anglická hořká“ se nabízí. 16710

Konkurs
na místa obvodních lékařů.

K obsazení dvou míst obvodních lékařů v okresu **benáteckém** vypisuje se tímto veřejný konkurs, a sice:

1. pro zdravotní obvod benátecký se sídlem v městě Nových Benátkách, obsahující 9 obcí se 6138 obyvateli;

2. pro zdravotní obvod předměřický se sídlem v Předměřicích, obsahující 2152 obyvatelů.

Služné obou lékařů obnáší ročně po 400 zl., ku kterémuž však obvodnímu lékaři v Předměřicích obce 300 zl. ze svých obecních prostředků přidávají.

Cestovní paušál obnáší pro obvod benátecký 200 zl., pro obvod předměřický 60 zl. ročně.

Místa tato obsadí se na jeden rok prozatímně.

Žádosti buďtež podány okresnímu výboru v Nových Benátkách do dne 25. února 1890 s doklady, jaké čl. 5. zákona ze dne 23. února 1888 předpisuje. 1551

Z výboru okresního v Benátkách,
dne 25. ledna 1890.

Faltys,
starosta okr.

I. rak. továrna na patent. žebříky a lešení

k účelům průmyslovým a domácím 113

Tělocvičné nářadí do pokojů a zahrad.

Ve Vídni, Heiligenstadt, Nussdorferstrasse 10.

Sklad:
ve Vídni, I., Schottenring 9.

☛ Prospekty na požádání zdarma a franko. ☚

V době chřipky

doporučuje svůj hojně zásobený **sklad celolněných bílých i barevných kapesních šátků** v ceně od 2 až 10 zl. 1032

Břetislav Keyzlar,
výroba lněného a bavlněného zboží v Červeném Kostelci.

Velectěnému pánu, panu

Františku Skřivanovi,

statkáři ve Stupicích.

V dnešní slavný den jmenin Vašich přijměte **blahopřání** ze srdcí našich:

Nechť Vám Bůh dlouhá léta zdraví prodlužuje v štěstí a spokojenosti ať Vás oblažuje!

Vaši oddaní:

1607 F., B., J.

PATENTY

ve všech zemích obstarává a zpeněžuje I. úřed. konc.

výsadní kancelář
firmy

Reichard & Co. ve Vídni,

III. Marxergasse 17 (ve vlastním domě), **założ. 1873**
Právě vyšel: **Nový, velice snížený cenník.** 589

Jan Stoupa

v Praze, Jindřišská ul., vedle pošty,
nabízí:

- **postele železné** přesně dle výkr., jemně dvoj. ořech lakované, 80 cm. šir., 182 cm. d. zl. 13.—, 95 cm. š., 190 cm. dl. zl. 15.—;
- **drátěné matrace** ze štýrsk. ocel. drátu, nejlepší jakosti, 80 cm. š., 182 cm. dl. zl. 8.50, 95 cm. š., 190 cm. dl. zl. 9.—;
- **slamníky** prošív., z dobrého # plátna, plněné žitnou slamou, zl. 2.50—2.80;
- **matrace** z dřevité vlny 3dílné, 80 cm. š., 182 cm. dl. zl. 5.50, 95 cm. š., 190 cm. dl. zl. 6.50;
- **žíněnky** 3dílné, zaručené dobré jakosti, 80 cm. š., 182 cm. dl. zl. 17.—, 95 cm. š., 190 cm. dl. zl. 20.—, 95 cm. š., 190 cm. dl. Ia zl. 25.—;
- **přikrývky** prošívané, z ruše, tibetu, vlněného i hedvábného atlasu od zl. 2.50 do zl. 18.—;
- **přikrývky** flanelové i ze srsti velbloudí od zl. 3.50 do zl. 12.— nabízí v bohatém výběru nejlevněji 96

Jan Stoupa v Praze,
Jindřišská ul., vedle pošty.

Zadání stavby.

Místní školní rada v Třebotově (exr. zbraslavského), zadá **přestavbu a přístavbu budovy** školní, rozpočtem stavebním na 12.000 zl. odhadnutou, cestou ofertní i veřejnou dražbou. Dražba počne dne 9. února 1890 o 2. hodině odpoledne ve zdejším obecním hostinci.

Ve plány, rozpočet a podmínky nahlédnouti lze až do početi dražby u podepsaného.

Z místní školní rady v Třebotově,
dne 25. ledna 1890. 1550

F. Cievárek,
starosta.

V nynější době panující **influence** doporučuje se
trest jehličnatá
(jedlové vůně).

Nejlepší a nejúčinnější vzduch čistící a desinfekční prostředek pro prostory obytné, přinášející výtečnou a nefalšovanou lesní vůni a ozonovaný kyslík do pokoje.

Též vyrábí se pod lékařskou dohlídkou **ve vodoléčitelském ústavě Eggenbergu u Štýrského Hradce.**

Cena 1 láhve 60 kr., 1 kartonu s 2 láhvemi 1 zl. 80 kr.

Místa prodeje v Praze: Josef Kammel na Příkopech č. 15 n.; **v Liberci:** pan Emil Fischer „u černého psa“; **v Kolíně:** H. Bauschenbach.

Místa prodeje v Brně: pí. Gisela Flussová provd. Ritschelová na Velkém nám. č. 3; **v Olomouci:** Oskar Hanisch; **v Znojmě:** Jakub Strasse; **v Jihlavi:** S. Broth a spol.

Místa prodeje v Opavě: Meixner & Stephan; **v Těšíně:** Kutzer a spol., Rudolf Schön; **v Krnově:** A. Zaller; **v Bílsku:** Rudolf Harok.

Přímé zakázky pod adr.: **Ředitelství vodoléčitelského ústavu v Eggenbergu u Štýrského Hradce.** 1189

Sýr a syrečky.

☛ **Cenník pro překupníky.** ☚

Veleprima pravý ementálský sýr kg.		zl.	1.—0
„ poloementálský sýr kg.		zl.	—.75
Prima tilsitský sýr (kusy po 2 a 4 kg.) kg.		zl.	—.48
Kamenbertský sýr v staniolu ○ kus		zl.	—.27
Romadourský sýr „ □ „		zl.	—.21
Limburský sýr „ □ „		zl.	—.18
Neufchatelský sýr 1 tucet		zl.	1.15
	Kopa za		
Desertní syrečky s kmínem č. 1		zl.	—.54
„ „ bez kmínu „ 2		zl.	—.60
„ „ s kmínem „ 3		zl.	—.66
„ „ „ „ 4		zl.	—.74
„ „ „ „ 5		zl.	—.84
Vrchlabské smetanové syr. „ 6		zl.	—.72
Kufsteinské veleprima smet. syr. č. velké 100 kusů		zl.	4.—

Zasýlá jen v orig. bednáčkách 4, 5, 6, 7 kop.

zasýlá — obal zdarma — 1167

Rudolf Kobler, vývoz a dovoz sýra v Kolíně.

☛ **Výhradní prodej šumborského sýrařství.** ☚

Založen r. 1824.

Sklad pian
Josefa Giříkowského

v Praze, Jindřišská ulice číslo 9 nové, proti cís. král. hlav. poště
odporučuje
ve velkém výběru
salonní a zkrácená piana,
pianina a harmonia.

Veškeré v tento obor patřící práce se přijímají a správně vyřídí. 18737

Plicní nemoce

jako: chron. bronchiální katar, asthma (dušnost) a zvláště tuberkule (souchotiny) jsou již úplně k vyléčení jedině osvědčenými a úplně neškodnými prášky J. Wlacha, jimiž nemocný jen sedmidenní léčení zcela pohodlně sám podnikne; čtvrtého dne zmizí již ono strašné pálení dýchací trubice (na prsou) a nemocný velmi lehce si odkašle; po užití ustane i kašel, což dokázáno jest četnými dopisy od vyléčených.

Cena 1 krabice na sedm dnů zl. 5.—.

Ústřední prodej pro Rakousko v lékárně „u bílého anděla“ p. Josefa Fürsta v Praze. 50

JUDr. **Julius Grégr,** majitel a vydavatel. — **Josef Anýž,** odpovědný redaktor. — Tiskem v tiskárně **„Národních Listů“.**

Politické zprávy domácí.

V Praze, 28. ledna.

»Slovenski Narod« souhlase s námi, přináší úplný a doslovný překlad onehdejšího našeho úvodního článku »Pohádka o třech bratrech«.

*

Veškeré rakousko-uherské i zahraniční časopisy obírají se nyní otázkou česko-německého vyrovnání, jemuž se věnuje všeobecná pozornost a přes nedělní usnešení v poradách zastoupených stran všude s dychtivostí se čeká na konečná prohlášení strany mladočeské. Vedle v listě našem v telegramech, denních zprávách atd. pilně registrovaných hlasů časopisů domácích i cizích uvésti musíme, že kde jaký list vychází, každý nyní přináší vídenské vyrovnávací protokoly buď ve znění úplném nebo v důkladném výtahu. Některé redakce k rozboru jejich dosud se nedostaly, ale jiné již své náhledy dokonce o výsledku jejich pronášejí anebo alespoň své mínění vykládají. Tak londýnský »Standard« praví, že v Anglii a v Německu zavládne hluboké uspokojení, pakli návrhy českoněmeckého vyrovnání k uskutečnění přijdou. Dále brněnský »Tagesbote« se zadostučiněním si libuje, že »Němci ve skutečnosti dosáhli, čeho od let marně vyžadovali« a zajímavo jest, sledovati noviny maďarské a uherské vůbec. Ty praví, že vyrovnání českoněmecké bude míti také veliký a rozhodný vliv na poměry v Uhrách a »Budapester Tagblatt« spojuje přímo český mír s otázkou předsednictva ministerstva uherského, na němž se má následkem jeho státi dle zpráv jmenovaného a z Vídně dobře obyčejně informovaného listu změna. A sice nyní to prý možno, jelikož smír českoněmecký uvolnil politikům vídeňským ruce, tak že mohou teď poměrům uherským věnovati více a celé pozornosti. Změnu pak v nynějších politických poměrech uherských čeká uvedený list během roku a sice proto, poněvadž je nelze dále tak ponechati, jelikož tuk země vyssávají. Pokoj v Čechách pak umožní, že příslušní faktorové budou moci v ohledu tom opatření učiniti. — Relata referimus!

* * *

Jeden z nejstarších buditelů národního vědomí chorvatského František Žigrovič zesnul v těchto dnech v Záhřebě. Zesnulý zůstal ideálům své mladosti věrným až do své smrti a jméno jeho pochvalně státi bude v historii vlasti chorvátské za doby celého posledního půlstoletí jako jednoho z nejpřednějších obranců svobod země i lidu chorvatského proti přechmatům druhu kteréhokoliv. Jako poslední protonotář království chorvatského byl r. 1848. důvěrníkem světlého bána Jelačiče. Po hlučných a bouřlivých letech 1848 a 49 stal se radou bánské vlády, r. 1855 dostal se do Vídně za místodržitelského radu, při čemž jmenován byl dvorním radou. R. 1861 jmenován byl místokancléřem, ve kteréžto hodnosti vstoupil do výslužby. On to byl, kdo hlavně dokázal a přispěl k tomu, že se Chorvaté nesúčastnili přímých voleb do říšského sněmu uherského, čímž byli by bývali zadali vlastní svá práva. Žigrovič předložil tehdy ministerské radě ona známá památná promemoria vrcholící ve větě: »Každého Chorváta, který bez svolení chorvatského zemského sněmu uherskou říšskou radu obesílá, sluší pokládati za zemězrádce.« Ve výslužbě účastnil se však Žigrovič stále národního života chorvatského dále, tak že byl r. 1870 intendantem záhřebského národního divadla a druhdy zakladatelem jeho opery. Žigrovič býval také literárně činným. Napsal mnoho básní a několik dramat vedle hojných politických brožurek. Narozen byl v Záhřebě r. 1814. V Chorvatsku truchlí pro něho všecky politické strany, jejichž listy přinášejí pohrobní čestné vzpomínky.

* * *

V poslední schůzi uherské sněmovny skončena generální debatta o rozpočtu ministra kultu. Poslanec Györffy vyslovil se pro katolickou samosprávu v Uhrách a odvolával se při tom na stávající samosprávná zařízení katolíků sedmihradských, která umožňují, že také větší členové na záležitosti katolických církví a škol a na souvisící s tím kontrolu katolických nadací sedmihradských oprávněný vliv mají. Proto řečník přimlouvá se za zavedení rozšířené samosprávy pro celé Uhry, kteréž jen s pomocí státu jest umožněno. Že katolická samospráva v Sedmihradsku uznávána jest samým papežem, dokazuje okolnost, že on shromážděním v Sedmihradsku výroční své apoštolské požehnání uděluje, což jest důkazem, že se katolická samospráva v Uhrách ze stanoviska hierarchického zamítati nedá. Napotom ujal se slova ministr osvěty hrabě Csaky. Především slíbil, že vytknuté nedostatky hudební akademii a jeptiškami spravovaným školám budou odstraněny. A pak probíral otázku katolické samosprávy, o níž pronesl, že může býť provedena jen za pomoci oprávněných faktorů, t. j. především záleží to od katolické hierarchie, jelikož bez součinnosti biskupů má ministr otázku tu za neluštitelnou. Pak vyvracel některé náhledy poslanců a pravil, že učinil vše k nejbrzšímu upravení otázky kongruy, což bude jen tehdy také možným, když věřící své kapsáře otevřou a na konec žádal, aby byl rozpočet schválen. Napotom když zpravodaj Szathmary odmítl tvrzení některých oppozičních řečníků a když poslanec farář Komlossy prohlásil, že svůj návrh ve příčině samosprávy katolíků odvolává, byl rozpočet v celku jednohlasně schválen.

* * *

Studentská bouře v Krakově. Nynější doba — jako bylo snad vždy a bude na věky — vede si svou, že totiž professoři nejsou spokojeni se studenty a studenti zase s professory. Napjatost tato pak dospěla v Krakově za posledních dnů ku krajnosti. Slyšme! — Akademický čtenářský spolek krakovský vydává časopis »Ognisko«, v němž stýskáno se strany studentů do některých universitních professorů. Avšak tito výtky a stesky studentů v »Ognisku« uvedené neuznali za potřebné vzíti si k srdci, nýbrž akademický senát za článek ten tři z posluchačů krakovské university — mezi nimi pak starostu Akademického spolku — na dvě leta relegoval. Toto usnešení senátu spůsobilo však ve veškerém studentstvu krakovském takové neobyčejné rozjitření, že v neděli večer konalo nejčetněji obeslané a hlučné shromáždění, v němž se radilo, jaké kroky proti této relegaci učiniti. Ze schůze pak táhli účastníci její k bytu rektorovu, kde mu provolávali »pereat«. V pondělí pak studenti poprsí rektora prof. Korczynského na klinice roztloukli. — Jak časopisy píší a jak nás zprávy docházejí, vření a nevole mezi studentstvem v Krakově spíše rostou, nežli by se tišily.

* * *

Ozbrojení vojáků přidělených k zásobárnám. Z Krakova docházejí zprávy, že v obvodu I. armádního sboru započato s výzbrojem zásobovacích oddílů a sice puškou systému Werndlova, vzorek 1873. Mužstvo krakovského vojenského zásobovacího skladiště je již úplně k boji vypraveno. S werndlovkou dostane každý při zásobárnách přidělený muž dlouhý bajonet a nábojnici. Dosavádní pěšácké šavle, tak zvané kosinky, které mužstvo toto nosívalo, budou mu odebrány. Zbraní touto nyní opatření budou také s ní nyní k vůli obratnosti cvičiti.

* * *

Honvedstvo (uherská zemská obrana) čítá přítomně v činné službě: 1 generála jízdy (arcivévoda Josef), 7 podmaršálků a 11 generálmajorů. Pěchota má 120 důstojníků štábních, 325 setníků a 604 podřízených důstojníků; jízda 25 důstojníků štábních, 58 rytmistrů a 104 důstojníků podřízených. Mimo to slouží v honvedstvu 29 auditorů, 99 lékařů, 123 správních důstojníků, 26 intendantů, 12 zvěrolékařů, 55 úředníků účetních a 41 důstojníků v postavení místním. Generálů má honvedstvo mimo činnou službu 24 a plukovníků 45. Na dovolené jest 1420 důstojníků pěchoty, 321 důstojníků jízdy, 18 auditorů, 242 lékařů, 19 zvěrolékařů, 11 zásobovacích a 45 lékárnických úředníků a 3 účetní úředníci stavební. V poměru mimo službu jsou 3 generálové, 576 důstojníků pěchoty, 103 důstojníci jízdy, 2 auditoři a 85 lékařů.

Pražská obchodní a živnostenská komora

konala včera za předsednictví místopředsedy p. Řivnáče všeobecnou řádnou schůzi. Po zahájení sdělil předseda, že zemřel člen komory p. Perelis, nad jehož úmrtím vyslovena soustrasť. Na to přečetl p. Řivnáč přípis předsedy p. Šebora, v kterémžto sděluje, že se z ohledů zdravotních hodnosti své vzdává. Pan Řivnáč věnoval zásluhám a neumorné činnosti odstupujícího předsedy vřelou vzpomínku a oznámil, že se p. Šebor opět zotavil a že očekává s jistotou, že bude-li opět jednohlasně zvolen, volbu přijme. Všichni členové vyslovili povstáním dík a uznání p. Šeberovi za plodnou jeho činnost.

Na to přikročeno k vyřizování denního pořádku, a sice k volbě předsedy.

Člen komory p. Tempský pravil: »Vůči tak důležitým, námi radostně uvítaným událostem posledních dnů jest naším přáním, našim pánům soudruhům přátelsky vstříc přijíti. Že se však ani tentokráte volby předsednictví nemůžeme súčastnit, jest jen následek náhledů námi zde opětně vyslovených.

Doufáme, že dalším utvářením se díla vyrovnacího i tento poslední zbytek naší dosavadní zdrženlivosti odstraněn bude a že srdečná součinnost s našimi pp. soudruhy trvalou a upřímnou se stane. Vždyť snažili se již nyní všichni členové komory vystříhati se při naší práci sporů národnostních a podporovati jednomyslně se stejnou horlivostí zdar a rozvoj naší vlasti.«

Pan Řivnáč béře prohlášení toto s radostí na vědomí a očekává, že diference, většinou jen formální, co nejdříve se vyrovnají, že pak všichni členové súčastní se všech prací komory, kde pak zavládne nový duch svornosti, klidu a souladu. Této budoucnosti provolává »Na zdar.« (Na zdar! Bravo!)

Za předsedu zvolen pak jednohlasně pan František Šebor. Pan Řivnáč provolal této jednomyslnosti »Na zdar« a oznámil, že panu Šeborovi výsledek tento ihned sdělí.

Za místopředsedu zvolen opět p. Antonín Řivnáč, za zatímního předsedu pan Prokop Sedlák. Za pokladního radu zvolen opět pan Alois Stuchlík, kterémuž za jeho namáhání a neúmornou činnost provolána »Sláva«.

Za rozhodčí soudce zvoleni pp. H. Arnstein, Filip Falkowicz, J. Kopecký, A. Lokay, V. Němec, J. Prokopec, A. Richter, V. Riedl z Riedensteinu, Ant. Urban a Jos. Víšek.

Do disciplinární komise zvoleni pp. Frant. Šebor, Ant. Řivnáč, Prokop Sedlák, Filip Falkowicz, Václav Němec.

Za delegáty do komitétu pražských pokračovacích škol zvoleni pp. J. Otto a Jirousek.

Panu Vojtěchu ryt. Lannovi byla v uvážení jeho neocenitelných zásluh o umělecko-průmyslové museum komory udělena zlatá záslužní medaile komorní. Návrh ten přijat jednohlasně.

K obsažení čtyř míst přísedících obchodního senátu c. k. krajského soudu v Hoře Kutné navrženi pp. Vilém Waniczek, Benjamin Gautsch, Em. Fischer, Em. Javůrek, Jar. Musil a J. F. Kutílek.

K iniciativnímu návrhu obchodní sekce podán býti má obchodnímu ministerstvu pamětní spis, ve kterémž se nutnost zřízení zvláštního tarifního úřadu v Rakousku podrobně odůvodňuje. Myšlenka ta byla již jedenkrát komorou na vyšším místě povzbuzena, leč komoře dostalo se při tom v odpověď, že v lůně oddělení III. generální inšpekce nalezá se již »referát pro všeobecné tarifové záležitosti«, kterémuž úloha komorou vytčená přirozeně náleží. Naproti tomu dovozuje pamětní spis, že myšlenka na zřízení zvláštního tarifního úřadu směřuje k účelům dalekosáhlejším, než aby jim vyhověno býti mohlo působností všeobecného referátu tarifního, kterýž ostatně pouze jediným úředníkem jest obsazen. V Rakousku ještě tarifová otázka čeká svého rozřešení; má-li předůležitá reforma tato býti do proudu uvedena, má-li vypracován býti národohospodářsky správný program politiky tarifní a k uskutečnění jeho učiněná propaganda býti zahájena, musí tu v první řadě být odborný orgán státní, který by nikdy celé sekce v sobě nesoustřeďoval.

Pamětní spis poukazuje při tom na říšský železniční úřad v Německu a líčí podrobně reformační kroky, jež poslední dobou v oboru tarifovém se strany zákonodárství Spojených obcí amerických (stanovení hmotného práva tarifového a zřízení státního dopravního úřadu), Anglie (reorganisace tarifové komise) a Ruska (podřízení tarifnictví pod moc státu a utvoření tříčlenného úřadu tarifního) byly učiněny. Obsáhlý a velmi důkladný pamětní spis, přednešený koncipistou drem. Fořtem, vrcholí v žádosti, aby ministerstvo poznovu zřízení zvláštního tarifního úřadu vzalo v úvahu.

P. Rosenbacher prohlásil, že souhlasí úplně s pamětním spisem a vyslovil referentu p. dru. Fořtovi za velezdařilou a vzornou tuto práci své plné uznání.

Pan Stuchlík přimlouvá se za schválení pamětního spisu.

Když byl ještě p. Řivnáč vřelými slovy důkladnost referátu právě přednešeného ocenil, byl pamětní spis jednohlasně schválen.

Zpráva o průměrných cenách bavlněné příze v měsících září, říjnu a listopadu r. 1889 vzata k vědomosti.

O osnově zákona v příčině ryzosti zlatého a stříbrného zboží radila se zvláštní komise, v níž za předsedání pana presidenta F. Šebora zasedali členové komory pp. J. Jirousek, V. Němec a J. Sobotka, pak jakožto znalci pp. M. Auer, V. Bubeníček, starosta gremia klenotníků, zlatníků a stříbrníků, H. Čížek, F. Hoder, H. Iowald, S. Lieberles, společník firmy H. S. Goldschmidt a syn, F. Mauthner, společník firmy Michael Goldschmidt synové, A. Pollak, V. Reimann, F. Šporka a Ad. Steiner, společník firmy Steiner a Kolliner. Komise ta vzavši za základ příslušné návrhy výboru pražského gremia klenotníků, zlatníků a stříbrníků, kteréž komoře k žádosti její od představenstva byly sděleny, radila se o osnově ve dvou schůzích, načež byl referát dle usnesení její vypracovaný předložen k opětnému prozkoumání výboru redakčnímu, skládajícímu se za předsedání presidentova náměstka pana Prokopa Sedláka z člena komory p. V. Němce a ze znalců pp. V. Bubeníčka a C. Rupprechta, kterýžto komitét činí návrh, aby c. k. ministerstvu obchodu o osnově nového zákona v příčině ryzosti zlatého a stříbrného zboží podalo se dobré zdání, probírající celou osnovu a končící takto: I. Především jest komora toho náhledu, že zákon puncovní, kterýž by jako dosud platný zbudován byl na základech povinné kontroly a nuceného směšování, jež ukázaly se býti překážkou rozkvětu domácího průmyslu zlatnického a stříbrnického, průmyslu tomu i na dále prospěti nemůže a pokládá tudíž za žádoucí, aby předložená osnova zcela přepracována a v souhlas uvedena byla se zásadami svobodného směšování a fakultativní kontroly.

II. Nebude-li však tomuto přání vyhověno, jest záhodno provésti v osnově za účelem, aby novým zákonem celý průmysl zanášející se hotovením zboží z nového zlata a zejména kvetoucí dosud český průmysl granátový nebyl vydán nebezpečné krisi, aby výroba pozlaceného nebo zlatem potaženého zboží ze stříbra nebyla ohrožena a tím hospodářská existence velikého počtu podnikatelů a dělníků, kteříž v uvedených právě odvětvích průmyslu zlatnického a stříbrnického nalezají výživy, podryt a jakož i dále za tím účelem, aby tíže nucené kontroly obmezena byla na nevyhnutelně potřebnou míru, aby nejasnosti, jež v osnově se nalezají, z ní byly vyloučeny, četné změny, zejmena v §§ 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 41, 42, 43, 44, 63, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 77, 78 a 79. Komora žádá, aby ministerstvo obchodu vzalo předchozí toto dobrozdání na vědomí a působilo při ministerstvu financí k tomu konci, aby k návrhům komory měrou co možná největší bylo přihlíženo.

P. Němec poukazuje v delší řeči na důvody, kteréž komisi při dobrém zdání vedly a navrhuje některé nepatrné změny. Debaty súčastnili se ještě pp. Sobotka, Rosenbacher, Němec a referent p. dr. Čuhel, načež dobré zdání schváleno.

Výkonný komitét pro uspořádání jubilejní výstavy v Praze požádal komoru, aby propůjčila výstavě podporu a záštitu. Zvláštní komise o záležitosti této se radivší navrhovala, aby bylo vládě předloženo přímluvné podání za udělení vydatné subvence a propůjčení jistého počtu medailí, dále aby za účelem propagandy byla zvolena z lůna komory permanentní výstavní komise, která by s výkonným komitétem ve styky vstoupila.

Pan Sobotka poukazuje k tomu, že se poměry změnily a že jest plodné součinnosti půda připravena. Konference německých zástupců se však o obeslání výstavy dosud neusnesla. Lze očekávati, že důvěrníci lidu německého co nejdříve ve směru tomto příznivé usnesení učiní, do té doby nemohou však němečtí členové komory nijak rozhodnouti a proto navrhuje, aby otázka tato na krátkou dobu odročena byla. Mimořádná schůze mohla by se pak za tím účelem mezi 12. a 15. únorem odbývati.

Předseda p. Řivnáč přerušil schůzi, aby se mohli čeští členové o návrhu tomto uraditi.

Po delší poradě vrátila se většina do zasedací síně, načež p. Řivnáč prohlásil, že výstava nemá sice žádného politického pozadí, že si však přes to většina přeje v zájmu celé země, aby výstava byla skutečně zemskou a proto nenamítá nic proti tomu, aby se záležitost tato na krátkou dobu odročila. (Souhlas Němců.)

Rozpočet umělecko-průmyslového musea, vykazující v příjmech a vydáních zl. 21.130·—, byl schválen a schůze po 8¼. hod. večerní ukončena.

Hudba.

+ Koncert sl. Alice Barbiovy. Kdyby bylo ještě třeba důkazů k osvědčenému faktu, že lze dosíci malým, avšak vyškoleným hlasem mnohem hlubších účinků uměleckých, nežli velkým hlasem, který zůstal jen výborným, nezpracovaným materiálem, výkony sl. Barbiovy mohly by jich podati s dostatek. Nevelký, fatiguovaný hlas, jenž již úplně postrádá nenahraditelného pelu, avšak vyrovnaný a přísnou školou, studiem i pilností a pozorováním vzorů k umělecké dokonalosti vycvičený, okouzlil v produkci sl. Barbiovy úplně. Jest to vskutku vzácné umění, jež z materiálu skrovného tolik dovede učiniti. Velice padají na váhu také duševní přednosti slečnina přednesu i hlubší hudební vzdělání patrné již ve volbě pořadu. Staří mistři Buononcini, Marcello, Caldara a Jomelli jako Beethoven, Schubert i Chopin došli v podání dámy mocného účinku tím promyšleným, efektům se nevyhýbajícím, avšak po nich nebažícím, přednesem. V některých číslech zachovala dáma podivuhodný klid, což je u vlaské zpěvačky zvláště vzácné. Její umělecké podání jest skutečně čisté, ideálním směrem se nesoucí. Klidná kantiléna jest vlastním oborem pěvkyně. Koloratuře se slečna vyhýbá, zdá se, že z dobrých důvodů.

Potěšitelno jest, že obecenstvo dovedlo oceniti vlastnosti slečnina přednesu, zevnější úspěch byl úplný.

Pan dr. Rottenberg sehrál několik klavírních skladeb od Chopina, Grauna, Godarda, Brahmse a Schumanna s přednesem, prozrazujícím intelligentního pianistu.

Dočkají-li se konečně skladby českého původu u umělců a virtuosů v Praze vystupujících pozornosti, jsme skutečně zvědavi. V Německu není dnes téměř programu bez Dvořáka a u nás? —

—ter.

+ Plumlovské motivy. Pro klavír na dvě ruce složil Jos. Nešvera op. 52. Nákladem F. A. Urbánka v Praze.

Celkem pět skladeb opatřených vysvětlujícími poznámkami. První dvě čísla »Písně bílé paní« poutají zajímavou prací i zvláštním koloritem. Třetí skladbička, jejíž nadpis velebí »oddech v prázdninách«, je s tímto v povážlivém sporu, jsouc řadou progressí zbudovaných na hlavním motivu a procházejících v horečném neklidu vždy novými a novými toninami. V tomto neklidu modulace libuje sobě skladatel a dosahuje jím často zvláštních pikantních efektů. Čtvrté číslo jest roztomilé, pěkně pracované a alespoň z počátku v modulaci klidnější. Že se dal nadchnouti skladatel k pěkné té skladbičce tak prosaickými verši jako jsou: »Do vrchu a s vrchu denně stoupej po stráni, pak ti nikdo nemusí přát dobré chutnání« .... neměl prozrazovati, hráč byl by si učinil představu mnohem poetičtější. Poslední číslo jest lovecká známé fysiognomie.

Skladby jsou vydány v úpravě velmi úhledné.

+ Dalibor, sbírka čtverozpěvů pro mužské hlasy, pořádá Zd. Fibich. Sešit 13. Jos. Nešvery: České písně.

Na vzletná slova El. Krásnohorské napsal skladatel sbor, který bude působiti zvukovým dojmem velmi lahodným. Vedení hlasů jest pěkné, ačkoliv skladba z největší části homofonní. Poněkud secvičený sbor s nevelkou prací nastuduje »České písně«, komponované ve známém, starším slohu.

Nakladatel F. A. Urbánek.

+ Instruktivní valčík pro 2 klavíry na 8 ruk složil Alois Jiránek.

(Nákladem F. A. Urbánka.)

Melodické, snadné a vděčné číslo pro koncerty a zkoušky v hudebních ústavech, jež pobaví posluchače a bude zároveň žákům k užitku.

+ Mladý český pianista. 2. Rondino od Z. Fibicha (G-dur.)

Jmenované sbírky velmi snadných skladeb pro piano na dvě ruce vyšla nákladem F. A. Urbánka již celá řada čísel vesměs jednoduchých, prostičkých, avšak ne vděkuprostých a cenných. Rondinem Fibichovým sbírka obohacena o skladbu půvabnou a svému účelu znamenitě vyhovující.

Učitele hry klavírní upozorňujeme na »Mladého pianistu« důtklivě. Zároveň vydává týž nakladatel sbírku snadňoučkých skladeb pro klavír na 4 ruce. Předložené nám šesté číslo obsahuje Malátovu polku »Pravá Češka«. Dříve vydány jsou: Scherzo od A. Čecha, Tanec loutek od Zelinky, Waňausova Polonéza, Malátovo scherzo a Blodkův »Lípový lístek«. Redaktorem obou sbírek jest professor J. z Kaánů, nejlepší záruka skutečné jich ceny.

+ Slečna Alice Barbiova uspořádá druhý a v Praze poslední svůj koncert ve čtvrtek dne 30. t. m. v sále Rudolfina. Začátek v 7 hodin večer.

Dramatické umění.

+ Z kanceláře Národního divadla. Dnes se dává po třetí Goldmarkova opera »Merlin«, jejíž úspěch patří k největším, jakých kdy v opeře v Národním divadle bylo dosaženo. Obsazení opery jest dnes ve čtyřech partiích nové. Titulní úlohu zpívá p. Florjanský, Vivianu pí. Paršova-Zikešová, krále Artuše p. Benoni, Démona pan Heš, Morganu poprvé sl. Vykoukalova, Bedvyra poprvé p. Hynek, Modreda poprvé pan Soukup. Zejtra se dává poprvé nová veselohra »Tchyně« od Sardoua a Deslandesa. Hlavní úlohy jsou v rukou pí. Sklenářové-Malé (úloha titulní), slč. Kubešovy (Suzana) a p. Seiferta. Režii má p. Šmaha. V pátek rozloučí se s divadlem pan Karel Čech, který po dlouhá léta patřil k předním silám českého divadla a povždy svědomitě sloužil ústavu. Zpívati bude Kecala ve Smetanově »Prodané nevěstě«.

Na Husův pomník.

(50. výkaz.)

Praha. Při sňatku sl. Růženy Paprsteinové a p. Fr. Havránka odevzdáno za zázračný pokus . . . . . 8·—

Český Brod. Politický spolek podlipanský v Českém Brodě zasílá výtěžek sbírky, k níž přispěli obce: Milčice 13 zl. 80 kr., Olešká 10 zl., Mnichovice 6 zl. 20 kr., Český Brod 5 zl., Dobročovice 3 zl., Hájek 1 zl., Kozovazy 88 kr., v celku 39 zl. 88 kr. (z toho uložena třetina 13 zl. 29 kr. v občanské záložně v Českém Brodě na fond pro vydání spisů Husových . . . 26·59

Bráník. Sbírka s heslem: »Ty, jenž jsi národ miloval, vždy símě pravdy rozséval, Ty žiješ a věčně žíti budeš v srdcích lidu českého«, k níž přispěli: pp. Josef Kohout, hostinský, Jan Šroubek po 1 zl., pí. Anna Šroubková 50 kr., v celku . . . 2·50

Doxy u Kladna. Krejcarová sbírka 90 kr., výtěžek z fílků v hostinci p. Josefa Voráčka 1 zl. 60 kr., v celku . . . . . 2·50

Zdice. Sbírkou při hasičském plesu v zadním pokoji . . . . . 10·10

Poděbrady. Sl. tělocvičná jednota »Sokol« zasýlá výtěžek sbírky konané po valné hromadě . . . . . 8·—

Brandýs nad Orlicí. Sbírkou vojenských vysloužilců při plesu dne 26. ledna t. r. za přispění slečen Jeništové a Hermanové s heslem: »Dej vlasti, národu, co jim vždy přísluší, ať nemáš těžkého hříchu své na duši. Hleď vlasť a národ svůj vždy věrně milovat, ať můžeš jedenkrát pokojně umírat!« . . . . . 5·—

Veselí nad Lužnicí. Pan MUDr. Jan Dittrich, obvodní a nádražní lékař, zasýlá s heslem: »Nedáme se!« . . . . . 5·—

Vysoké Veselí. Na hasičském plesu vybráno od upřímných vlastenců velitelem p. Fr. Štilcem »na vzdor veselským Codicillům!« . . . . . 4·15

Všejany. Sbírkou občanů . . . . . 3·20

Lanžov. Nejmenovaní hosté v hostinci p. Fr. Mikše 1 zl., pp. J. Chládek 1 zl. a V. Střemcha 1 zl. s heslem: »Kdo se za své slavné předky stydí, hoden potupy všech lidí!« v celku . . . . . 3·—

H. Mokropsy. Sbírkou p. K. Štípka při pohřbu Toničky Kleinovy v hostinci pana Tůmy za vydražený doutník . . . . 2·13

Cehnice. Slavné obecní zastupitelstvo . 1·—

Divišov. Pan František Kratochvil . . . —·50

Brno. Sbírkou, k níž přispěli pp. A. Hejda, J. Kaška, Vít. Hrdina, Eugen Škarda, Vančura, Petr Laube, Alfred P. Volný, Tuček, Kettner, JUC. Dostal, V. Hübner, J. Krátký, J. Vaněk, Píša, Karel Mnichovský po 1 zl., Ant. Hejdušek, Jindř. Slovák, Valenta, F. Ezner, Jan Prokop, Jos. Kloss, JUC. K. Barvič, dr. Jos. Růžička, Jan Musil, Procházka, Grus, Jan Volejník po 50 kr., Dvořák 10 kr., Jan Gabrlík, Nejmenovaný, Robert Tománek po 20 kr., Ferd. Hou, Jos. Kolbe po 40 kr., dr. Jan Sovadina, Józa Barvič po 5 zl., Jos. Kříž 20 kr., Nejmenovaný 50 kr., Zoufalý 30 kr., v celku . . . . . 33·50

Praha. Baltazar Cossa, námořský lupič . 1·—

— 14 dívek z čtvrtého ročníku B vyšší dívčí školy . . . . . 14·—

— Slečna Mařka P. sbírkou v naší rodině: tatínek, maminka, Vilém, Vladíček, strýc Gusta, teta Mařka, malá Marie a velká Marie, celkem . . . . . 30·—

Kr. Vinohrady. Pan Ant. Chmel odevzdává výtěžek sbírky mezi řezníky a uzenáři okresu vinohradského a města Žižkova . 25·—

Chotěboř. Nejmenovaný s heslem: »Co to zde u nás dělají, že nic na »Husa« nedají?« . . . . . 1·—

Praha. V památný den sv. Polykarpa sebráno v chudé české rodině . . . . . —·25

Úhrnem . . zl. 181·42

K tomu z č. 27. ze dne 28. ledna zl. 37.565·35

Úhrnem . . zl. 37.746·77

Celkem vloženo do městské spořit. pražské zl. 37.746·77.

Národní hospodář.

Hospodářský spolek okolí zásmuckého koná v neděli 2. února po 9. hod. řádnou výroční schůzi »u Karla IV.« v Zásmukách. Na programu přednáška pana K. Fischera, inženýra z Prahy: O úpravě půdy, zvláště luční, co nejvýdatnějším prostředku k zažehnání krise zdmědělské. Zpráva pana F. Hrdiny o prohlídce luk a volné návrhy.

Záložny a spořitelny.

Živnostenská záložna v Humpolci, zapsané společenstvo s ručením neobmezeným, konati bude dne 16. března o 1. hod. odp. v místnostech Měšťanské besedy 20. řádnou valnou hromadu. Koncem r. 1889 čítala záložna 81 členů se 1688 závodními podíly. Během roku bylo vloženo zl. 248.114·39, vybráno zl. 235.426·69; půjček poskytnuto zl. 886.482·23, na půjčky splaceno zl. 873.906·60. Obrat pokladniční činil zl. 2,955.560·33. Rozvaha vykazuje následující položky: Aktiva: Hotovost zl. 13.366·77, půjčky zl. 498.426·72, domy záložené zl. 28.280·48, inventář zl. 710·—, vklady u jiných ústavů zl. 2640·—, cenné papíry zl. 7200·—, běžný účet zl. 1557·—, nedoplacené úroky zl. 4176·67, úhrnem zl. 556.357·64. Pasiva: Vklady zl. 300.893·25, reeskont zl. 123.642·84, reservní fond zl. 50.008·—, závodní podíly s úroky zl. 72·543·20, napřed přijaté úroky zl. 5117·29, čistý zisk zl. 4153·06, úhrnem zl. 556.357·64.

Konkursy.

Konkurs uvalen byl krajským soudem v Mladé Boleslavi na jmění Františka Semiana, majitele povozů v Mladé Boleslavi. Konk. komisař přiruči kr. soudu dr. Lahota, zatímní správce konk. podstaty advokát dr. Rosenberg. Schůze věřitelů 31. ledna, přihlášky do 26. února, likvid. stání 7. března. — Dále uvalen byl konkurs krajským soudem v Plzni na jmění Jana Peterla, bývalého kramáře a rolníka v Honosicích. Konk. komisař okresní soudce Novotný ve Stodě, zatímní správce konkursní podstaty advokát dr. Hansel tamtéž. Schůze věřitelů 8. února, přihlášky do 21. února, likvid. stání 3. března.

Trhy na zboží.

Obilí.

V Praze, 28. ledna. (Obilní trh.) Dnešní trh byl velmi četně navštíven, dostavili se nejen zdejší mlynáři, ale i tuzemští a cizozemští obchodníci, jakož i zástupce jednoho drážďanského pivovaru. Pšenice a žito netěšily se z počátku příznivému smýšlení a byl obchod nepatrný, později se však smýšlení osvěžilo a došlo zejmena v pšenici k četným a značným obratům. Obchod se žitem byl skrovný. Ječmen šel velmi dobře za slušné ceny na odbyt, zdejší vývozníci nechtěli sice vyšší ceny povolovati, cizozemští obchodníci platili zl. 9·20 až zl. 9·75, zmíněný zástupce pivovaru zl. 9·60 až zl. 10·40 a výminečně i zl. 10.50. Oves byl pevný při cenách nezměněných Znamenáme za 100 kg. s potravní daní a dodáním na místo: pšenice jakosti hektolitrové 75 kg. zl. 9·90 až zl. 10·—, jakosti 76 kg. zl. 9·85 až zl. 10·10, jakosti 76½ kg. zl. 10·10, jakosti 77 kg. zl. 10·05 až zl. 10·30, jakosti 78 kg. zl. 10·25 až zl. 10·35, jakosti 79 kg. zl. 10·30 až zl. 10·40, jakosti 80 kg. zl. 10·35 až zl. 10·45, jakosti 81 kg. zl. 10·65; dva vagony pšenice jakosti 80 kg. k dodání z Berouna zl. 10·—, moravská pšenice jakosti 78 kg. zl. 10·53, uherská pšenice jakosti 76 kg. zl. 9·95, jakosti 77½ kg. zl. 10·40, jak. 78 kg. zl. 10·55, jakosti 79 kg. zl. 10·50; žito jakosti hektolitrové 72 kg. zl. 9·40, jakosti 73 kg. zl. 9·45 až zl. 9·65, jakosti 74 kg. zl. 9·60 až zl. 9·70 jakosti 75 kg. zl. 9·75; ječmen zl. 9·10 až zl. 10·50, oves ve velkém, transito zl. 7·80 až zl. 7·95, úplně bílé zboží zl. 8·—, oves v malém s potravní daní zl. 8·30 až zl. 8·56. Úřadní záznamy správce trhu pražského jsou následující:

Pšenice jakosti 1 hektolitru od 76—81 kg. za zl. 9·85 až 10·65, žita 72—75 kg. za zl. 9·40—9·75, ječmene 63—70 kg. za zl. 9·10 až 10·50, hrachu za zl. —·— až —·—, čočky zl. —·— až zl. —·—, ovsa od 43—51 kg. za zl. 8·30 až zl. 8·65. Zemčat zl. —·— až zl. 0·—, sena za zl. 3·40 až zl. 4·40, slámy krmné za zl. —·— až —·—, slámy žitné zl. 2·75 až 2·80. Do trhu dostavily se 2 vozy.

Z Vídně, 28. ledna. (Tel.) Pšenice na jaro zl. 8·87 až zl. 8·92, na květen-červen zl. 8·97 až 9·02, na podzim zl. 8·17 až zl. 8·22, žito na jaro zl. 8·38 až zl. 8·48, na květen-červen zl. 8·38 až zl. 8·43. Kukuřice na květen-červen zl. 5·40 až zl. 5·45, na červen-červenec zl. 5·45 až zl. 5·50, na červenec-srpen zl. 5·54 až zl. 5·59. Oves na jaro zl. 8·— až zl. 8·05, na květen-červen zl. 8·— až zl. 8·05, na podzim zl. 6·10 až zl. 6·20.

Z Pešti, 28. ledna. (Tel.) Pšenice na jaro zl. 8·43 až zl. 8·45, na podzim zl. 7·79 až zl. 7·81, kukuřice nová zl. 5·08—5·10, oves na jaro zl. 7·57 až zl. 7·60. Nabídka pšenice i koupěchtivost chabá. Prodáno jen 5000 q. za plné ceny. Ostatní obilí málo jednáno a beze změny. Pohotová kukuřice zl. 5·— až zl. 5·10. Vichřice a slunečno.

Z Drážďan, 27. ledna. (Bursa plodinová.) Ceny za 1000 kg. v mark.: pšenice dom. bílá 190 až 197, hnědá 180 až 194, hnědá angl. 180 až 190, poznaň. bílá 200 až 208, ruská červ. 205 až 217, ruská bílá 200 až 208, sev.-německá hnědá —0 až —0; žito saské 174 až 180, pruské 185 až 187, ruské 174 až 183. Ječmen saský 180 až 190, český a moravský 190 až 215, ječmen ku krmení 135 až 140 oves starý 160 až 165, hrách 180 až 190 marek.,

Z Berlína, 28. ledna. (Telegr.) Pšenice na duben-květen 201·—, na červen-červenec 200·25, žito pohotové 174·—, na duben-květen 172·25, na květen-červen 171·75, na červen-červenec 171·25; ječmen 142·— až 210·—, oves na leden 168·—, na duben-květen 163·05.

V Paříži, 28. ledna. (Tel.) Mouka 12marková, udrž., na leden 52·75, na únor 52·80, na březen-červen 53·60, na květen-srpen 54·—; pšenice klidná na leden 24·10, na únor 24·25, na březen-červen 24·10, na květen-srpen 24·10.

Ze Štětína, 28. ledna. (Tel.) Pšenice na duben-květen 194·—, na květen-červen 194·50; žito na duben-květen 171.50 na květen-červen 171·—.

Z Hamburku, 28. ledna. Pšenice loco klidná, holštýnská 186—200, žito loco klidné, meklenburské 184—188, ruské klidné, 122—128.

Z Nov. Yorku, 27. ledna. (Telegr.) Červená zimní pšenice pohotová 86⅞, na leden 85⅝, na únor 85¾, na květen 87·25. Kukuřice 38⅞, mouka 2·60. Dovozné za obilí 5·25.

Cukr.

V Praze, dne 28. ledna. (Surovina.) Na trhu zůstává smýšlení ustálené; přispívá k tomu hlavně dobrá koupěchtivost amerického trhu a možný vývoz po řece. Tržba je stále dosti obmezena. Ústí znamenalo zl. 14·55, poloha pražská zl. 14·25, kolínská zl. 14·15. Zadiny proti poslednímu záznamu na ceně nezískaly. Rafináda má lepší odbyt.

Úřadní záznamy cukru na pražské burse jsou při odebrání jednoho varu neb více za 100 kg. následující: I. Bílé zboží: Rafináda I. zl. 30·50 až zl. 30·75, rafináda II. zl. 30·25 až zl. 30·50, melis I. zl. 30·— až zl. 30·25, melis II. zl. —·— až zl. —·—. Pilé centrifug. zl. 29·50 až zl. 29·75. Cukr kostkový zl. 31·50 až zl. 32·—, moučka cukr. (raf.) zl. 31·25 až zl. 31·50, kandys bílý zl. 53·— kandys světlý zl. 44·—, kandys hnědý zl. 41·— až zl. —·—. II. Surový cukr první výroba bas. 88° rend. pohotový:

z Prahy zl. 14·25 až zl. 14·35, z trati Praha-Kolín zl. 14·15 až zl. 14·25, z trati Kolín-Pardubice zl. 14·10 až zl. 14·20, z Kralup zl. 14·25 až zl. 14·55, z labských stanic zl. 14·40 až zl. 14·50, franko z Ústí nad Labem zl. 14·60 až zl. 14·70, ze Všetat-Přívor zl. 14·15 až zl. 14·25. K dodání na leden-březen: z Prahy zl. 14·45 až zl. 14·55, z trati Praha-Kolín zl. 14·35 až zl. 14·45, z trati Kolín-Pardubice zl. 14·30 až 14·40, z Kralup zl. 14·45 až zl. 14·55, ze stanic polabských zl. 14·60 až zl. 14·70, franko z Ústí n. L. zl. 14·80 až 14·90, ze Všetat-Přívor zl. 14·35 až zl. 14·45. Zadní výrobek dle rendementu, dovoz z Prahy zl. —·— až zl. —·—. Melasa 42 B 50% polar. neosmosovaná, pohotová zl. 3·— až zl. 3·10, melasa osmosovaná zl. 2·90 zl až 3·—.

Záznamy »**Prager Zuckermarktu**« (org. spol. pro průmysl. cukr. v Čechách). Při obchodu ve velkém: Bílé zboží: pohot. raffináda I. zl. 30·75 až zl. 31·—, II. zl. 30·50 až zl. 30·75, pohot. melis I. zl. 30·25 až zl. 30·50, pohot. melis II. zl. 30·— až zl. 30·25, spodky homolí zl. 30·— až zl. 30·50, pilé v malém, dle jakosti zl. 29·50 až zl. 30·—, kostky srovnané zl. 31·— až zl. 32·—, kostky nesrovnané zl. 30·50 až zl. 31·—, odpadky kostkové zl. 30·25 až zl. 30·75, cukrová moučka v bednách zl. 31·— až zl. 31·50, v pytlích zl. 30·50 až zl. 31·—.

Z Paříže, 28. ledna (Tel.) Surový cukr 88°, pohotový, zl. 29·— až —·—. Směr pevný. — Bílý cukr č. 3 za 100 kg na leden zl. 33¹/₈, na únor zl. 33·25, na březen-červen zl. 34¹/₈, na květen-srpen zl. 34³/₄. Směr udrž. — Rafináda zl. 106·50 až zl. 107·—.

Z Magdeburku, 28. ledna. (Tel.) Cukr zrnitý 92° rend. 16·—, cukr zrnitý 88° rend. 15·30. Směr pevný. — Cukr surový, první výrobek franko lodi v Hamburku na leden —·—, na únor 11·72¹/₂, na březen 11·85, na květen 12·12. Směr udrž.

Z Nového Yorku, 27. ledna. (Tel.) Cukr havanský 5¹/₄.

Káva.

Z Hamburku, 28. ledna. (Tel.) Káva Santos, dobrá prostřední, na leden —·—, na březen 84·—, na květen 83·50. Směr udrž.

Z Havru, 28. ledna. (Tel.) Káva Santos, dobrá, prostřední, na leden 103·—, na duben 103·—.

Z Nového Yorku, 27. ledna. (Tel.) Káva Rio 19⁹/₄.

Lih.

V Praze, 28. ledna. Směr i ceny nezměněny. Na zdejší burse znamenalo se dnes za 10.000 litr. proc. ve velkém:

		lih pohotový konting.		nekonting.	
		zlatých			
lih čistěný z Prahy transito		48·—	48·25	14·—	14·25
lih z bramborů z Prahy	bez daně	12·25	12·60	12·—	12·50
z trati Kolín-Pardubice	bez daně	12·—	12·25	12·—	12·25
z trati Praha-Podmokly	bez daně	11·75	12·—	—·—	—·—
z dráhy Františka-Josefa	bez daně	11·75	12·25	—·—	—·—
lih z melasy z Prahy	bez daně	12·—	12·50	12·—	12·50
z trati Praha-Podmokly	bez daně	11·50	11·75	11·50	12·—

Z Vídně, 28. ledna. (Tel.) Lih pohotový, kontingentovaný zl. —·— až zl. —·—, na leden zl. 12⁶/₈ až zl. 12⁷/₈, na únor-květen zl. 13·— až zl. 13·25.

Z Pešti, 28. ledna. (Tel.) Lih pohotový zl. 12·75 až zl. 13·—.

Z Berlína, 28. ledna. (Tel.) Lih 70° pohotový 33·90, na leden-únor 33·20, na duben-květen 33·60.

Z Paříže, 28. ledna. (Tel.) Lih klidný, na leden 34·50, na únor 35·—, na březen-červen 36·—, na květen-srpen 37·—.

Ze Štětína, 28. ledna. (Tel.) Lih pohotový se 70markovou daní 52·—, s 50markovou daní 32·20, na leden —·—, na duben-květen 32·90.

Z Hamburku, 28. ledna. Lih klidný, na leden 21·75, na únor 21·75, na březen-červen 22·—, na květen srpen 22·25.

Řepka.

V Praze, 28. ledna. (Záznam pražské bursy.) Řepka zimní, suchá, pohotová zl. 17·— až zl. 17·50 za 100 kilogramů.

Z Vídně, 28. ledna. (Tel.) Řepka na únor-březen zl. 16·75 až zl. 17·—, na srpen-září zl. 12·60 až zl. 12·70.

Z Pešti, 28. ledna. (Tel.) Řepka na srpen-září zl. 12·— až zl. 12¹/₈.

Olej řepkový

V Praze, 28. ledna. (Záznam pražské bursy.) Řepkový olej čištěný na leden-únor při odbírce nejméně 50 metr. centů zl. —·— až zl. —·— za 100 kg., na leden-duben zl. 44·— až 44·50.

Z Vídně, 28. ledna. (Tel.) Olej řepkový pohotový zl. 44·50 až zl. 45·—, na únor-duben zl. —·— až zl. —·—.

Z Berlína, 28. ledna. (Tel.) Olej řepkový pohotový 67·20, na leden 67·—, na duben-květen 63·50.

Ze Štětína, 28. ledna. (Tel.) Řepkový olej na leden 66·50, na duben-květen 63·50.

Z Hamburku, 28. ledna. Řepkový olej udrž., na leden 69.

Z Paříže, 28. ledna. (Tel.) Řepkový olej klidný, na leden 81·75, na únor 81·—, na březen-červen 77·50, na květen-srpen 70·25.

Pokrutiny.

V Praze, 28. ledna. (Záznam pražské bursy.) Pokrutiny na celé vagony pohotově zl. 8·25 až zl. 8·50 za 100 kilogramů.

Petrolej.

V Praze, 28. ledna. (Záznam pražské bursy.) Za náklad celého vagonu zboží pohotového s 18procentní tarou americký zl. —·— až zl. —·—, haličský zl. 19·05 až zl. 19·20, kavkazský zl. 20·— až zl. 20·35 za 100 kilogramů.

Škrob bramborový.

—r— **V Praze**, 28. ledna. (Pův. zpráva »Nár. Listů.«) V dosti dlouho již trvajícím smutném stavu obchodu se škrobem nastalo počátkem nového roku malé osvěžení, jež opravňuje k naději, že se situace nyní zlepší. Dlouho trvavší zdrželivost konsumu ustoupila čilejší poptávce, což mělo dobrý vliv na zvýšení cen. Poněvadž pak neobyčejně teplé počasí na výrobu účinkuje, ano bramborám škrobnatosti ubývá, stávají se požadavky továren vyššími. Zejmena jest značná poptávka po dobrých druzích na pozdější dodávky. Znamená se ze 100 kg.: škrob bramborový, moučka, nejpěknější zl. 13·— až zl. 13·25, Ima zl. 12·— až zl. 12·50, pěkný zl. 11·— až zl. 11·50, střední zl. 10·— až zl. 10·50, obyčejný —·—, mokrý zl. 5·50 až zl. 6·50. — Škrob pšeničný jest ve všech druzích zanedbáván a jdou větší partie i za utlumené ceny špatně na odbyt. Znamenáme za 100 kg.: pšeničný škrob nejpěknější, balený zl. 20·— až zl. 20·50, Tüll Anglaise zl. 17·—, střední zl. 10·—, obyčejný zl. 9·—. Škrob kukuřicový těší se poměrně dosti dobré poptávce a jest obrat uspokojivý. Znamená se: hladě Ima zl. 20·— až zl. 20·50, Tüll Anglaise zl. 17·— až zl. 17·50. Obchod s rýžovým škrobem jest klidný a platí se za nejjemnější škrob, balený zl. 26·— až zl. 28·—, střední zl. 17·— až zl. 17·50, obyčejný zl. 8·50 až zl. 10·—, vše za 100 kg. transito z pražského nádraží na čtyřměsíční směnky neb 2proc. skonto.

Bavlna a příze bavlněná.

Z Liverpoolu, 27. ledna. (Tel.) Obraty 7.000 žoků, denní dovoz 47.472 žoků. Směr klidný. Dodávky na leden-únor 6²/₆₄ zboží, na únor-březen 6²/₆₄ zboží, na březen-duben 6⁸/₆₄ peníze.

Z Nového Yorku, 27. ledna. (Tel.) Bavlna v Novém Yorku pohotová 11·—, na duben 11·13, na květen 11·18, v Nov. Orleanu 10¹¹/₁₆. Dovozy 31.000 žoků.

Obilní zprávy z venkova.

V Chrudimi, dne 25. ledna Hektolitr pšenice od zl. 6·60, až do zl. 8·—, 1 hl. žita od zl. 6·30 až do zl. 6·70, 1 hl. ječmena od zl. 6·05 až do zl. 6·50, 1 hl. ovsa od zl. 3·70 až do zl. 3·95, 1 hl. zemčat od zl. 1·— až do zl. 1·08. 100 kilogr. sena lučního od zl. 3·20 až do zl. 3·40, 100 kilogr. sena jetelového od zl. 3·30 až do zl. 3·50, 100 kg. slámy dl. zl. 2·50, čočky zl. —·—, 1 litr piva domácího 14 kr., 1 kgr. másla čerstvého zl. —·88, 1 kgr. masa hovězího 60 kr., 1 kgr. tvarohu 13 kr., kopa vajec zl. 1·80, 1 pár kuřat —·85 holoubat, 1 pár —·—, 1 husa zl. 1·70.

Ve Vys. Mýtě, 25. ledna. 1 hkltr. pšenice zl. 7·50, žita zl. 6·45, ječmene zl. 5·78, ovsa zl. 3·20, hrachu zl. 10·—, čočky zl. 12·—, prosa zl. 0·—, vikve zl. 6·—, bramborů zl. 1·20, 1 kg. másla zl. 0·84, 1 kopa vajec zl. 2·—, 1 m. ct. sena zl. 2·80, slámy zl. 2·20, dříví měkkého 1 m. zl. 5·—, dříví tvrdého zl. 5·50.

Třebíč, 27. ledna. (Průměrné ceny obilní.) Pšenice zl. 9·56, žito zl. 8·41, ječmen zl. 8·39, oves zl. 7·46, hrách zl. 9·33, čočka zl. —·—, seno zl. 3·40, sláma zl. 1·30 (100 kg.), 1 hektolitr bramborů zl. 1·10.

Trhy peněžní.

Bursa.

V Praze, 28. ledna. Smýšlení klidné, obchod nepatrný. K závěrce došlo pouze v akciích české společnosti k vyrábění a zužitkování staviva po zl. 42·—. Záznamy úředního listu kursovního jsou následující:

	peníze	zboží
Renty:		
papírová	88.70	88.90
stříbrná	88.80	89·—
zlatá rakouská	109.80	110.—
papírová rakouská	101.65	101.80
zlatá uherská	103.30	103.5?
papírová uherská	99.55	99.70
Vyvazovací dluhopisy.		
Moravské 5%	109.50	110.—
Půjčky.		
Budějovická 4%	—.—	93.50
Plzeňská 4%	—.—	93.50
Smíchovská	95.25	95.50
Zástavní listy.		
Anglo-rakouská banka 4½%	101.50	102.—
Všeob. rak. úst. vid. prem. 3%	108.25	108.75
Čes. hypot. banka 5%	102.40	102.60
" " " 4%	99.70	99.75
Zemská banka král. Haliče 4½%	98.50	99.—
Mor. hyp. banka 5½%	105.25	106.25
" " " 5%	102.50	103.50
" " " 4%	99.10	99.40
Akcie bank.		
Česká banka Union	115.50	116.—
" eskomp. banka	120.—	[illegible]
Hosp. úvěr. banka	202.—	—.—
Živnostenská banka	89.25	90.—
Úvěr. ústav ve Vídni	325.25	325.75
Anglorak. banka	106.40	106.70
Záložn. úvěrní ústav v Hradci Král.	—.—	—.—
První česká zajišťovací banka	—.—	—.—
Akcie drah.		
Ústecko-teplická	1360.—	1380.—
Česká severní	218.50	219.50
Česká západní	334.—	335.—

	peníze	zboží
Buštěhradská A	1040.—	1050.—
" B	414.—	416.—
Františka Josefa	115.70	116.—
Rak. místní dráhy	—.—	—.—
Pražsko-duchcovská	67.50	68.—
Akcie průmyslových podniků		
Česká spol. k vyráb. a zužitk. staviva	42.75	43.—
Česko-mor. továrna na stroje	—.—	—.—
Daňkovka	74.—	74.25
Rustonka	—.—	—.—
Velťmiská	—.—	—.—
Modřanská	—.—	—.—
Losy.		
Státní z r. 1854	133.—	134.—
" " 1860	141.50	142.50
" " 1864	176.50	177.—
Na uprav. Dunaje	122.—	122.50
Víd. komunální	142.50	143.50
Srbské 3%	36.50	36.60
Uherské basiliky	7.90	8.30
Úvěrní ústav víd.	181.75	182.75
Červ. kříže rak.	19.30	19.70
" " uher.	12.50	12.80
Terstský 100 zl.	—.—	151.—
" 50 zl.	—.—	72.—
Kursy směnek a mincí.		
Amsterodam	97.85	97.70
Něm. města	57.70	57.80
Italská města	46.10	46.20
Londýn	118.10	118.30
Madrid a Barcelona	—.—	—.—
Paříž	46.80	46.90
Švýc. města	46.75	46.85
Císařský dukát	5.56	5.58
Dvacetifrank	9.36	9.38
Dvacetimark	11.54	11.56
Něm. říšské marky	57.65	57.75
Papírové ruble	129.25	129.75
Amer. bankovky	—.—	—.—

Z Vídně, 28. ledna. (Závěrečné úřední kursy.)

Papírová renta	88·60	Státní dráha	212·75
Rak. pap. renta	101·75	Lombardy	137·25
Stříbrná renta	88·80	Severní dr. Ferd.	260·50
Rak. zlatá renta	109·80	Severozáp. dráha	196·75
Uherská zlatá renta	103·25	Č. západní dráha	334·—
Uherská pap. renta	99·45	Pardub. dráha	169.—
Losy z r. 1860 (celé)	141·50	Polabská dráha	220·50
Losy z r. 1860 (pět.)	146·—	Česká severní dr.	217·50
Losy z r. 1864	176·50	Buštěhradská B.	415·—
Losy kreditní	181·50	Pražsko-duchcovská	—·—
Losy z r. 1854	133·25	Víden. tramwayky	—·—
Komunální losy	142·50	Dunajská paroplav.	380·—
Tisské losy	126·25	Tur. tabák. režie	116·75
Kreditní akcie	325·—	Alpské mont.	111.20
Anglobanka	167·30	Praž. železářské	419·—
Unionka	261·50	Napoleon	9·37
Banka pro země rak.	238·60	Paříž	46·80
Uherské kreditky	350·—	Londýn	118·80
Bank. jednota	125·—	Německé marky	—·—
Haličská dráha	187·—	Ruble pap.	129·25
Lvov-Černovická	234·50	Česká Unionka	115·50

Při příznivé náladě po bankovních akciích a rentách čilá poptávka. Dráhy klidné.

Z Paříže, 28. ledna. (Tel.) (Závěrečné kursy.) 3proc. umořitelná renta 92·20, 3proc. renta 87·85, 4¹/₂proc. půjčka 106·90, italská renta 93·75, rakouský pozem. ústav 995·—, státní dráha 464·55, lombardy 306·—, turecké losy 74·75, směnky na Londýn 25·25¹/₂, uherská zlatá renta —.—, ottomanská banka 533·—. Směr mdlý.

Z Berlína, 28. ledna. (Tel.) Rak. pap. renta 88·40, 4pr. renta —·—, stříbrná renta 76·70, rak. zl. renta 95·10, uh. zl. renta 89·40, uh. pap. renta 86·2 , akcie úvěr. úst. 179·60, státní dr. 91·70, lombardy 59·25, akcie halič. dr. 81·—, duchc.-podm. 208·75, buštěhr. lit. B. 184·25, disk. kom. 249·25, III. orient. půjčka 70·—, směnky na Vídeň 2měs. 171·95, na krátkou lhůtu 173·—, Londýn na krát. lh. 20·46, Londýn na delší lh. 20·27¹/₂, Paříž 81·—, Amsterodam 168·90, pap. ruble 224·15, rak. bankovky 173·25 Smýšlení ochablejší.

Z Frankfurtu, 28. ledna. (Tel.) (Závěr. kursy.) Úvěrní akcie 280·25, akcie spol. stát. dráhy 184¹/₈, papírová renta 76·60, rak. pap. renta 88·40, stříbrná renta 76·70, zlatá renta 95·15, uherská zlatá renta 89·40, uherská pap. renta 86·40. Směr slabší.

Z New-Yorku, 27. ledna. (Tel.) Směnky na Londýn 4·83¹/₂.

Král. české zem. divadlo v Praze.

Národní divadlo.

Dnes ve středu, 29. ledna. 52. hra v předpl.

Po třetí.

MERLIN.

Opera o třech jednáních. Hudbu složil Karel Goldmark. Text Siegfrieda Lipinera přeložil V. J. Novotný. Vypravil vrchní regisseur pan Fr. Kolár. Řídí první kapelník pan Ad. Čech. Nové dekorace: V I. jednání: Hrad. Ve II. jednání: Skalnatou krajinu maloval malíř Národního divadla p. R. Holzer. Ve II. jednání: Merlinovu kouzelnou zahradu a feerii maloval malíř c. a k. dvorních divadel ve Vídni pan J. Kautský. Nové obleky dle figurin pana F. Kolára zhotoveny v dílnách Národního divadla pod dozorem vrchního garderobiera pana J. Pešty. Strojnickou část pracoval a světelné efekty řídí strojmistr p. J. Denk. Nové rekvisity a zbroje zhotovili pp. bratří Bittnerové a pan O. Kouřík.

OSOBY: Artuš, král Britův p. Benoni. Ginevra, jeho choť sl. A. Zieglerova. Modred, Lancelot, Glendover, Gawein, rytíři Artušova kruhu p. Soukup, p. Viktorin, p. Aschenbrenner j. h., p. ryt. Skramlík. Merlin p. Florjanský. Viviana pí. Paršova-Zikešová. Bedvyr p. Hynek. Víla Morgana sl. Vykoukalova. Démon p. Heš. Rytíři, vojíni, lid, duchové, družky Viviany. — Děj se koná ve Walesu u hlavního města Karleonu.

Tanec a skupení v II. jednání uspořádal baletní mistr pan A. Berger, provede sbor baletní.

Po prvním jednání delší přestávka.

Začátek o 7. hodině. Konec o 10. hod.

Churavi: pí. Bittnerová, pí. Petzoldová-Sittova.

Zejtra ve čtvrtek, 30. ledna. 53. hra v předpl.

Po prvé:

TCHYNĚ.

Švandovo divadlo na Smíchově.

Ředitelstvím P. Švandy ze Semčic.

Artistický správce: J. Kubík.

Dnes ve středu, 29. ledna. Začátek o 7. hod.

Ve prospěch sirotků býv. člena Švandova divadla (p. V. Hessa.)

Původní novinka. Po druhé na českém repertoiru.

Ženská pýcha.

Drama ve 3 jednáních od Žofie Podlipské. Ve scénu uvedl regisseur p. Jan Kubík.

1617

Povětrnost.

m. **Z Vídně**, 28. ledna (Zvl. telegr. »Nár. L.«) Nejnižší tlak vzduchu 735—740 mm. na jihu finského zálivu, nejvyšší 770—765 mm. na pobřeží alžírském. — Nové minimum na západu Irska.

Lze očekávat při slabých a nestálých větrech počasí namnoze podmračné a chladnější, místy srážky.

Oznamovatel

na středu, 29. ledna. — Den od začátku r. 29., do konce roku 336. — Východ slunce v 7 hod. 41 m., západ slunce ve 4 hod. 48 m. — Západ měsíce ve 2 hod. 8 min. ráno.

Katolíků svátky: Františka Saleského.

Evangelíků památné dny: Jáchyma Šlika.

Pravoslavných kalendář 17. ledna: Antonije Velk.

Staročeské jmeno: Zdislaw.

Listárna redakce.

V Litomyšli, 25. ledna. Ceny za 1 hektolitr: Pšenice zl. 7·20 až zl. 7·70, žito zl. 6·15 až zl. 6·60, ječmen zl. 5·25 až zl. 5·70, oves zl. 3·10 až zl. 3·40, hrách zl. 8·90, čočka zl. 14·50, vikev zl. 5·60, bramborů zl. 1·—, seno vázané za 100 kg. zl. 3·50, sláma dlouhá zl. 2·—, sláma krátká zl. 1·75.

»**Beseda v S.**« Dle §. 81. ob. zříz. jsou osvobozeny od přirážek k daním přímým a vůbec od příspěvků obecních, příjmy správců duchovních až do 600 zl. a příjmy učitelů veřejných až do 400 zl. — Placení přirážek k daním přímým arci závisí na tom, je-li vůbec někomu přímá daň předepsána. Není-li tedy některému duchovnímu správci neb některému učiteli předepsána daň z příjmů, nemůže mu uložena býti povinnost, by platil přirážky k daním, poněvadž v případu tomto není žádného základu k vypočítání přirážek. Ustanovení § 81 ob. zř. výše dotčené má v celku nepatrný účinek. **Jak známo**, jsou příjmy za konané práce a služby — ku kterým náležejí jak platy úředníků, tak i platy a příjmy služebné učitelů a duchovních — podrobeny teprve tehdy daní z příjmu, když ročně činí více než 630 zl. ročně. Z toho vysvítá, že učitelé, kteří nemají více než 630 zl. ročně, nemohou platiti žádných přirážek, poněvadž není v tom případu základu (daně) k vyměření přirážky, leč by někdy učitel užíval ještě nějakých pozemků a užitky z nich do řádných příjmů byly vpočítány. Případy tyto však dle zák. ze dne 19. pros. 1875 (o právních poměrech učitelstva) trvají pouze do nového obsazení místa, jehož se týče; avšak i v případu tom (užívá-li učitel nějakých pozemků, z kterých je v obci daň předepsána) osvobozen jest učitel od přirážek a vůbec od příspěvků obecních, když jeho roční příjmy nečiní více než 400 zl. — Podobně jest to při příjmech duchovních správců do 600 zl. Těmito příjmy rozuměji se příjmy dle fassí. Příjmy ve fassích naznačené mohou býti i příjmy z nemovitostí a dávek, ze štoly, z nadací, ze sbírek a »ofěr«, z darů a příspěvků, konečně plat peněžní. Užitky z pozemků k příjmům faráře náležející počítají se ve fassích dle katastrálního čistého výnosu. Od příjmů dle fassí odčítají se v rubrice »vydání« daně s přirážkami, které musejí býti určitě naznačeny. Užitky zahrad farních nemají se počítati do příjmů dle fassí, také se nepočítá štola, když nečiní 50 zl. (dekr. dvor. kanc. ze dne 29. pros. 1843 č. 40353 a nejvyš. rozh. ze dne 25. dubna 1840 a 10. ledna 1853.) Jsou-li tedy užitky pozemků počítány ve fassích v rubrice příjmů a nepřevyšují-li příjmy farářovy dle fassí ročně 600 zl., nemohou ve smyslu §. 81. ob. zř. vymáhány býti obecní přirážky rozepsané na daň pozemkovou, která se platí v obci z pozemků farních, jichž se týče. Má-li však někde farář mnohem větší roční příjmy než 600 zl., avšak dle upravených fassí nepřesahují tyto příjmy částky 600 zl., nemůže obec faráři ukládati přirážky obecní dříve, pokud prebendní fasse nebude readjustována tak, aby příjmy farářovy dle nových fassí činily více než 600 zl. ročně. Za readjustování fassí farářových může obec žádati u místodržitelství, zejména může tak učiniti místní neb okresní rada školní ve smyslu vynes. minist. kultu a vyuč. ze dne 11. května 1873 č. 3827, kterým bylo vysvětleno závěrečné ustanovení minist. vynes. ze dne 7. října 1871 č. 9267 a vynes. zem. rady školní ze dne 18. října 1871 číslo 12358 v příčině povinnosti duchov. správců platiti školní přirážky.

(Zasláno).

Černé hedvábné látky od 60 kr.

do 11 zl. 65 kr. za metr — hladké i vzorkované (asi 18 různých druhů) — zasýlá na celé šaty neb na kusy porta prosté a vyclené tovární sklad **G. Henneberg**, c. a k. dvor. dodav. v Curychu (Švýcarsko). Vzorky bezodkladně. Na dopisy 10 kr. porta. 1049

Pro hluché.

Osoba, která jednoduchým prostředkem vyléčena byla od hluchoty a hučení v uších po 23 roky trvavší jest ochotna popis prostředku toho v řeči německé všem žadatelům zdarma zaslati. Adr.: J. H. NICHOLSON ve Vídni, IX., Kolingasse. 17407

Právě vyšla užitečná kniha:

Člověk a jeho postavení v přírodě.

Prostonárodní pojednání přírodnicko-lékařské. Napsal dr. J. Č. (144 stran v 8°) Cena 60 kr. Poštou 65 kr. Malé zakázky vyřizujeme jen tenkráte, zašle-li se obnos předem pošt. poukázkou. Dobírkou neexpedujeme.

Na skladě ve všech knihkupectvích, zejmena v nakladatelství 494

Aloise Hynka v Praze,

v Celetné ulici č. 11 nové.

Pro zimní dlouhé večery.

Právě vyšlo

„České domácnosti“, nejlacinějšího obrázkového časopisu věnovaného zábavě a poučení našeho lidu, roč. II. číslo 1 s následujícím obsahem: **Pozdrav.** Báseň od Ad. Heyduka. (S vyobraz.) — **Z listů májových.** Novelka od Irmy Geisslovy. — **Švýcarská povídka** Napsal C. Fassati. — **Starý hrad.** Báseň od K. Žádníka. (S vyobraz.) — **Proč pan Řebíček rozdal vše chudým?** Napsal J. Štemberka. — **Vlasť.** Napsal E. Souvestré, přel. Č. Jiřina. — **Rek** Napsal Grudzinski, přelož. L. Bor. — **Oheň v názorech, pověrách a zvycích lidu českého.** Ze sbírky J. Košťála. — **Dcera klenotníkova.** Román od J. W. Smitha. — **Dr. V. Šamánek** (S podobiznou.) **Dobrú noc.** (Illustrace k národní slovenské písni. Kreslil Konst. Bušek.) — **Lodivod na zvědách.** (S vyobraz.) — **Hrad Kokořín.** (S vyobr.) — **Výroba skla.** (S vyobr.) — **J. Kořenský.** (S podobiznou.) — Dále přináší **rozmanitosti, rubriku šachovou a hádankovou.** — Na rozluštění hádanek vypsáno jest **55 odměn** v ceně více jak **60 zl.**

„**Česká Domácnost**“ jest bez odporu **nejlacinější obrázkový časopis** a doporučujeme ji vřele přízni českého čtenářstva. Vychází jednou měsíčně vždy o 32—36 stránkách velké osmerky a předplácí se na ni **pouze 2 zl. celoročně i s poštovní zásylkou**, jednotlivý sešit stojí toliko 17 kr. Na skladě jest ve všech řádných **knihkupectvích v Čechách.** Kdo by si přál ještě 1. číslo na ukázku, dopiš oň koresp. lístkem administraci „**České Domácnosti**“ (knihtiskárna A. Neuberta v Jilemnici), načež obdrží jej zdarma a franko 1892

Divadlo Variété.

Dnes ve středu 29. ledna 1890.

Velké představení specialit.

Nový program

s nejnovějšími atrakcemi na pevnině.

Jen ještě krátce vystoupí

11 osob čítající původní tlupa Arabů

o 9. hodině **Sidi el Hadjali** o 9. hod.

a létací muži

o 9¼ hod. **Fratelli Possenti.** o 9¼ hod.

Sensační produkce na visuté hrazdě,

jakož i vystoupení veškerého s největším úspěchem přijatého uměleckého ensemblu.

Otevř. pokl. o 7. hod. Začátek o 8. hod.

Vše bližší vývěsky. 1615

Restaurace v c. a k. dvor. pivovaře v Štěpánské ul.

Dovoluji si upozorniti velectěné obecenstvo, jakož i ctěné pány posluchače vys. škol pražských na velmi chutně upravené obědy po 35 kr., v předplacení 30 známek 10 zl. a 15 známek 5 zl. Též večer jsou rozličná jídla čerstvě upravená ve velkém výběru, též malé porce.

Zvláště upozorňuji na znamenitý ležák jakož i na starobavorský způsob vařený tmavý ležák.

Každý čtvrtek, neděli a úterý odbývají se vojenské koncerty. O rychlou a vzornou posluhu jest co nejlépe postaráno. 1620

O hojnou přízeň prosí s veškerou úctou

Em. Cellar.

C. k. dvorní a komorní obchod hudebninami Jana Hoffmanna v᷑a v Praze malá Karlova ulice čís. 29 nové, I.

Koncerty a zábavy

29. ledna.

Vinohradská Ustřední síň

(dříve Passler). Dnes velký koncert.

Grand Hotel.

Zimní zahrada.

Dnes a každodenně

velké představení.

Vystoupení veškerých specialit.

Vše bližší obsahují denní návěští.

Předprodej lístků v Prodeji novin pana Witka na Příkopech č. 33.

Otevření pokladny o 7. hodině. Začátek o 8. hod.

Předběžné oznámení.

V sobotu dne 1. února

nebude za příčinou odbývání plesu spolku voj. vysloužilců **žádné představení.**

V neděli dne 2. února

vystoupení vesměs nových specialit při úplně novém programu.

1674 **Ředitelství.**

Vzhůru do Dennice!

Dnes ve středu dne 29. ledna **II. oblíbený maškarní věneček** do rána, za spoluúčinkování vídeňského terčetta.

Po půlnoci vystoupení specialit.

1603 S úctou **V. Blahoš.**

Sběratel insertní

pro větší oblíbený týdenník pražský přijme se proti provisi. Nabídky pod známkou „R. S. 32“ restante hlavní pošta. 1612

Fotografie při světle elektrickém

ve zvláštním oddělení svého závodu odporučuje ctěn. obecenstvu jako novinku

Václav V. Materna,

galvaniseurství a elektrotechnický závod **v Praze, Karlovo náměstí, číslo 313.**

Ceny nezvýšené. Denně od 7 hod. ráno do 9. hod. večer. Povozem možno zajeti až k samému atelieru z Václavské ulice č. 18 n. Nedělní klid! 1178

Záclony

3dílné s draperiemi od zl. 1·30 výše, **bílé a crèmové záclony** od zl. 1·50 výše, **garnitury** (2 lůž. a 1 stol. přikrývka) zl. 2·50—3·50, jednotlivé přikrývky stolní po 90 kr., lůžk. po zl. 1·30, **látky na nábytek** po 25 až 40 kr. 1 metr nabízí 1609

E. SPIEGEL v Praze, Jindřišská ul. 7.

K. Jeřábek

v Praze, v Michalské ul., 429-I.,

sklad domácího a kuchyňského náčiní,

odporučuje

své vlastní výrobky

jako: koupací vany, fautely, vany sedací a ku koupání nohou, klosety do pokojů na splachování vodou i bez, jakož i jemně **lakované** zboží atd. 1610

Veliký sklad nádobí železného a plechov. emailovaného

Úplná kuchyňská zařízení pro hotely a kavárny.

Výbavy pro nevěsty od 15, 30, 50, 80—300 zl.

Matrace a slamníky

ve velkém výběru

doporučuje 1186

KAREL HERINK v PRAZE,

Malá Karlova ul. č. 147—I., v „Červeném domě“.

Nábytek

vlastní výroby důkladně spracovaný, jednotlivě i celé výbavy nabízí za ceny nejlevnější 102

Josef Uzel,

v Spálené ul. č. 25.

dříve v Myslíkově ulici

Na požádání illustrované cenníky franko.

Stárek se přijme

pro větší válcový mlýn v městě. Mlýn jest zařízený na vodní a parní sílu. Vyžaduje se znalost vyššího mletí, zběhlost v písmě a počtech. Služné obnáší 900 zlatých. Žádosti s opisy vysvědčení a udáním dosavadního zaměstnání zaslány buďtež do 5. února do **Všeobecné insertní kancel. v Praze, na Příkopech, v Bazaru**, p. zn. „Mlýn 777“. 1589

Půdní

ku práci homolového zboží přijme se v cukrovarech **Mich. B. Tellerových na Horách Kutných.** Žádosti v opisech s odporučeními jež se nevrátí, do 8. února tamtéž. 1600

Kapří násadu

roční a dvouroční, hladkou (špigle) a šupinatou, od dobrého plemene prodá — dokud zásoba stačí — **Františka Černá v Německém Brodě.** 1599

Malý oznamovatel.

Za řádek platí se 5 kr. r. m.

Služby a práce.

Kupecký mládenec po případě (volontér) po vyučení, řádný a dobrý detailista přijme se ihned. Bližší sdělí Eduard Žďárský v Žižkově, Prokopova třída. 1597

Kreslíř stavitelský žádá pány stavitele o zaměstnání. Laskavé nabídky pod „S. 112“ do administrace tohoto listu. 1596

Krejčí.

Přijme se kauce schopný a hned k nastoupení mladý muž, příjemného zevnějšku, obou jazyků a písma znalý, zachovalý a dobře odporučený ku vedení samostatné obchodní filialky v Prostějově. Podmínky u Josefa Kvíčaly, továrníka na hovení oděvů v Hoře Kutné. 1601

Za domovnictví

prosí mladí manželé kauce schopní, kteří by rádi místo zaměnili a chtějí na činži připlácet; muž jest řemeslník. Bližší v insert. kanc. M. Kautského na Kr. Vinohr. 1605

Příruči

obchodní z dobré rodiny, dosud zaměstnaný, přeje si nastoupiti místo mládence v želez. závodě v Praze, z počátku třeba bezplatně. Čt. nab. p. zn. „Spolehlivost 1840“ poste restante Smíchov. 1531

Zahradnický

pomocník, mladý, v zelinářství, štěpařství, pěstování rostlin v hrncích a poněkud i ve vázání kytic obeznalý, přijme se od 1. března t. r. pro umělé a obchodní zahradnictví na venkově. Nab. do 3. února t. r. do adm. t. l. pod zn. „Pomocník“. 1622

Byty a místnosti.

K najmutí

místnosti v přízemí, s plynovodem, také byt o 3 pokojích s kuchyní, předsíní, okamžitě k stěhování; Soukenická ulice, 1188 2. 1460

Krámy

a skladiště, velké i malé jsou v nových domech v nároží Vodičkovy a Palackého ul. od doby květnové k najmutí. Bližší v staveb. kanc. arch. Baldry v Městských sadech, 1623-II. 1570

Koupě a prodej.

Kostumů eleg.

6, rozličných tvarů, jest na prodej. Adressa: Karpeles, Ferdinandova třída, Šlikův palác, v III. poschodí. 1595

Obchod kupecký, lepší, na nejlepším místě v předměstí se levně prodá. Bližší sdělí p. Kroutil v Karlíně, Prokop. ulice č. 5. 1606

Dům na hořejším Novém městě, kde zavedená jest po léta živnost krupařská a pecnářská prodá se na výnos 6½%. Nab. pod šif. „Zánovní dům“ do Všeobecné insertní kanceláře v Praze, v Bazaru čís. 27. 1616

Piana a pianina od proslulých firem vídeňských, s víceletou zárukou prodává **J. Klenka** v Praze, Ferdinand. tř. 38 n. (Portheimův dům.) 206

Stolice zasklená, hodící se do průjezdu pro výčep piva i pro pekaře, též pažení překenné do lednice, jest „U Mrázů“ na Zeleném trhu č. 504-I. levně na prodej. 1543

Pianino

obehrané prodá velmi levně Fr. Pohan, sklad pian v Praze, Michalská ul. č. 15 n. 1573

Všeob. oznamov.

Káva československá z továrny dra. F. Zátky, vyrobená na polo z čekanky, na polo z fíků, jest lepší nežli „Frankova káva“. 1270

Ztráta. 1618

Při plesu Národní besedy byl pohřešen zlatý náramek v podobě širokého řetězu. Prosí se, by se odevzdal vrátnému „U černého koně“ na Příkopech.

Kostumy

elegantní půjčuje levně první plzeňská půjčovna maškarních obleků (majitel) Viléma Klepetáře v Plzni. Pro pp. ředitele divadel a ochot. spolky úplné obl. k výpravě operet. 667

Pozor!

50 archů jemn. kancel. papíru 14 kr., 50 archů jemn. papíru na dopisy 16 kr., 50 kusů obálek 10 kr., 50 archů silného papíru k bal. 25 kr. 500 listů kloset. papíru 10 kr. u **A. Redische** v Panské ul. č. 8, ve dvoře. 802

Pro dámy

1 elegantní kaseta 50 kusů papíru na dopisy a 50 obálek 26 kr. u A. Redische v Praze, v Panské ul. č. 8, ve dvoře. 803

Pro kanceláře

500 ar. minist. pap. 2·50 zl., 500 ar. konc. pap. 1·40 zl. u A. Redische v Praze, v Panské ul. č. 8, ve dvoře. 804

Plesové

a divadelní pláště a pláštěnky v hojném výběru. Plesové šatstvo dle míry v nejkratší době doporučuje chvalně známá firma **L. Hospodář** v Praze, ve Ferdinandově tř. čís. 27. 1238

Pokladny

ohnivzdorné a nedobytné, vlastní výroby, nabízí nejstarší český závod: **Ign. Skokánek**, dříve Topinka a Skokánek v Karlíně, za kasárnami. Za svědomitou obsluhu se ručí. 69

Hostinský přijme se v nájem aneb jako podsudní v obci u nádraží, přes 90 čísel čítající. Musí býti řezník a uzenář, jelikož v tamní obci žádný není. Blíže obce nacházejí se dva velké velkostatky. Nab. pod „R. 24“ do adm. t. l. 1131

Maškarní oblek

dám. jednou upotř. se prodá. Vinohrady, Palackého tř. č. 22 n., 2. posch. vedle schodů. 1321

Proti chřipce

kašli, chrapotu a zahlenování jest nejlepší prostředek **bonbon de santé**, doporučený a schválený p. prof. dr. Hirschem, k dostání jedině u p. K. Plecháčka, cukráře v Praze, na Poříčí č. 19. 908

Nábytek

výhradně jen důkladný a solidní, doporučuje výrobní sklad mistra truhlářského J. Kurze v Praze, na Poříčí 1044-18 nové II. za mírné ceny. Račte se s důvěrou tam obrátit. Největší sklad v Praze. 600

Pytle 55

jednou upotř., vše h druhů a ku každému účelu se hodící, dodává **A. Hostovský** v Praze, Petrské nám. č. 1

Potěr kapří pěkný, skoro vesměs hladký, též pěkná násada různé velikosti prodá se za levnou cenu na sádkách ve Strkovu u Tábora. Bližší zprávy tamtéž nebo u Karla Podhorského, obchodníka s rybami v Praze, na Starém městě, proti Křížovnickému klášteru. 1294

Nejlepší ochranou proti chřipce

jest 774

Červinkovo hořké víno

vyráběné za úředního dozoru na základě dobrozdání, které dal pan c. k. profesor české polytechniky; před koupí napodobenin, vína podobných, zdraví škodlivých se varuje. — Račtež si bedlivě povšimnouti vedlejší ochranné známky.

Jedině lze dostati od

S. Červinky v Praze, Hybernská ul. 1001-II.

Ve všech oborech hospodářství znalý, spolehlivý a praktický

oekonom

nabízí svých služeb p. t. pánům velkostatkářům buď k technickému neb administrativnímu vedení jich statků. Laskavé nabídky přijímá z ochoty administrace toh. listu pod značkou „Oekonom“. 1590

Nejnovější pařížské, ochranné

gumové

předměty pro pány i dámy, ve velkém na obchod i pp. soukromníkům v malém též za ceny tovární zasýlá nenápadně a též cenníky na požádání zdarma a franko **ANTONÍN ČURDA**, pařížský sklad gumového zboží v Praze, Vodičkova ulice č. 31 n. ve dvoře. (Adressa poštou: A. Čurda v Praze, 710-II). 129